

Редакција часописа ГроГи захваљује
директорки школе Олги Драгојловић,
професорима и ученицима Гиманзије „Светозар Марковић“ у Нишу
на подршци, разумевању и константној сарадњи приликом припреме
и израде овог броја.

Суџервизори

Јасмина Живковић, Маријан Мишић,
Предраг Радојковић, професори српског језика и књижевности.

Сарадник

Професор Невенка Божовић

Компјутерска обрада и графички дизајн и припрема за штампу

Стефан Стојановић, Лука Јанковић

Редакција

Теодора Хафнер, Кристина Милосављевић,
Марија Стефановић, Михајло Васић

Ћорџска редакција

Димитрије Ристић, Алекса Цветановић

Фотографије

Лазар Илић, Теодора Игњатовић

Децембар, 2014.

ГИМНАЗИЈА
„СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“
НИШ

ВАЖНО И ЛЕПО!!!

Пред сам излазак овог броја добили смо радосну вест од Друштва за српски језик и књижевност Србије да је наш часопис ГроГи освојио трећу награду на конкурс за најбољи средњошколски часопис у школској 2014/2015.

Пресрећни смо због тога, и овом приликом захваљујемо свим ученицима - сарадницима и професорима који су својим прилозима и ангажовањем допринели овом успеху.

РЕДАКЦИЈА ГРОГИ-ЈА

Научно ђуџешесџије

Прошле среде раном зором
са станице ми смо пошли
на Фестивал у Београд
поносно смо дошли.

Од ламчица да правимо Платонова тела
и да ђаке очарамо, и из града и са села.
Савијањем ламчица настали су троуглићи
једнобојни, шарени, свих боја,
неки чак и зелени – као Витез Која.

Од њих смо правили тетра, октаедар
и најлепши од свих – икосаедар.

Кристали и микроскоп помага су права,
података пуна била нам је глава.
Причали смо о свемиру, о лопти и сфери,
димензији вишој,
па се много чуло и о школи нишкој.

„Гробарска је то, како нисте знали,
све саме прваке они су нам дали.“
Професори добри, лепо уче ђаке
и стално уписују билингвал-прваке.

Такви су и ђаци овог нашег тима
и цела се школа баш поноси њима.
Тим је био велик, као каква чета,
прескочити неко име – баш би била штета.

Јован и Тома на додека штанду,
о свемиру говоре о пресеку правих,
ламчице склапају Кика, Јека, Мица,
а ту је и Даша – понос наша.

Теодора с децом пузлице сад склапа,
све је ишло складно, као каква клапа.
Ирена и Јулија – штанд кристали,
још Петри и Анђели име овде фали.

Лаза, Давид, Михајло и Марко
важни су нам као Сунце јарко.

И Кордићки име треба да се јави,
идеја је њена – баш је махер прави.

Да провери детаљ сваки – задужен је био Маки.
Да све буде добро, до ситница,
старала се Душица.

Ал' погоди, читаоче, још како се зове
аутор шаљиве песмице ове!

Садржај:

Интервјуи:

5. Мајкл Кирби - Амерички амбасадор у посети Гимназији „Светозар Марковић“
6. Вигор Мајић - директор истраживачке станице Петница
8. Светлана Велмар Јанковић
11. Рече нам један чо'ек - Матија Бећковић
12. Будућност лежи у соларној енергији

Свет школе:

13. „Наук није баук“ на „Пикнику“
14. 2 у 1 - Новак и Богдан на олимпијади приподних наука
15. Ноћ истраживача
16. Дан просветних радника
18. Болне путовања једног псића
19. Велико срце ученика Гимназије „Светозар Марковић“
20. „Гимназијалке“ у славу Милунке Савић
20. 100 година од смрти најзначајнијег српског композитора - С.С. Мокрањца
21. На млађима свет остаје
22. Размена ученика и професора са Бугарском у оквиру пројекта IDEA
23. Посета Финансијско-пословној гимназији „Васил Левски“ у Бугарској
23. Обележавање Светске недеље свемира
24. Дан европских језика
24. Представа „Le voyage de Sally“
25. Још један начин да покажемо своју хуманост

25. Светски дан борбе против сиде
26. Боље је гледати живот у позоришном комаду, него гледати позоришни комад у животу – Нушић
27. Виртуелне посета „Ice Cube“ лабораторије на Јужном полу и CERN-у
28. Све је могуће! Бауковци на Фестивалу науке 8

Поглед из клупе:

30. Некад у клупи данас за катедром
33. Од Принстона до Стентфорда
34. Освајање Британије
36. Le Tour de France
37. Америка у 700 речи
38. Како се учи у свету
42. Исповест једног беседника
44. Имам теорију - типови гимназијакли
46. Вредни ученици наше школе
47. Бирам да волонтирам
48. Ученици пишу

Спорт:

53. Спортски (не) успеси наших ученика
54. Светско првенство у кошарци 2014 - Пут славе наших кошаркаша
55. Светско првенство у фудбалу - Бразил 2014

Занимљивости:

56. Клуб љубитеља надежа
58. Супермен - професор по мери ђака
60. Нишки шефтелија
61. Забавна страна
63. Календар вечности

Амерички амбасадор у посети Гимназији „Светозар Марковић“

У понедељак, 25. новембра, амбасадор САД у Србији, његова екселенција господин Мајкл Кирби посетио је нашу школу. Разлог томе јесте представа драмске секције наше школе „Трамвај звани Жеља“ коју су наши ученици на енглеском језику извели у Београду на позив Амбасаде САД-а. Том приликом амбасадор је био одушевљен њиховом изведбом, и обећао је да ће узвратити посету. Ту велику част указао нам је врло брзо.

Наши најбољи ученици су у присуству директора школе Олге Драгојловић, заменице директора Весне Адамовић-Гајић и професорке Душице Симић, која води драмску секцију разговарали са амбасадором о многим темама.

Постављајући му питања, сазнали смо многе ствари о њему, као нпр. да је радио у шеснаест земаља, да баш и није волео да учи али је имао безусловну подршку своје мајке и много других занимљивих детаља. Док нам је амбасадор говорио о својим студијама и о периоду свог живота када је предавао у средњој школи признао нам је да ми, ученици, врло добро знамо да пронађемо ману сваком професору и да је тешко одупрети нам се. Ипак, признао је да је волео свој посао јер знање је, према његовим речима основа свега, без знања не вредимо ништа. Само константним учењем и напредовањем можемо бити успешни.

На питање шта је очекивао од свог боравка у Србији а шта је добио, одговорио нам је искрено: да је врло лепо прихваћен и да има више времена за породицу и нека друга интересовања. Разлике између САД-а и Србије су, како каже, велике али у исто време су ове две земље врло

сличне по многим стварима. У САД-у је, по његовим речима битно ко си ТИ, шта си ТИ постигао, док је овде, у Србији веома битно одакле је твоја породица, чиме се баве, одакле потиче. То је како каже, суштинска разлика. У Америци се све постиже сопственим радом и залагањем.

Разговарали смо и о томе да ли је постојао Шекспир, али и да ли би требало да останемо у Србији или да кренемо у иностранство на школовање, шта је

најважније у животу, које су предности и мане дипломатије. И док смо се ми трудили да упознамо њега, и господин Кирби је желео да упозна нас. Његову пажњу привукли су наши одликаши „олимпијци“ на чијим грудима су се сјајиле медаље са разних светских такмичења из математике, информатике и физике за које су вредно учили. Такође, одушевили су га ученици седмог и осмог разреда специјализованих одељења наше школе, билингвална одељења и многе друге активности које имамо..

Након пријатног дружења у библиотеци, она је обогачена за још једну књигу коју је нашој директорки уручио господин Кирби, а нама је поручио да је код куће најлепше и да тежимо ка вишим циљевима јер једино тако можемо да напредујемо у животу.

Кристина
Милосављевић, IV₃

Ексклузивни интервју са Вигором Мајићем, директором Истраживачке станице Петница

Вигор Мајић

Лична карта:

Рођен је 1957. године у Опатији. Завршио је гимназију у Лозници. Студирао је на Природно – математичком и Медицинском факултету у Београду. Директор је Истраживачке станице Петница од оснивања, 1982. године. Објавио је више десетина стручних и научних радова, студија и анализа у земљи и свету у областима научног образовања, рада са талентима, савремених наставних технологија, али и других области укључујући екологију, рачунарство и историју, а посебно је цењен као стручњак за научно образовање. Говори енглески и немачки. Живи у Ваљеву.

Имали сте доста проблема око финансирања Петнице, поготово после проширења, да ли сте сада задовољни како то функционише или и даље имате потешкоћа?

Нисмо ми ни један од тих проблема трајно решили и надамо се да ћемо у наредних годину или две можда један део тих проблема решити. Кад је у питању финансирање самих програма и активности, уколико бисмо решили ове трошкове одржавања простора и опреме, изван трошкова које су за активности, нама би било много лакше да нађемо неке додатне спонзоре и донаторе, јер је за све њих велики проблем ако знају да се средства, која желе да усмере на програме рада са ученицима или са наставницима, делом користе за одржавање имовине државе Србије.

У Петници нема оцена, нити дневника, а ђаци су засигурно много више мотивисани него у школама. Која је, по вашем мишљењу, формула успеха и да ли се може применити нешто слично на цео школски систем?

Ја мислим да је тешко, па и наивно, очекивати да би се нека формула која би елеминисала оцене или одређене механизме подстицања ученика могла успешно применити на цео школски систем, а да се притом не промене друге ствари. Подсетио бих да је цео наш образовни систем, па и већине земаља у свету, заснован на моделу који функционише од средњег века, а то је, да сви ученици истог узраста имају исте способности и то је подела на разреде. Затим, сви унутар истог узраста могу једнако да савладају исту количину градива, па је ту подела на предмете. Затим, да постоји неспорни ауторитет наставника који је у

стању да реши све проблеме и да одговори на сва питања, захтеве, да у једној књизи, у једном уџбенику могу да се објасне све недоумице које имају ученици, па и наставници.

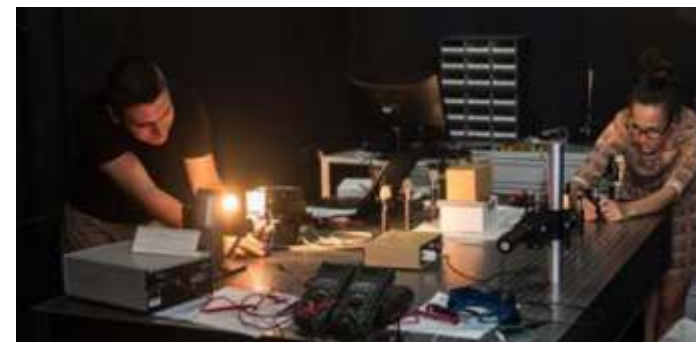
Ученици треба да буду подељени у одељења да би настава могла лакше да се изводи, врши провера знања или одржава дисциплина. Наравно, треба да постоје оцене које су апсолутни ауторитет и које наставник неспорно додељује као мерило савладаног градива. Нико се није много усуђивао да дира ово, и ја мислим да било који од тих елемената, ако се промени сам за себе неће дати много ефеката. Врло је изазовно преиспитати цео тај концепт и видети може ли на неки други начин да функционише наше образовање. Мислим да је то изазов за неке млађе генерације које долазе.

Сви се боре за оцене и то ђацима представља најбитнију ставку у образовању, док знање стављају на неку нижу лествицу. Има све више вуковаца и цео систем вредности се пореметио. Шта Ви о томе мислите?

Није ни раније било идеално, било је јако строгих наставника, али се на крају оцена опет поправи. Чињеница је да завршне оцене на крају сваког разреда, нарочито на крају сваког циклуса образовања, тј. на крају основне или средње школе, нису право мерило, тачније, нису мерило ничега. Није јасно шта би оценом требало мерити. Оно што пише у циљевима образовног система није исто оно што се примењује у пракси. Мери се ниво запамћених чињеница и дефиниција које су обрађиване на часу. Мали проценат наставника се усуђује да у карактеристику оцене уврсти неке друге квалитете и нека друга достигнућа, а мислим да је јако пожељно да се то чини. Оцене се у већини случајева и школа фабрикују или не показују реалну слику. То је проблем вредновања образовног система у целини и то се дешава пре свега на факултетима. Ако хоћемо да променимо то у школама, прво би требало применити на факултетима, а онда, вероватно, добар део наставника не би ни завршио факултете на време и не би радио у школству. Ако смем да будем толико циничан, ја стварно верујем да је нама последњих деценија образовање постало уточиште за људе који нису начисто којим професијама би у животу желели да се баве, па се одлучују за државни посао који је сигуран и доживотни. Наравно, ја сам апсолутно присталица реизбора. Нека се након пар година преиспитује колико је неко квалификован да обавља свој посао. Ако се појаве бољи, нека ти бољи буду примљени, ако се покаже да стари наставници раде квалитетно и акумулирају своје искуство и знање, треба да се на неки начин награде за то.

Како да зауставимо одлазак младих из земље?

Ја мислим да сви млади треба да оду из земље. Тамо треба да стекну одређена искуства и знања, извесне контакте, пријатељства и сарадњу, па онда да одлуче да се врате или да се не врате. Мислим да та одлука мора бити слободна и мора бити заснована на томе да сте упознати како изгледа бити ван земље у

Полазници семинара у Петници раде на летњим пројектима

некој другој средини. Једноставно, ту не можемо и не смемо, немамо никакво морално право да неком бранимо или да се против тога боримо. За нашу земљу би било сјајно кад би овде радили млади стручњаци које су пре тога имали године искуства у свету и који знају да примењују знање, технике или методе рада који су научили у земљама успешнијим од наше. Ја не верујем да домаћи образовни систем, пре свега високо образовање, може и приближно пружити довољно квалитетног знања, да се без контакта са развијеним земљама може успешно и квалитетно било шта радити.

Петница је данас позната у свету, а и представља Србију као јединствени бренд. Овде се одржавају интернационални семинари и долазе људи из целог света. Да ли Петница може да промени имиџ Србије који није баш најбољи?

Не може. Ни један специфичан бренд не може то да учини сам. То је јако компликовано, ми можемо само учинити да се верује да је у Србији могуће направити јако добре ствари, али слика о Петници није она коју бисмо ми желели да дизајнирамо или да нацртамо, већ је слика о једној институцији, која тридесет година муку мучи са сопственом државом да обезбеди егзистенцију и свој статус. Ја се бојим да оваква Петница не помаже имиџу Србије у свету, већ оставља утисак да постоји нешто јако квалитетно што се, нажалост, налази на погрешном месту. То је случај са многим другим српским брендovima. Када би било тридесет или педесет таквих брендова који би истовремено остављали на разним пољима позитиван утисак, онда би се и та цела представа променила. У овом случају, бојим се да, уз слику о успешној Петници увек иде и она о Петници која тридесет година не може да успостави добар дијалог са државом и да убеди просветне власти или администацију у науци да је оно што ради квалитетно и потребно. Зато, будимо мало опрезни са сликама у свету.

Петница је јединствена у региону. Да ли постоји још неки овакав концепт негде у свету?

Ми знамо све сличне концепте који постоје у свету, нисмо још кренули да тражимо ван ове планете, али доста добро знамо шта раде други. Са већином тих организација или програма одржавамо јако добре везе и трудимо се да понекад узмемо неку добру идеју од колега из света, као што се они труде да узму од нас. Тако та размена искустава много значи. Петница је за сада најбоља у свету у оваквој сфери рада. Последње три, четири године је и без конкуренције. Не знамо да ли ће моћи дуго да потраје, али прија то и годи. То што смо ми најбољи на свету, не значи да друге институције ту област не покривају боље него ми. Има земаља које управо кроз јако квалитетне средње школе и кроз њихово врхунско опремање и стварање услова за рад раде део онога што ради Петница. У неким земаљама кроз

суперкомпјутер у Петници

стварање врло модерних и снажних музеја науке који задовољавају интересовања младих, нуде се врло атрактивни и занимљиви програми и активности. За нас, Петница је модел који добро функционише, јер ми немамо пара да све школе у Србији опремимо модерном опремом, училима, литературом и да им обезбедимо квалитетне и мотивисане наставнике из свих кључних предмета. То је тежак проблем и онда ми једноставно примењујемо овакав начин рада и то добро функционише. Није Петница ни прављена, нити ми имамо такву идеју, да овде треба да долазе сви ученици. Немамо ми простора ни могућности за тако нешто. Сасвим је нормално и позитивно да већина ученика има разна друга интересовања и склоности које не треба ни на који начин потцењивати. Ми покривамо само један мали сегмент интересовања. Постоје многе друге области које интересују ваше вршњаке. Неке од њих Петница обезбеђује, али постоје друге области које код нас нису заступљене и ја бих желео да видим да неко покрене иницијативу да направи нешто слично из области ументости или техничког стваралаштва, менаџмента, политичких, друштвених и других наука и дисциплина које ми не радимо. Све оне могу да буду јако корисне и врло потребне. Ту треба да се дају одговори на потребе неких младих људи који осећају да су у тој области врло мотивисани или надарени.

Стефан Илић, IV,

Разговор са Светланом Велмар Јанковић

Светлана Велмар Јанковић

Имам утисак да сам одувек трагала за светлошћу без које нема живота и да сам, и а к о с а д у б о к и м доживљајем лагума и бездна, увек тежила и борила се за лепо и људско. Мене инспиришу и носе такозване мале ствари, а пре свега љубав. Љубав чини суштину мога живота, без ње живот нема никаквог смисла.

Светлана Велмар Јанковић, академик, једна од највећих и најпопуларнијих савремених српских књижевница преминула је у Београду, 9. априла ове године у 81. години. . Својим пером обележила је нашу књижевност у последњих пола века, а својом личношћу дала тако редак тон господства и отмености. Светлана Велмар Јанковић је у својој прози оживела збивања из српске историје, од заборава сачувала ишчезло српско грађанство.

Рођена је у Београду 1. фебруара 1933. у породици интелектуалаца. Мајка, министарска ћерка, школовала се у Паризу и пре удаје објавила неколико књижевних радова. Отац Владимир Јанковић, као човек изузетно широке културе и образовања, био је помоћник министра просвете у влади Милана Недића. То службовање му нова комунистичка власт није опростила, па је морао у емиграцију, што је оставило дубок траг на читавој породици.

У тим оскудним годинама, Светлана Велмар склањала се у свет књига, читала неуморно, а касније завршила студије француског језик и књижевности, да би веома рано, у 24. години, објавила роман "Ожиљак". Радилa је најпре као новинар, а затим као уредник у часопису "Књижевност" и издавачкој кући "Просвета", где је, између осталог, основала библиотеку "Баштина". Писала је есеје, али се као прозаиста огласила после дуге паузе, романом "Лагум" (1990), за који је добила награду "Меша Селимовић". Неколико година касније у Француској, "Лагум" је сврстан међу 20 најбољих књига објављених 1997.

Уследиле су књиге "Бездно", "Нигдина", "Востаније", "Врачар", "Гласови", "Савременици", "Уклетници", драме "Жезло" и "Кнез Михаило", монографија о Београду "Капија Балкана", приче за децу "Књига за Марка", први део аутобиографске прозе "Прозраци", "Светилник". Њена дела овенчана су наградама "Исидора Секулић", "Иво Андрић", "Ђорђе Јовановић", НИН-ова, Награда за најчитанију књигу НБС, "Невен"... Жак Ширак јој је лично доделио Орден витеза Легије части.

Поводом њене смрти, а великој књижевници у част,

преносимо најзанимљивије делове необјављеног интервјуа са Светланом Велмар Јанковић, снимљеног као видео-запис у хотелу "Палас" у Београду у јесен 2004. године у оквиру пројекта "Ручак у Београду". Интервју су обавиле ученице трећег разреда Угоститељско-туристичке школе Ксенија Крџић и Лидија Јаковљев. Љубазношћу њихове професорке српског језика, Грозде Пејчић, организатора пројекта и лекторке неколиких књига Светлане Велмар Јанковић, добили смо овај текст да га објавимо као ексклузивну причу и сведочанство о једном времену. Овом приликом јој се најтоплије захваљујемо што је ово благо уступила редакцији часописа Гроги. Такође, дугујемо и велику захвалност професору Јовану Пејчићу који је направио мост сарадње међу нама.

У запису са интервјуа, Грозда Пејчић бележи: „Светлана Велмар-Јанковић је не само љубазно одговорила на сва питања, учинила је и нешто више: понудила је и својеврсну животну филозофију, водила чак одређену врсту дијалога с девојкама које су питања постављале. Све то учинило је да ово не буде тек једна прича, већ подстицајни документ који отвара многа питања, нуди одговоре, отвара проблеме.“

Желимо прво да нам ђредсјавише своју ђородицу. Ко су били Ваши родијтељи и колико је на Ваш ђородични живој ђицао њихов висок ђоложај у друшћву?

Па, видите овако, моја породица је врло специфична. Постоје периоди када моја породица има висок положај у друштву и периоди када има веома низак положај у друштву. Ми ћемо да почнемо од почетка. Казаћемо овако: мој отац је, у време кад сам се ја родила, имао висок положај у Министарству просвете. Моја мајка је била ћерка министра, и такође је писала. Они су живели доста лепо. Ја имам старију сестру Гордану. Ја се одлично сећам првих година свога детињства, то је вероватно најлепши период који ми је остао у сећању. То је период до почетка Другог светског рата, период једног веома доброг живота за моју породицу, и материјално доброг, без неких финансијских проблема. Онда долази рат. У рату је све оно што смо ми имали изгорело, тако да смо рат провели у стану моје тетке, нисмо имали ништа од својих ствари.

Мој отац је ступио у владу Милана Недића сматрајући да ће тако моћи да заштити Србе у Хрватској. Мој отац је био Србин-Славонац, моји дедови су сви били свештеници у Славонији, то значи Хрватској, значи уопште у Угарској.

Ми смо живели као и цео тадашњи свет у Београду, врло сиромашно и врло јадно за време окупације, живели смо код моје тетке. Онда се завршио рат, претрпели смо сва она бомбардовања, онда је дошла

конфискација и проглашење мог оца за државног непријатеља, требало је да буде одведен у затвор и осуђен на смрт. Тако смо ми у том другом делу живота остали без ствари, без стана, новца нисмо имали, и једино што смо имали то је да пређемо у кућу моје бабе у Јовановој улици, која је била исто тако реквирирана, у њој је била војска. Тамо смо становали у једној врсти шпајза.

Мој отац је већ био избегао крајем септембра 1944, и до краја педесетих живели смо врло тешко. Ја сам давала часове, а мама није могла да се запосли нигде, до негде '49, када се запослила као дактилографкиња, и тада је почело неко боље време.

Тако да, видите, то је једно горе-доле идење кроз живот. Ја сам много научила и из оног доле и из оног горе захваљујући мојој мајци, која је била једна изванредна жена и умела је да буде и ћерка министра, и прогнана, без пријатеља, без помоћи, без подршке, без новца, без ичега. Захваљујући њој и њеној ведрини, и ја и моја сестра смо кроз те врло тешке дане прошле готово без последица.

Онда почиње други период живота, када се учи, студира.

А сад, како је на мене утицало? Утицало је много. Јесте у једном периоду било лепо, али ја сам била врло строго васпитавана, тако да о размажености није било ни говора, а после ме живот више није мазио, тако да није било времена ни да мислимо о размажености.

Како је био организован свакодневни живот у Вашој кући? Ко је помагао Вашој мајци у кућним пословима? Да ли је Ваш отац учествовао у раду?

Мој отац уопште није учествовао у томе, другачије је живот био организован тада – говорим о животу у граду пре Другог светског рата. Мој отац је био господар куће, човек који иде на посао и враћа се, и све је подређено његовом ритму. Он пише, он ради, он путује по иностранству, и он је једноставно тата који мора

да се слуша, и он се слушао, заиста.

Ја сам имала гувернанту. Имали смо и помоћ у кући, и куварицу и собарицу. Упркос томе, ја сам сваког јутра морала да, кад се дигнем, спреим свој кревет, проветрим собу, и то није могло да прође другачије. Све своје ствари обавезно сам морала да вратим на место, то се знало. Нема нереда, неред није смео да постоји, и заиста га није било. То је важило и за моју сестру, старију шест година.

У кући је велика пажња поклањана оброцима. Преко недеље је свако ипак јео сам, пошто је свако имао свој

ритам. И суботом се радило, мој отац је ишао на посао, али у недељу је био недељни ручак, и то је била свечаност на коју је долазила и моја баба.

Тачно се знало шта се једе, и није смело да се закасни. И после, у оном другом периоду – за време бомбардовања, за време ослобођења – такође је моја мајка врло предано водила рачуна о томе да ручак увек буде у исто време. Шта год кувала: качамак без ичега, празно пројино брашно, ручало се са тањирима као да је свечани ручак: столњак, салвете, чаше, све. То је било свакодневно. Исто тако је било и за празнике.

Тако да је тај оброк, тај ручак у подне /био нешто заиста важно/ и учинио да ја о столу увек мислим као о некој врсти наставка огњишта.

Да ли знате шта је огњиште значило у оно време када је свака кућа имала једну или две собе највише? Огњиште је било у средини куће, оно је било центар света. Имало је ватру, која је један од четири елемента. Била је то светлост ноћу, била је топлота, била је место где се кува оброк, где мирише храна, где се храни. Шта је храна? Храна је не само физички него и духовни чин – ако не хранимо добро своје тело, нећемо ни дух, и обрнуто. То средиште, огњиште, средиште је и у духовном смислу – седиште је једног од животних елемената, а њих је четири: ваздух, вода, ватра и земља. Ватра је та која стоји на земљи, а диже се ка небу; чак и онда када је кров ту, она се диже ка небу, и представља везу човекову између земље, која је један женски елемент, и неба, који је мушки елемент. О томе људи, наравно, свакодневно нити мисле нити знају, али огњиште је једино ритуално место где се окупља дух породице. То је у модерним временима заменио сто, или трпезарија, или кухиња, зависи где се сто налази да се породица окупља. И моја мајка је, можда имајући то у виду, а можда и несвесно, инсистирала на оброцима. А када је мој теча пуштен из затвора, онда су то били велики недељни ручкови у Јовановој улици. Било нас је пуно кад се сви скупим.

Можете ли да се сетите јела која су спремана у времену пре рата?

Како да не. Тада се ужасно много јело. Могу да вам кажем: не знам како бисмо то данас уопште савладали. Прво је ишло предјело, понекад хладно, у виду неке руске салате или сирева, па онда супа, обавезно. Затим главно јело: то је неко печење са пуно поврћа, обавезно поврће, мој отац је инсистирао на поврћу, значи увек нешто зелено, неке врсте купуса, па кромпири, парадајз, шаргарепе... Значи, много поврћа уз месо, и после тога иде неки колач. (Ја сам највише волела кромпир-паприкаш који је наша куварица правила, заиста сам волела. То је правила за мој рођендан. И крем од поморанџе какав никад више нисам појела. То је било апсолутно савршено.) И на крају су одрасли јели неке сиреве и попили по чашицу дижестива. Уз ручак се пила чаша вина. Ето тако вам је изгледао ручак у оно доба.

крају су одрасли јели неке сиреве и попили по чашицу дижестива. Уз ручак се пила чаша вина. Ето тако вам је изгледао ручак у оно доба.

Који су се празници празновали у Вашој кући? Да ли су били неки специфични обичаји везани за те празнике?

Наравно. И пре рата, и за време рата, и за време окупације, и после рата. То су били Божић, слава, Ускрс, палио се бадњак у кући. Пре окупације имали смо јелку и бадњак, а за време окупације само бадњак, а онда су се појавиле јелчице, моја мама је куповала мале.

У чему се разликовао празнични оброк од свакидашњег?

У свему. Почев од припреме за оброк: на столу су биле упаљене свеће, и за вечеру и за ручак. За Ускрс је био најважнији доручак. За Ускрс смо постављали један нарочит чаршав који је извезла моја прабаба. Извезени су били сви ритуали ускршњи. Ујутру се служила бела кафа, и јаја, да се куцамо, слани колачи, слаткиши, све што се има. То је био најсвечанији празник! Правили смо мале хлебчиће у које смо стављали динар, то је било нешто слично чесници.

Да ли су се славили рођендани у то време?

Како да не, то су мени били најлепши дани, поред Божића. Било је пуно радости, деце и балона, који су се качили по кући на све стране. То је био дан када је мени припадала цела кућа, односно мени и мојим другарицама, а маме су седеле у салону. Нама је цела кућа била на располагању.

Да ли памтите неки ручак као посебан? Због чега је био значајан?

Не могу да кажем да памтим један ручак као посебан, они су се сви слили у ту трпезарију са постављеним столом за којим сви седимо. Сећам се једном када је био онај крем од поморанџе, који ме импресионирао јер је наша Катица правила тај крем у једном великом белом тањиру, а крем је дрхтао, и мени је изгледао огроман, као замак – мада, наравно, није био, јер ја сам била мала. И он је дрхтао, и био обложен неким наранџама, и савршеног укуса, и знам да сам била ужасно несрећна кад су ми рекли да не смем више да једем.

Да ли сте нешто од обичаја који су важили за Вашу породицу пренели сада на унука Марка?

Божић, наравно, у измењеним околностима, Ускрс и слава – то је оно што је и сада битно. Слава се сада прославља другачије него пре тридесет година, и Божић такође. Тада је била немаштина, ми смо те празнике заиста прослављали, није било важно шта

има да поједемо, било је страшно важно да будемо ту, и да буде лепо. Једна једина грана јелке била је довољна – да се на њу ставе свеће и тако неки украси, поспе се слама, упале се свеће, и тако другачије изгледа цела соба. И, наравно, сутра долази положајник, онај који први дође и мушко је, он је положајник. Он узме гранчице бадњака, носи га на жар, ако га има, и онда говори оно што се некад говорило: „Колико варница, толико пшенице, толико оваца...“ Прво је, наравно, било здравље. Данас не знам шта би могли да кажу: „Толико аута, мобилних телефона...“

Времена се мењају, али то је леп ритуал и треба га чувати јер је то обраћање старом, као што је наша слава обраћање оном богу који је био над тим огњиштем и бдео над том кућом, и зато је то, у ствари, пагански стари бог прешао у хришћанска веровања, и постао део хришћанских ритуала.

Многе ствари које су везане за Божић код нас православца и јесу паганске, али потпуно прилагођене, с тим што остаје веровање у снагу ватре, воде, земље и ваздуха. Тако да тај Божић, наш ритуал, /садржи све што и некад/ – у нека стара времена домаћин је ишао да сече бадњак: узме секиру, оде у шуму и рано ујутру, мора да буде рано ујутру, узме да сече бадњак укосо, укосо мора да га сече, окренут према истоку, према месту на којем излази сунце. Кад исече бадњак, он га пољуби и каже „опрости“. То је обично било храстово или церово дрво; онда дарује онај пањић неком паром, свеједно каквом, само да је мала: узео је бадњак за жртву, и он дарује за ту жртву, и носи је у кућу.

Увек је то у основи: кад нешто узмеш, мораш то и да вратиш; каже се да даровање и узвраћање иду једно са другим. Не можете само да узимате, као данашњи људи, који сматрају да могу само да грабе новац, аутомобиле, што више, што више. Онда их нешто сачека на некој окуци, и морају да врате – неће вратити та иста кола, али ће вратити нешто што им је можда много важније. Дакле, давање и узимање је чињеница која се налази у сваком ритуалу, не само у православном и хришћанском, него и будистичком – о томе говоре веде, прастаре индуске књиге, најстарије књиге на свету, из којих су изашли сви степени јоге и све оно што учи индуска филозофија. Али оно што је најважније: ако нешто узмеш и тражиш, мораш да нађеш начин да то и вратиш. Давање је важније од узимања јер давање је чин који иде из тебе, а узимање је чин који иде ка теби. То две енергије, узимање и давање, оне су заједничке, и уклапају се, а кад се поклапају, то је добро. Присутно је то у сваком ритуалу: у Божићу, Ускрсу, слави, у сваком рођенданском и другом слављу има и давања и узимања.»

професор Грозда Пејчић

Рече нам један чо'ек – Матија Бећковић

Немогуће је било пробити се ближе бини, где је дрхтало, треперило, врвело, сијало...Где је живело.

Видела се само гомила одела која је чинила толику гужву, видела само телевизијске камере, крајичком ока хватала њихов блиц, и онда стварала озбиљан, дубок поглед, пун разумевања, упућен беседнику. Само беседнику. Па, зар само беседнику, чије је име Матија Бећковић?

Друг и ја, невелики растом, стајали смо скроз позади у том ормару; да, ормару, пуном гардеробе, не у просторији пуној људи. Између силних ногавица, видели смо више но ико. Видели смо ципеле господина Матије Бећковића. Не макар какве ципеле. Скоро летеће ципеле, које ни у једном трену нису потпуно стајале на подијуму. Увек су биле на прстима, а веома често се чинило да уопште нису на тлу.

То није била беседа, проста беседа. Нити само песма, било каква песма. То је био пркос младости и живота, ватра и ништа. Била је то песма празна и звездана, која је кроз крв шетала и дизала у звезде:

БРАНКО МИЉКОВИЋ

Прочитао сам оне твоје песме
Каже ми Бранко Миљковић
Почетком зиме 1960. године
Ти у њима ништа ниси слагао
А ја сам слагао сваку реч
И мислим све обрнуто
Од оног што сам написао
Али исте зиме наредне године
Кад се окреуо наглавачке
И челом пољубио земљу
Под трном за који се везао
Као да је знао
Да се и његове речи
Преокрећу
У живу истину
А трн
У трон

Матија БЕЋКОВИЋ

Завршио је академик Матија. Глас му се тресао и као да је streпео да понови.

За крај, испричао је причу присутнима (између осталог, и оним згужваним крагнама) :

Ишао је негде са Бранком Миљковићем, који се упарадио, и тако дотеран, носио картонски оковратник око крагне. Он, Матија Бећковић, га је опоменуо да скине то, зато што картонски оковратник служи да се не криви кошуља у кутији. Бранко му је узвратио да управо носи оковратник тамо где треба, зато што се кошуља криви баш ту, око врата, када се носи. А не у кутији.

Насмејала сам се и подигла поглед, да видим да ли се нека од силних присутних кошуља протегла у себи, дохватила своју крагну и исправила је. Или се макар осмехнула себи у браду. Нико. Ниједна. Сва елегантна господа је идаље, хватала блиц камера и учтиво се смешкала. Мислим да се чак нису ни осетили поносним, када је, нас је, на самом крају говора, господин Матија подседио на то, да Ниш има још два цара, не само Константина. Ту су и силни Душан Радовић, и вечити Бранко Миљковић.

Анђелија Николић, IV₁

Будућност лежи у соларној енергији

Стефан Илић са соларном ћелијом нове генерације

Наш ученик IV разреда одељења за талентоване физичаре, Стефан Илић, био је на XIII годишњој конференцији „Корак у науку“ Истраживачке станице Петница. Тамо је презентовао свој научни рад на тему „Примена различитих природних пигмената као фотоосетљиве компоненте у соларним ћелијама“. Тим поводом, био је наш саговорник.

Како си се заинтересовао за ову област?

Све је почело пре готово годину дана, када сам припремао семинарски рад из физичке електронике на тему соларне ћелије. Тада сам почео да читам доста о соларним ћелијама и обновљивим изворима енергије, јер ме је та тема јако заинтересовала. У свету је то данас доста популарно и ради се пуно истраживања која су везана за обновљиве изворе енергије. Доста финансија је усмерено на пројекте који трагају за чистим начином производње електричне енергије. Након читања разних радова везаних за ову област, наишао сам сасвим случајно, на једну нову генерацију соларних ћелија, тј. трећу генерацију. Те соларне ћелије са фотоосетљивим пигментом су ми привукле пажњу јер имају лак и јефтин процес производње. Тада сам помислио да би у условима једне овакве земље можда и могао да направим нешто слично.

Затим, уследила је Петница и тамо сам са мојом колегиницом из одељења Иреном Ђорђевић осмислио пројекат, у коме смо разматрали комбинацију одређених пигмената у већ споменутим соларним ћелијама. Након што је предлог пројекта прошао кроз одређени процес рецензије и био прихваћен, уследиле су припреме за летњи семинар када смо реализовали осмишљени пројекат. У међувремену смо пронашли један српски рад који се бави овом области, јер се иначе у Србији све оно популарно и актуелно у свету ради тек за неколико деценија, ако се уопште и икада ради.

Контактирали смо аутора тог рада који је био вољан да нам изађе у сусрет и помогне око реализације, и чак да нам буде ментор на пројекту. Он се зове Никола Тасић и ради на Институту за мултидисциплинарна истраживања у Београду.

Да ли можеш да објасниш укратко како функционише једна соларна ћелија се природним пигментом?

Њен начин функционисања је генерално исти као код сваке соларне ћелије. Она енергију која долази са Сунца претвара у електричну енергију. То врши тако што фотони погађају електроне и њима преносе сву своју енергију. Електрони онда постају слободни, то јест имају довољну енергију да могу да се крећу и њихово кретање кроз ћелију, заправо, јесте струја.

Ове ћелије са природним пигментом се састоје из два стакла која чине електроде између којих се налази неколико различитих слојева. На оба стакла са једне стране се налази танак слој напареног метала који даје проводност стаклу тако да је електрода уједно транспарентна и има могућност да спроводи наелектрисање. На једну электроду је нанет танак филм титанијум-диоксида са улогом да створи везе са фотоосетљивим пигментом који је кључни део ћелије. Његова функција је апсорбовање фотона и на рачун његове енергије уследиће отпуштање електрона. На друго стакло је преко слоја метала додат слој платине чији је задатак да повећа проводност. Затим, та два стакла се споје тако да се слојеви филмова налазе између стакала, и на крају се између стакала убризга електролит на бази јода који има улогу затварања циклуса кружења електрона кроз ћелију. Користили смо природне пигменте, јер они не садрже штетне супстанце по животну околину. Њих смо екстрактовали из воћа, као што су купина, малина, вишња, боровница, а ту је и куркума као и хлорофили из листова.

Које су предности ћелија са природним пигментима, а које би биле евентуалне мане?

У свету се производе овакве соларне ћелије само што уместо природних пигмената оне користе сложене метал-органске комплексе на бази рутенијума. Он има исту улогу као и природни пигмент, али је доста отпорнији на УВ-зрачење и доста стабилнији, јер се не распада током времена. Зато такве ћелије могу трајати месецима, па чак и годинама, за разлику од ћелија са природним пигментом које могу трајати неколико дана. Међутим, ти комплекси на бази рутенијума су штетни по животну околину, јер садрже тешке метале. Из тог разлога ми смо произвели потпуно еколошки чисту соларну ћелију, која ни на који начин не загађује

природу.

Да ли ове ћелије могу бити исплативе за комерцијалну употребу?

Нажалост, за сада засигурно не, јер оне имају мању ефикасност, неколико реда величина мању од ћелија са рутенијумом. Оне су сада један пример како функционишу соларне ћелије. Наравно, ради се на њиховом усавршавању тако што би се пигменти заштитили од деградације и пропадања. Ми очекујемо да овакав вид потпуно еколошки чисте производње електричне енергије заживи у свету за неколико деценија.

У чему се ваш научни рад разликује од других научних радова на сличну тему?

То је најбоље питање, јер је заправо најбитнија ствар сваког научног рада да се он разликује од претходних. Колико год мали допринос науци он давао и даље је јако важно да има неког помака. Наш научни рад указује да одређена комбинација природних пигмената даје већу ефикасност ћелији него коришћење пигмената посебно. Ми смо први употребили комбинацију одређених природних пигмената коју ни један научни рад, до сада, није споменуо. Закључили смо, такође, да су неки пигменти добри за ову улогу и да је пожељно да се врше нова истраживања за њихову имплементацију у овакве

„НАУК НИЈЕ БАУК“ НА „ПИКНИКУ“

У периоду 13–15.9.2014. године, тим Гимназије „Светозар Марковић“ боравио је у Загребу и учествовао на „Знанственом пикнику“, који по трећи пут организује хрватска Мрежа популаризатора знаности. „Знанствени пикник“ је ове године одржан у простору загребачког Велесајма и окупио је преко 200 едукатора и популаризатора науке из тринаест земаља света (Хрватска, Србија, Немачка, Италија, Естонија, Пољска, Словенија, Немачка, Холандија, Италија, Швајцарска, Русија, Јапан). Посетило га је преко тридесет хиљада људи.

БАУК Тим чинило је осам ученика и девет професора, који су на „Пикнику“ представили четири интерактивне поставке. Одушевљени нашим

соларне ћелије, али и да неки нису погодни за овакву улогу. Свакако, да смо ми радили са апаратуром која је доста скромнија у односу на друге лабораторије по свету које се баве сличним проблемима, али је наравно, идеја најбитнија.

Какав је потенцијал Србије за развој соларне енергије?

Србија, за дивно чудо, има веома велики потенцијал за развијање соларне енергије. Доста се ради на томе, можете приметити у последњој деценији да су неке соларне електране већ направљене у Србији, али то је све за сада малих размера. Или су то неке приватне електранице или су то неки пројекти који су финансирани из иностранства, али, наравно, нешто веће би свакао користило Србији.

Србија је по истраживањима изнад просека по количини сунчевог зрачења током године и то је један добар потенцијал који Србија треба да искористи. Ми имамо солидан број стручњака из те области, чак постоје и неке приватне фирме које се баве уградњом соларних панела на кровове. Држава Србија тренутно субвенционише такву производњу електричне енергије и плаћа много више него што би таква енергија коштала на тржишту.

Разговор водио Стефан Стојановић, III,

Баук тим у Загребу

садржајима, Загрепчани су уживали ИЗА КУЛИСА УМА, откривајући тајне хипердодекаедра, похађали МАЛУ ШКОЛУ ФОТОГРАФИЈЕ И АНИМАЦИЈЕ, учили хемију уз ИНТЕРАКТИВНИ ПЕРИОДНИ СИСТЕМ ЕЛЕМЕНАТА и за тренутак се вратили у прошлост Константинове Медијане, слажући живописне мозаике древном византијском техником. Велики број посетилаца на нашим поставкама, као и огромно интересовање хрватских медија за поставке наше школе, показали су да смо у Загребу остварили запажен успех и на прави начин представили свој град и земљу.

Маријан Мишић, професор српског језика и књижевности

2 у 1

Станојевић Новак и Богдан су ученици наше Гимназије и били су део шесточлане екипе која је представљала нашу земљу на Међународној јуниорској олимпијади из природних наука. Такмичили су се у областима физике, хемије и биологије са преко 200 такмичара из око 35 земаља света. Након десет дана проведених у Мендози, граду у Аргентини где је такмичење одржано, екипа се вратила са освојеним једним златом, два сребра и две бронзе. Наши близанци су освојили сребро (Богдан) и бронзу (Новак).

Новак

1. Прво да вам честитам на освојеним медаљама. Свака част. Јесте ли очекивали да ћете имати такав успех?

„Искрено смо се надали, али нисмо очекивали такав успех.“

2. Такмичење се одржало у Аргентини. Колико дуго сте били тамо и шта вам се свидело?

„Тамо смо били од првог до десетог децембра и, за разлику од времена овде, тамо је лето. А док смо се враћали, шетали смо кроз Рим и то нам је баш пријало и веома нам се допало.“

3. Је ли вам било стресно сво то путовање и само такмичење?

„Не толико, имали смо позитивну трему. Није било ништа стресније од државног такмичења“ - говори кроз смех Богдан.

4. Сигурно сте се спремали, је ли било тешко да се припремите?

„Па јесте, много смо радили. Задаци су били тежи него што смо очекивали и фалило нам је време. Да смо

Богдан

имали више времена спремили бисмо се боље.“

5. Шта је било најтеже од онога што сте радили на такмичењу?

„ХЕМИЈА“ - једногласано су одговорили.

6. Ученици сте специјалног одељења за физику. Зашто баш физика?

„Зато што је само физика наука.“

7. Поред физике, који још предмет волите и зашто?

„Математика, само зато што је она савршен алат за физику.“

8. Како стижете да школске обавезе ускладите са обавезама везаним за такмичење? Имају ли професори разумевања за вас?

„Стижемо некако, а и професори имају разумевања тако да је мало лакше.“

9. Чиме се бавите у слободно време?

„Тренирамо аикидо и наравно друштвене мреже...“

10. Ако би неко напао физику да је мање битна од неке друге науке, како бисте је бранили?

„Па, физика не може да буде мање битна од неке друге науке јер она објашњава како је све настало, како и зашто све постоји и како ће се завршити.“

Иначе, Богдан и Новак су одлични ђаци и увек иступају заједно. Шта више, у потпуности се слажу један са другим о чему год да је реч, осим када се раде задаци из физике. У случају да не добију иста решења, прво што се чује је: „Твоје није тачно“, а онда брзо погледају један другоме задатак и онда: „Ааа, да, да, да“. Након тога су опет близанци у свему, али не било који близанци, већ наши, јединствени.

Анђелина Коцић, I₈

Ноћ истраживача 2014.

Са првим данима септембра, уједно и почетком школске године, у нашој Гимназији на дневном реду нашла се припрема за предстојећу Ноћ истраживача... Припреме су дочекане са великим усхићењем од стране ђака и професора због поновног укључења наше Гимназије у овај пројекат, уз мали подсетник да је прошле године ова активност била, услед појединих околности, изузета из плана. Дакле, као и ранијих година, свима нама добро познати Баук тим се потрудио да изнесе читаву организацију до краја! У непромењеном саставу, на челу са директорком Олгом Драгојловић, професори хемије, Душица Миљковић (која је, овај пут, због одсуства пружила Баук тиму, техничку-онлајн подршку) и Маја Ђорђевић, професори енглеског језика, Душица Симић и Ивана Бабовић; професорка филозофије, Бојана Голубовић; професори српског језика, Марија Церовина и Маријан Мишић, као и ученици-организатори Марко Илић и моја маленост.

Више него добро знана чињеница је да се Ноћ истраживача у исто време одржава у чак 300 градова Европе, причему у тај број улази и 10 градова из наше земље! Ниш је, и ове године, био један од водећих градова по квалитету презентација, програма и тема којима је посвећена посебна пажња. Све је било испланирано и припремљено да се постави у цетру града, главној улици и оближњим кафићима када су нас метеоролози разочарали долазећим временским непогодама, те је брзом реакцијом организатора и безрезервном подршком нашег дугогодишњег партнера – Електронског факултета, све прелоцирано у хол претходно поменутог партнера. Такође, читава прелокација пропраћена је и медијски, што нам је помогло да све наше истраживаче обавестимо о „пресељењу“.

Програм је био више него богат, почевши од садржаја за најмлађе, који су правили своје мозаике,

анимационе играчке, учествовали у хемијским огледима, играли се светлећим периодним системом, цртали пећинске цртеже. На крају су се губили негде далеко у космосу правећи хипердодекаедар од цевчица, и све то у нашем моделу додекаедра направљеном посебно за ову прилику! Мало старији су пак могли да погледају изложбу астро-фотографија, која је за нас посебно приредио професор Драган Гајић. Ништа мање занимљива била је и изложба о великој научници Марији Кири у потпуно новом „светлу“! Нарочито интересантни били су рецепти... Да, да, рецепти, али они за заљубљивање у: хемију, математику, електронику, роботiku, екологију и уметност! Између осталог се и састанчило, наравно, са нашим драгим истраживачима. Ко год је хтео, могао је да украде њихових 5 минута и пита их шта год га је занимало... Било је ту професора са факултета, доктора, хемичара, књижевника, па је залутао чак и по неки Бауковац! Чини се да је најзанимљивији део био

скоро ђа цео Баук тим

истраживачки подијум, јер су на њему те вечери наши истраживачи разбили стереотип просечног научника од 120кг, негде далеко, затвореног у лабораторији, повученог и помало луцкастог... Врсни научници на подијуму приказали су се у светлу своје науке, али и другом светлу, као што је спорт, те смо имали час Аикидо-а, затим смо играли уз латино-америчке ритмове и чули умилне звуке виолине! Упознали смо и Њутнов живот кроз представу о њему, а вече тј. НОЋ зачинили свирком младих бендова, који су подигли атмосферу и размрдали истраживаче свих узраста! Ћускало се и певало до иза поноћи, а онда су се уморни истраживачи разишли уз причу и ишчекивање наредне године и нових изазова!

А. Илић

Лазар Илић, Баук тим

“Случај леве ноге” и “Јабука која је променила свет” на Дан просветних радника

Културно обележавање овог дана почело је изложбом занимљивих радова у Регинаолном центру. Многи професори своје слободно време користе за израду разних уметничких дела. Могле су се видети слике, грнчарија, одећа, изложба о Бранку Миљковићу.

На приредби поводом Дана просветних радника 7.11.2014, у Регионалном центру у Нишу, наступили су чланови драмске секције наше школе драматизацијом одломка „Случај леве ноге“ Душана Радовића, у режији Невенке Божовић, проф. српског језика и књижевности. Наши ученици, глумци, на апсурдан и бесмислен начин поиграли су се маштом присутних тражећи по сцени леву ногу, разговарајући преко телефона које нису имали. Након тога, изведен је и комад „Како је јабука променила свет“ према тексту професорке Марије Церовине. Приказн је живот и одрастање великог научника, као и тренутак када нас је удостојио саме гравитације. Презентацију са фотографијама и видео-клиповима о раду Исака Њутна припремили су Андреј Николајевић, IV₉ и Димитрије Јовановић, IV₉. Било нам је мило кад смо схватили да публика топло реагује на оно што смо изводили, а годило нам је и то што се у граду зна о нашим активностима и да нас многи подржавају. Улоге:

Исак Њутн: Петар Шчепихин, IV₁
Џон Лок: Лазар Костић, IV₁
Мали Њутн: Алекса Андрејевић, VIII
Млади Њутн: Лука Здравковић, II₆
Њутнова бака: Теодора Гавриловић, II₃
Хана, Њутнова мајка: Ива Јоцић, IV₉
Госпођа Кларк: Анђела Тодоровић, II₃
Вилијам, Њутнов ујак: Алекса Бошковић, II₈
Господин Стоукс: Јован Антанасијевић, II₂
Господин Бебингтон: Андрија Јанковић, II₃
Николас Викинс: Никола Проле, II₄
Њутнов ученик: Павле Момировић, VIII

Глумачка екипа

Дан када су ученици имитирали, пардон, замењивали професоре

Овај дан је првобитно био замишљен да се ученици опробају у улози професора, да виде какав је поглед са друге стране катедре, међутим претворио се у нешто друго, веома комичну представу са свима нама као актерима, јер су неки ученици отишли корак даље у „замену улога“ са професорима. Понела их је атмосфера па су мало и претерали, али свакако смо се добро забавили.

Тога дана је наше одељење имало први час разредни, а наш председник Алекса је ушао у улогу наше разредне и водио час одељењског старешине. У томе је отишао корак даље и могло би се рећи да је имитирао нашу разредну „за све паре“.

Ушао је у учионицу минут након звона, унео дневник и наравно, прозвао редаре (Матију и Милоша који су редари већ другу недељу, по казни).

- Да видимо, ко нам је одсутан данас?

Матија устаје, а у том тренутку улазе Теодора и Петра.

- Шта је с тобом Теодора, што касниш?

- Па, овај, разредни, воз нам је препречио пругу па смо чекале док прође.- Требало је да пођете раније

па би сте стигле на време! Ајде сад, седите, овај пут вем је опрштено, али немојте да се више понавља! А сад да видимо шта је ово за нулти час, Алекса Цвет.... а добро, то је оправдано, а Теодора, то није оправдано. Сад ћу да вам прочитам статистику нашег одељења, па ако нема питања да радимо математику, сваки час изгубимо по 10-15 минута на ове текуће информације, мора то да се надокнади.

На то се јавља наша разредна из прве клупе, као ђак: Па немојте разредни (смеје се цело одељење)

-Алекса игнорише ово и наставља: Овако, што се тиче нашег одељења најбољи смо у неоправданим изостанцима – имамо 75, а да видимо друга одељења, хм... имају све нешто око 30. А, добро важно је негде да смо најбољи. А сад, ако нема питања да радимо математику.

Опет наша разредна из задње клупе: „Разредни, а шта ће бити са нашом екскурзијом?“

- Одлично питање. Прешли смо 60%. Сад ће да буду тендери у децембру. Немојте да се секирате, идемо тамо на пролеће. Ако нема више питања, да радимо математику.

А јел вас занимају неоправдани, ко има колико?

- ДА!

- Анице ти имаш један, јел знаш кад је то било?-
Знам.

- Боље би ти било да знаш, да не правиш још неки.

Урош....само два, да видмо кад је то било, седма недеља, побег'o са биологије, па лепо богами, само тако наставите и биће четворки из владања. Петра, опааа, већ четири комада, да смањиш бежање да не буде као прошле године. Марко нема неоправданих, види се шта је америчка школа! Тако треба. Лука за сад само два, ал ове године нећу да толеришем силно изостајање због Грогија као прошле године, то да ти буде јасно.

Док је Алекса све ово причао, појединима је постало досадно и почели су да ваде телефоне... Када је то приметио, устао је и пришао Лели и Лани: Шта сам ја рекао за те телефоне, дајте то овамо! Петра и ти се играш, све ћу то вечерас на родитељском да вратим. И тако је Алекса скупио доста телефона и поређао их по катедри: Јел занимају некога оцне?

- ДА!

“директори” 2 у 1

Теодора и Милица као професорке Бојана и Наталија

професорка и “професорка” Бојана

Следећи час -филозофија.

Вече пре тога, Теодора нас је обавестила да ће она „замењивати“ професорку филозофије. Међутим ни на крај памети нам није било како ће то изгледати. Обучена у стилу професорке Бојане, својски се потрудила да личи на њу. Када је видела, професорка Бојана је била јако изненађена. „Професорка је овде, што имплицира да час траје“, рекла је када смо почели да галамимо, имитирајући професорку Бојану. После сваке мање целине питала нас је да ли нам је јасно и да ли треба нешто да понови, баш као што ради и професорка Бојана.

Међутим, највеће изненађење било је на средини часа, када је ушла Милица у маниру професорке Наталије (историчарке), „Боко, извини...“ и пришла да јој нешто каже и изашла. Осећао сам се као да сам на некој позоришној представи, а не на часу филозофије.

Била је ово скоро, па савршена имитација.

Стефан Стојановић, III₆

Болне путошества једног псића, али са хепиендом

Никад не бих поверовала да неко не воли псе, нарочито кад су у питању весели и умиљати штенци. Добро, прихватам да се неко можда мало плаши оштрих зуба, али тући и злостављати безопасну животињицу све док јој лактове не поломите на неколико места, па то је ужасно! Ево, испричаћу вам све по реду:

30. септембар, почело је да се прича по школи да су некакви обесни дечаци на школском игралишту мучили псића. Ја сам причу чула од Драгана Стојановића, испричао ми је како је кученце ускакало на терен и радовало се лопти. То је, међутим, сметало обесним играчима. Избацивали су га са терена, а пошто је штене било раздрагано и непрестано се враћало, момци су почели са шутирањем и бацањем немоћног бића на земљу. Наравно, били су моћнији, успели су да недужној животињици слома оба предња лакта. Јадно псетање је толико цвилело због болова да се у школи чуло. Тада се видело колико људско срце може да буде сурово, али и племенито. На једној страни млади људи који чине незамисливу суровост, а на другој су њихови вршњаци (додуше потпомогнути професорима) који улажу невиђене снаге да сачувају љубав, живот и доброту.

Уз помоћ професорке физичког васпитања Снежане Дејановски, ученици су се брзо распитали како је могуће лечити куцу. Ветеринари су саопштили забрињавајући податак: операција кошта десте хиљада динара. Наравно, то је велика сума, не може се скупити тек тако. Куда са куцом по ноћи? Добра душа нашег комшије Гагија показала се у правом тренутку. Однео је псића кући и чувао га те ноћи.

Прво браво за Драганову доброту:

1. октобар Већ на првом јутарњем часу физичког угледали смо пса како се тресе онако склупчан у картонској кутији. На сваки додир је болно цвилела. Туга нас је обузела, али нас није укочила. Акција! Одмах код директорке! Треба нам дозвола за купљање новца.

Дозвола је одмах пала. Давид и Милан су се разлетели кроз школу.

Друго браво за ученике првог и осмог разреда, посебно за Давида Протића и Милана Свиленковића

Све би ишло много теже да се нису укључили наши професори, пре свих Бобан Митић, професор физике. Препоручио нам је доброг ветеринара, двапут је нас и куцу возио, помагао нам у свему. Треће браво за професора Бобана. Нису ни сви ветеринари исти. Већина код којих смо били предлагала је скупе и опасне операције, Плашили су нас ко зна зашто, ваљда су свом послу давали значај. Тек кад нас је професор одвео код доктора Бошка у ординацију „ПетГод“ било нам је све једноставно објашњено: операције неће бити, куци ће ножице бити стављене у гипс и све ће бити добро за три недеље. Четврто браво за доктора Бошка. Све смо решили, остало је да једино обезбедимо смештај за нашу куцу. Три недеље није баш мало. Треба нам неко ко има двориште, мало времена и много душе. Нисмо се ни надали да ће се такав одмах појавити и прихватити бројне обавезе.

Пето браво за Саву Вацића из IV⁵ Тако се путошества једног недужног рањеног псића завршило срећно. О свему вас обавештава писац ових редова, Дуња Милошевић ученица осмог разреда, која је данима плакала, а сад јој је лакнуло.

Напомена: Куца је добила име Дуња.

Велико срце ученика Гимназије „Светозар Марковић“

30. октобра 2014. поново смо посетили село Мерћез, 25км удаљено од Куршумлије ка Луковској бањи. Овог пута посетили смо малу Анђелију, девојчицу која има шест и по година и која је једини ђак у малој школи, и једино дете у овом селу.

Анђелију сваког дана њен тата, који је сам подиже, вози мотокултиватором у школу да би је учитељица Бојана Величковић учила да чита и пише. Село одакле је Анђелија, село од десет кућа где нема деце, налази се 11 километара удаљено од школе и без обзира на временске прилике, она редовно долази на

наставу. О њој смо сазнали гледајући репортажу на телевизији, и одлучили да је обрадујемо као што смо то прошле године урадили посетивши малог Милинка, дечака код ког никада није дошао Деда Мраз.

Ганути дирљивом причом о Анђелији ученици Гимназије „Светозар Марковић“ организовали су прикупљање гардеробе, обуће, школског прибора, лектире за школу, играчке, слаткише, средства за хигијену, и сл. Читаву акцију су до детаља организовали професорка психологије Светлана Николић и троје ученика другог разреда Јован Антанасијевић II-2, Нађа Ракић и Теодора Игњатовић II-9. Директорка Олга

Драгојловић написала је дирљиво писмо које смо прочитали Анђелији и купила јој велику лутку. Тета Драгана из Матејевца јој је послала домаће колаче и кифлице, чика Драган из фирме „Сигма“ купио јој је средства за хигијену, а ранац за школу су јој послали из књижаре „Хијероглиф“.

Анђелија је била одушевљена и њен осмех је гануо све нас. Највише се обрадовала великој лутки коју јој је поклонила директорка. Скакутала је одушевљено, завиривала у кесе, вадила и испробавала зимску јакну, рукавице, капе, шалове, стављала ранац на леђа.

Читаву акцију смо могли да реализујемо захваљујући „Сафари клубу“ и Влади Станојевићу који нас је својим џипом одвезао до сеоске школе.

Као и много пута до сада ученици су показали своју хуманост. Стално доказују да нису само најбољи ученици, освајачи медаља, већ и да имају велико срце и да несебично умеју да дају љубав и подршку онима којима је то потребно.

Неоспорно је да Гимназија „Светозар Марковић“ има младе људе који су способни да зрело сагледавају стварност онакву кава јесте и да покушавају да је промене и учине бољом.

Захваљујемо се свима који су учествовали у овој акцији и измамили осмех усамљеној шестогодишњој девојчици Анђелији, једином ђаку мале школе у селу Мерћез.

Светлана Николић, професор психологије

Драга Анђелија
Прошле недеље смо те гледали на телевизији и одлучили да те обрадујемо!
У нашој школи има много ђака и стално се чује глас ученика! Неки од њих ће
постати адвокати... Организујемо разне приредбе, концерте, фестивале...
Њих фестивал, науку није бајк! Осигури много посетилаца сваке године. Буде ту
и деце која не пазу у школу, али њихови бака и дека. Било би нам драго да и ти
ти дођеш идуће године и будеш наш гост. Зато ти шаљемо и ранац да и ти
де да спакујеш своје ствари... А када се у мориш од куће - ту су играчке...
Јел ли мо ти да знаш шта пре прође! Ја ти не буде много хладно! И
слушај своју учитељицу Бојану! Твој, твој тати и учитељици много
поздрав и пољубаца шаље 1000 ученика Гимназије „Светозар Марковић“ и
њихова директорка Олга Драгојловић.

„Гимназијалке“ у славу Милунке Савић

„Људи паметни и енергични боре се до краја, а људи глупи и бескорисни покуравају се без икакве борбе.“

Зато се славе борци. Они су ти који су у стању да господаре својим животом. Хероји, грандиозни писци историје, који својим именом величају људско друштво. Ратови у XX веку однели су много живота, али донели много хероја који су ставили себе на располагање народу и заслужили вечну славу. Велика хероина нашег народа, Милунка Савић, заслужила је да буде величана. Њој у част одржано је књижевно-музичко вече петог децембра 2014. године у згради Нишког симфонијског оркестра. Хор наше школе „Гимназијалке“ дао је свој допринос овој свечаности која је била организована од стране Кола српских сестара. Након пуно труда и рада који је уложен у припрему за извођење песме „Ово је Србија“ и песме Доситеја Обрадовића „Востани Србије“, публика је била одушевљена. Хор је употпунио вече и бриљирао, а инструменталисти су савршено допринели наступу. Клавир је свирала Крстић Катарина IV₁, виолину Јевтић

Анђелија I₃, гитару Игић Игор I₃ и удараљке Марјановић Лазар I₆. Хор је учинио завршницу маестралном, и то под диригентском палицом професорке Разије Шпановић. Фантастичне критике обасипале су чланове хора и професорку а посебно их је похвалила председница Кола српских сестара, госпођа Љиљана Стојановић.

Учешћем на овом догађају само је потврђена важност музичке секције наше школе у свеопштем културном животу града Ниша.

Милица Стевановић, III₂

СТЕВАН СТОЈАНОВИЋ МОКРАЊАЦ-100 ГОДИНА ОД СМРТИ НАЈЗНАЧАЈНИЈЕГ СРПСКОГ КОМПОЗИТОРА

Мокрањац је био један од најзначајнијих српских композитора. Рођен је у Неготину 1865. године. Бавио се компоновањем и обрадом народне, световне и црквене музике. Основао је прву музичку школу у Београду. Радио је и као наставник музике у Првој нишкој гимназији „Стеван Сремац“. Умро је 1914. године у Скопљу.

„Композитор, оригиналан савремени уметник ренесансног типа, који је у малу средину донео дух европских вредности. Био је и први успешан менаџер у нашој музичкој култури и оставио нам могућност да је, уколико имамо визију и преузмемо на себе одговорност, могуће сањати и српски сан о успеху, ма

колико нам полазна тачка деловала безизлазно.“

Ове године, обележавајући стогодишњицу смрти овог великог уметника, ученици другог разреда природно-математичког смера наше школе посебним активностима славили су његова дела. На редовним часовима музичке културе професорке Разије Шпановић ученици су припремили презентације, интерпретације и занимљивости о Мокрањцу. Ово представљање било је такмичарског карактера а највећи труд уложили су ученици одељења II₅, Александар Глигоријевић, Миљана Цветановић, Нола Цветковић, Тамара Николић, Мелита Цветковић и Ирина Дамњановић.

29.09.2014. одељење II₅ је организовало излагање о животу и раду С.С.Мокрањца. Ученици и професори су могли да прочитају и виде неке занимљивости о њему, а из презентације на рачунару могли су да чују његова значајна дела. Посећеност је била велика и добили смо многе похвале. Изложбу смо организовали уз помоћ проф. Разије Шпановић. У прављењу плаката учествовали су ученици Бојана Свиленковић, Сања Благојевић, Зорана Димитријевић, Хована Стојиљковић, Славиша Цинцаревић, Марко Николов, Никола Миливојевић.

Миљана Цветановић, II₅

„Музико! Ти си изван света, свет за себе. Ко код тебе свије гнездо, тај живи изван столећа!“, Ромен Ролан.

Овим слоганом је музичка секција наше школе је у уторак, 21. октобра 2014. године, у свечаној сали Гимназије, одржала традиционални концерт добродошлице првацима "На млађима свет остаје". Концерту су присуствовали ученици првог разреда али и многобројна публика која је навикла на наше концерте. Ове године смо имали као госте чланове музичке секције из Дома ученика који су извели део програма, као и једног учесника из Правно-пословне школе. Традиционално, концерту присуствују и учествују у програму и бивши ученици, а ове године Мина Петрић, студент Правног факултета улепшала је концерт својим наступом.

Посебно задовољство је што смо ове године добили ученике првог разреда као изврсне инструменталисте што су и показали својим учешћем на концерту. О томе како им се допао концерт и наша добродошлица, ученици су писали. Ево неколико њихових утисака:

Неки од утисака ученика са концерта добродошлице првацима

У мојој новој школи, Гимназији „Светозар Марковић,, одржан је традиционални концерт у знак добродошлице првацима.Први пут сам присуствовао тој манифестацији и остао сам заиста изненађен колико квалитетних и талентованих музичара имамо у нашој школи.Све време је публика певала заједно са извођачима, сви су били одушевљени програмом. Добро организованом концерту су присуствовали професори, директорка, помоћница директорке, родитељи, бивши ученици Гимназије, гости из других школа и наши ученици свих разреда.

Никола Илић, I₁

Овогодишњи концерт „На млађима свет остаје,, одушевио ме је. Заиста сам уживала слушајући пажљиво одабране песме у извођењу хора „Гимназијалке“ и гостију наше школе.Желела бих да похвалим извођаче који су се потрудили да нам улепшају вече и наравно, професорку музичке културе Разију Шпановић. Уживала сам гледајући

балерину Јовану Ристић, слушајући Тијану Костић, Невену Савић, Катарину Крстић, Милицу Грубер и њеног друга Ђорђа Марковића ,који су певали перфектно.

Маша Ранђеловић, II₆

Концерт ми је улепшао онај тмуран дан за који сам мислио да не може бити гори. Ни у једном тренутку нисам осетио неку врсту несигурности код учесника ове дивне манифестације. Концерт ми је остао у дубоком памћењу као нешто што је обележило прво полугодиште ове школске године. Највише ми се свидео наступ Игора Игића на гитари. Једва чекам следећи концерт.

Ђорђе Милошевић

Велику помоћ у припреми имали смо од матуранткиње Крстић Катарине, на клавиру. Највећу заслугу поред учесника има њихова сјајна професорка Разија Шпановић, која се баш потрудила у припремању учесника и организацији концерта. Срећна сам што сам упознала нове особе и што сам се много лепо слагала и дружила са свима.

Марија Тачков, I₁

Професорка Разија Шпановић својим ученицима и колеџама за крај:
 ***Идите у сусрет проблемима и решавајте их.
 ***Имајте позитиван став према животу, борити се а не по-
 сустати код првог проблема.
 ***Малодушност, губитак воље и вере су највећи непри-
 јатели успеху.
 ***Окрените се ка циљу.
 ***Урадите нешто за себе свакога дана, а не против себе или
 неког другог.
 ***радујте се успеху других људи, то оплеменењује, верујте,
 успеха има довољно за све.
 Carpe diem!

Размена ученика и професора у оквиру пројекта ИДЕА

Гимназија „Светозар Марковић“ из Ниша, од фебруара 2014. године учествује у реализацији пројекта Individual development through encouragement and assistance (IDEA). Реч је о IPA СВС пројекту, финансираном средствима ЕУ који ова гимназија реализује у партнерству са школом „Васил Левски“ из Монтане у Бугарској, која је и носилац пројекта.

Пројекат је усмерен на развој социјалних и комуникационих вештина ученика које су важне за остваривање квалитетнијих односа са вршњацима и наставницима у школи и за њихово лакше укључивање у свет рада по завршетку школовања. У складу са циљем пројекта, ученици Гимназије „Светозар

Марковић“ су у периоду од 13. до 17. јуна 2014. године похађали организоване обуке којима су увежбавали вештине комуникације и конструктивног решавања проблема, вештине тимског рада, као и лидерске и организационе вештине.

У оквиру пројекта биће организован и семинар за наставнике са циљем оснаживања наставника у пружању адекватне подршке развоју поменутих вештина код ученика. Такође је планиран и тренинг за ученике који ће наставити вршњачку едукацију након завршетка пројекта.

Остварењу циљева пројекта доприноси и посета ученика и професора школе „Васил Левски“ из Монтане у Бугарској. У склопу тродневне посете, од 06.11.2014. до 08.11.2013., ученици и наставници су имали прилику да размене своја искуства и знања стечена обуком у оквиру пројекта. Овакав вид сусрета изузетно је значајан не само за нашу Гимназију, већ и државу у целини јер представља облик даљег унапређења прекограничне сарадње Србије и Бугарске.

Координатор пројекта,
Жаклина Ефтимовски, проф.

Посета Финансијско-пословној гимназији „Васил Левски“ (Монтана, Бугарска)

Након тродневне посете Финансијско-пословне гимназије „Васил Левски“ из Монтане Гимназије „Светозар Марковић“, уследила је узвратна посета. Од 10. до 12.12.2014. године, бугарска школа била је домаћин ученицима и професорима Гимназије „Светозар Марковић“, чиме је настављена размена искустава и знања у оквиру пројекта прекограничне сарадње (IPA I.D.E.A.).

Ученике и професоре Гимназије „Светозар Марковић“ домаћин је дочекао уз хлеб и со, а затим су гости обишли врхунски опремљену и организовану школу и посетили часове. Организоване су и радионице у оквиру којих се разговарало о начинима за унапређивање сарадње и развијање пројекта, а ученици су, такође, припремали традиционална национална јела.

Другог дана планирана је посета оближњој пећини, али је због лоших временских услова план промењен, па се кренуло у посету оближњем граду Враца и Лопушанском манастиру, што је свакако било једнако занимљиво. На крају дана, домаћини су припремили програм са

Облелжавање Светске недеље свемира „Велики прасак“ у Гимназији Светозар Марковић

Дана 09.10.2014. године, у Свечаној сали Гимназије „Светозар Марковић“, одржана је јавна дебата "Велики прасак или Бог" поводом обележавања Светске недеље свемира. Професорка филозофије, Бојана Голубовић, отворила је дебату питањем: "Да ли је космос настао идејом Бога, или је настао случајем Великог праска?" Два тима покушавала су да одговоре на ово питање износећи своје аргументе. Први тим, тим "Велики прасак", заступали су: Лука Радичевић, Тамара Радојевић, Емилија Томовић, Петар Михајловић и Димитрије Митровић. Други тим, тим "Бог", заступали су: Данило Пољаковић, Вељко Ђорђевић, Алекса Бошковић, Николија Петровић и Анђелина.

сплетом традиционалних и модерних игара, а програм су отвориле поздравним говорима директорке Олга Драгојловић и Теменушка Кисјова.

Последњег дана дошао је на ред и обилазак града Монтане, његове древне тврђаве „Кастра ад Монтанезијум“ и вештачког језера „Огоста“ у околини града. На крају сусрета уследио је и завршни састанак на којем је договорена даља сарадња у оквиру пројекта, као и ван њега. Наиме, договорено је да ученици и професори Гимназије „Васил Левски“ у априлу 2015. године посете „Наук није баук“, фестивал који традиционално организује Гимназија „Светозар Марковић“.

Данијела Симић,
професор латинског језика

Дефиницију Великог праска изложио нам је Петар Михајловић коју је касније цео тим детаљније разјаснио, а дефиницију Бога нам је изложио Данило Пољаковић. Оба тима су наизменично износила своје аргументе како би потврдила и одбранила своје теорије. Публика је имала прилику да дебатерима постави питања везана за теорије настанка, на која су дебатели давали што прецизније одговоре.

На самом крају, закључили смо да правог одговора на постављено питање нема.

Невена Савић, I₆

Дан европских језика

На свету има много језика. Са некима се стално срећемо, неки су нам мање познати. Једно је сигурно-језици су златни дукати који пуне наше ризнице знања. Трудиле смо се да изаберемо најзанимљивији начин да их прикажемо. Да смо успели у својој намери, сведоче нам посећеност, заинтересованост и похвале које смо добили.

Последњег дана септембра у међусмени су се састале четири такмичарске екипе. Колико су ученици креативни, показују имена тимова која су сами смишљали. Лепотице, Четири и по човека, Лингвисткиње и Олимпијци имали су за представнике по једног „Енглеза“, „Француза“, „Руса“, „Италијана“ и „Немца“, тачније ученике који добро баратају овим језицима.

Одмах на почетку су сви гледаоци пажњу уперили ка бини и начуљили уши. Прве су на ред дошле брзалице које су ученици мајсторски брзо извезли и оставили публику у одушевљењу. Пробајте ви да изговорите неку.

1. I wish to wash my Irish wristwatch.
2. Шесть мышат в камышах шуршат
3. Kleine Nussknacker knacken knackig. Knackiger knacken grosse Nussknacker.
4. Centottantotto lire piu cinque-cento-cinquanta-cinque centesimi.
5. Bäcker Braun Bäckt braune Brezeln.
6. Mon père est maire, mon frère est masseur.
7. Spread it thicker, say it quicker!
8. **Около кола колокола, около ворот коловорот.**
9. Andavo a Lione cogliendo cotone, tornavo correndo cotone cogliendo.

Сналажљивост се показала када су учесници за само један минут успели да од помешаних речи саставе идиоме.

Да ли сте знали да на свету има 6909 језика и да се међу њима највише говори кинески? Ове занимљивости сте могли да чујете у квизу који је затворио такмичење.

Захваљујући слози, усклађености и такмичарском духу, само један тим је имао бод мање од осталих изједначених екипа.

Ви сте на губитку ако сте пропустили прилику да присуствујете. Мада, ко зна да ли би се нашло још које место, јер је свечана сала била препуна.

Представа „Le voyage de Sally“

Велики владар, Карло V, је рекао „Човек је утолико вреднији колико језика говори.“

Европа је континент чији становници говоре преко 200 различитих језика. То представља огромно богатство и важан културни чинилац, а учењем страних језика постижемо пријатељско сједињавање култура.

Сваког 26.септембра обележава се дан европских језика. Тада Европа слави своје различитости, своју јединственост, културу, историју, право свакога да учи језик који жели. У Нишу је такође прослављен 26.септембар, у Луткарском позоришту, у организацији ЕУ Инфо кутка. Међу бројним учесницима програма нашла се и наша Гимназија. Публици се наша школа представила представом „Le voyage de Sally“ на француском и енглеском језику.

Представу су организовале професорке француског језика Јелена Пантић и енглеског језика Александра Ракић. Учесници представе шармирали су све присутне својим глумачким талентом, али и одличним познавањем језика, а они су Јелена Ђокић, Александра Ђорђевић, Емилија Ђорђевић, Миона Станковић, Николија Петровић, Марија Станковић, Илија Фонламов Францисковић, Никола Перић, Вукашин Бранковић. На интересантан начин су показали лепоту различитости и путовања. Насмејали су и одушевили публику. Били су ведри, насмејани и, као и цела представа, шаљиви. Одшкринули су врата која нас уводе у магију и величанственост језика.

Ова представа је још једна дивна потврда језичког богатства и лепоте учења језика.

Милица Стевановић, III₂
Јелена Ђокић, III₂

Још један начин да покажемо своју хуманост

Празници су се приближили. Још једном је наша школа одлучила да својим суседима, Дому ученика, измами осмех на лице и учини њене чланове срећним и испуњеним. У оквиру хуманитарне акције коју смо организовали у децембру ове године, прикупили смо одећу која је најпотребнија за ово доба године. Захваљујући билингвалном одељењу II₂ и професорки психологије Светлани Николић, обрадовали смо децу из дома донирајући комаде одеце, капе, шалове и рукавице. Одељење II₂ скупило је 2890 динара и показало је колико цени хуманост и како жели да је она присутна међу свима нама. “Не могу вам описати како сам се осећала када је један дечак пришао, загрлио ме и рекао “Хвала”. Његов осмех је показао колико је срећан

и задовољан што и даље постоје они који су спремни да учине и мало да би неком испунили срце љубављу” рекла је Нина Нешић, ученица билингвалног одељења. Бројне утиске пренели су и остали ученици који су учествовали као што су Јана Јанковић, Сара Јовановић, Станислава Николић, Славиша Цинцаревић и Димитрије Стојков. Посебна захвалност припада Петри Станковић која је у оквиру ученичког парламента покренула још једну у низу хуманитарну акцију и показала да уз мало труда можемо да учинимо школу бољим местом.

Светлана Николић,
професор психологије

Светски дан борбе против сиде

Први децембар, Светски дан борбе против сиде и ове године био је обележен у нашој школи. У Свечаној сали одржани су квиз и дебата, како би се видело колико су млади заиста упућени у озбиљност сиде и ХИВ вируса и колико знају о заштити и превенцији. Учесници су носили црвене траке, као симбол борбе против сиде. Одржана је и презентација о сиди и другим полно преносивим болестима.

Анђела Маринковић и ја смо, у сарадњи са ППС-

ом, направиле информативни пано, са интерактивним делом, који је био постављен у приземљу школе и флајере које смо делиле по школи. Ове године, из неког разлога, није стигла донација из JAZAS-а у виду презерватива што је разочарало многе ученике и професоре!

Миљана Милојковић, III₂

Боље је гледати живот у позоришном комаду, него гледати позоришни комад у животу – Нушић

„Трамвај звани жеља“ Тенеси Вилијамса је социјална драма која говори о породичним односима. На филму Бленш, Стелу и Стенлија играли су Вијен Ли, Ким Хантер и легендарни Марлон Брандо, а у представи која је одиграна на сцени Факултета драмских уметности у Београду, ове улоге припале су

нама, ученицима Гимназије „Светозар Марковић“.

Када смо представу први пут извели у Луткарском позоришту, у публици је био Стивен из амбасаде САД-а; имао је само речи хвале и рекао је да ће свима пренети како смо добри. Нисмо ни сањали да ћемо убрзо након тога добити позив од амбасадора лично да представу изведемо у Београду. Наравно, таква прилика се не пропушта. Наша мала породица коју смо чинили: Михаило, Јелена, Страхиња, Лаза, Ђорђе, Даша, Сташа, Алекса, Милица и Алекса, професорка Душица, Аца, Младен, Лазар и Марко Илић, заједно са директорком, упутила се 17. октобра у Београд. Ја сам била јако нервозна, верујем да су и остали. Заједно са Сташом лутала сам ходницима факултета у нади да ћу скренути

мисли и макар на тренутак заборавити да ћу за који сат глумити пред неким јако битним људима из амбасаде. За смирење живаца није било довољно времена.. Колико год имали трему, то нам је било, по мом мишљењу, најбоље извођење али нажалост и последње. Након громогласног аплауза, обратио нам

се и сам амбасадор, Господин Мајкл Кирби, који је био одушевљен; похвалио је Михаила и његов акценат, рекао је да смо све одрадили као професионалци и да смо дочарали атмосферу у потпуности.

Јако сам поносна на себе, а најпоноснија на своје другаре и другарице. Свако од њих је на свој начин учинио представу посебном. Жао ми је што нам је то било последње извођење јер је радити са таквим људима част и привилегија.

Марија Стефановић, III,

Глумачка екипа

Виртуелне посета "Ice Cube" лабораторије на Јужном полу и CERN-у

Open Discovery Space и Open Discovery Space Србија омогућили су ученицима из пет средњих школа у Грчкој, Бугарској, Румунији, Израелу и Србији да учествују у виртуелној посети ЦЕРН-у и IceCube-у на јужном полу.

Нуклеарна опсерваторија "Ајс кјуб" на јужном полу и Европска организација за нуклеарна истраживања CERN виртуелно су, 2. октобра 2014. године, отворили врата ученицима Гимназије "Светозар Марковић". Ученици су имали прилику да се упознају са савременим истраживањима, прилику да виде како она изгледају и да разговарају са истраживачима.

У оквиру посете ученици су разговарали са научницима из истраживачке станице Неутрино на јужном полу и научницима који раде на детекторима CMS и ATLAS у CERN-у. Посета је трајала два сата.

Тако је Ангелос Алехопоулос из CERN-а, из Европске организације за нуклеарна истраживања, говорио о хадронском сударачу који се налази у тунелу од 27 километара, на 100 метара под земљом близу Женева.

Из лабораторије на јужном полу "Ice Cube" представљена је презентација о животу и раду истраживача под екстремним условима на температури нижој и од -40 степени. Задатак научника је да забележе и проуче активности честице неутрино која у Земљину атмосферу доспева после различитих космичких појава.

Друга виртуелна посета CERN-у организована је 3. децембра 2014. године. Ова посета је организована за ученике средњих школа из Алексинца, Краљева, Крагујевца, Новог Сада и Ниша. Домаћини посете у CERN-у били су Милош

Ђорђевић (контролна соба), Предраг Миленовић (испод земље, експеримент CMS) и Zoltan Szillasi (контролна соба). И ову виртуелну посету организовао је Open Discovery Space (ODS) Србија као део својих пројектних активности.

Ученици су „уживо“ сишли 100 метара испод земље и разгледали најскупљи, најсавршенији и најкомпликованији уређај који је људска цивилизација икада направила. Из прве руке, од научника који учествују на „првој линији фронта“ чули су како је направљен Compact Muon Solenoid (CMS), како и шта ради, шта је откривено, а шта се очекује... Разговарали су са научницима и позвани су да и даље сарађују кроз многобројне пројекте едукације ученика и наставника.

У Нишу је виртуелна посета CERN-у организована у Гимназији "Светозар Марковић". Посету је пратило око 160 ученика из Гимназије "Светозар Марковић" и гости из Гимназије "Бора Станковић", Прве нишке гимназије "Стеван Сремац", Медицинске школе "Др Миленко Хаџић".

Славољуб Митић, професор физике

учесници
видео
конференције

Све је могуће! Бауковци на Фестивалу науке 8

Прошла су три дана од нашег повратка из Београда и желим да, на овој хартији што преда мном стоји као изазов, изразим своје импресије са Фестивала науке.

У почетку скептичан, са много питања у глави, прихватио сам позив професорке Душице да са неколицином ђака представљам штанд математике на Фестивалу.

Уз неколико инструкција, кратког упознавања са ђацима и пропитивања о Платоновим телима, кренули смо на пут. Занимљиви разговори у аутобусу, слична интересовања и добра научна поткованост ђака улили су ми наду да ћемо успешно „бранити боје“ наше школе.

Након краћег одмора у хостелу и пријатног разговора са газдом, пошли смо у помоћ делу екипе који је стигао дан раније и скоро завршио поставку додекаедра, бине и столова. Како је убрзо све било спремно, искористили смо остатак кишовитог дана за брз обилазак града.

Сутрадан – дан Д! Први посетилац био нам је министар просвете, науке и технолошког развоја – господин Срђан Вербић! Након што се сликао у нашем додекаедру (иако су неке дневне новине ту вест потпуно погрешно пренеле), гости наше поставке били су и професори са универзитета, предавачи са других

штандова, ђаци, чак и ученици из Сједињених Држава. Од цевчица смо неуморно правили троуглове, четвороуглове..., а преласком у „вишу“ димензију – тетраедре, октаедре, икосаедре... Оним гостима, мало више заинтересованим за науку, објашњавали смо важност Платонових тела и њихову повезаност са философијом. За рад су највише били заинтересовани страни ђаци, који су сатима стајали и, уз нашу помоћ и

објашњења правили геометријска тела. Један од најбољих коментара био је „You are so enthusiastic“. Како после тога бити уморан? Пауза?

И наредних дана посета није јеђавала, али су наши ђаци били на врхунцу задатка! Најмлађе – предшколце и ђаке нижих разреда основних школа привлачила је слагалица, генијално постављена на тетраедру и октаедру, док су се најстарији и најбистрији

посетиоци задржавали у додекаедру и веома често нам постављали занимљива питања у вези са попловањем свемира, пресеком двеју паралелних права и применом наше идеје у архитектури и грађевинарству.

Наравно, добијали су веома прецизне и стручне одговоре и овом приликом желим да похвалим свој шесточлани тим који је, кад год би број гостију на свим поставкама био већи од потребног броја цевчица за прављење додекаедра, без паузе радио читав дан.

Сигуран сам да је и колегиница Ивана поносна

на све ђаке, а како и не би била, кад су деца престоницом носила тетраедре и икосаедре направљене „код нас“, по њеној идеји.

Осим чињенице да смо утрошили око двадесет хиљада цевчица (око 1,6% је, нажалост, уништено), доказ успешног представљања наше школе и нашег града јесу и искрен загрљај мале Анђеле, ученице петог разреда ОШ из Зајечара, која је сама направила два тела, а онда довела све другаре из одељења и све време посете Фестивалу провела код нас, и још мањи Огњен, који има само шест и по (нарочито је поносан на оно и по) година а већ зна да се додекаедар састоји од дванаест петоуглова (није рекао да су подударни) и да нам за то треба шездесет цевчица.

Гледање кроз микроскоп, кристали и радионица дали су посебну драж поставци, у чему су

највећу улогу одиграле младе даме са штанда предвођене Дујом, главним „заповедником“. Њено вишегодишње искуство у подучавању и припремању ђака за фестивал засијало је у пуном облику. Господа матуранти, већ искусна у састављању и растављању додекаедра, „кадри“ стићи и утећи и на страшном месту постојати, представљају окосницу нашег тима.

Посета професора и ђака наше школе дала нам је вољу и елан да истрајемо у својој намери и сасвим сигурно будемо међу најбољима, ако не и најбољи на Фестивалу.

Могуће је да је једино штанд МТС-а имао мало више посетилаца од нас, али треба поменути чињеницу да су они „бесплатно“ делили слушалице.

На крају овог кратког излагања, желим да изразим своју дубоку захвалност на пруженој прилици и још једном подсетим да је, и поред високих захтева, цела екипа функционисала беспрекорно. Ђаци су, осим одличног знања, показали изузетно висок ниво моралне одговорности и поштовања професора. Драго ми је што ме ђаци нису схватили само као претпостављеног – већ и као пријатеља. Чланове овог тима, тако даровите, никада не бих мењао.

Душан Симјановић, професор математике

Некада у клупи, данас за катедром

Драги Светозаре,

Било је то још једно чаробно зимско јутро испред наше драге Гимназије. Завршавали смо омиљене школске обавезе и, пре свега, уживали у дружењу и неисцрпним разговорима. Као по обичају, причали смо о свакодневним темама, ученицима, родитељским састанцима, неоправданим изостанцима, такмичењима, будућим екскурзијама. Препричавали смо Нецине неодрживе вице, препоручивале су се добре књиге, занимљиви филмови, још неиспробани рецепти. Присећали смо се наших школских дана, ко нам је био разредни, ко је био строг, а праведан, а ко благ и попустљив. Поново смо осетили магију великог одмора, страх и панику да ће неко да нас пита, а нисмо спремни, изненадни бол у стомаку, који се увек јавља пред одговарање, а нагло пролази после милог звука Звонка Спасића! Лепоту неизвесности. Лепоту краткотрајне победе, која је тада животно питање! Нема ничег лепшег од првих школских симпатија и дељења ужина. Никада после срце тако не затрепери, а бурек више нема исти укус. Онај школски!

Знаш?

Некада ученица, потом професорка, а данас и директорка школе, Олга Драгојловић, носталгично и са сјајем у очима започиње причу о својој великој љубави према нашој Гимназији. Искрено признаје да је била солидан ђак, не вуковац, јер је тада било само по неколико вуковаца у школи. Седела је у првој клупи и волела све оно што воле прави ђаци, од "хватања кривина" до шапутања одговора друштву- поготово на часовима географије. Па заиста, ко зна колико се километара нешто-негде простире и колико се килограма шећера негде произведе! Волела је да преписује на писменим задацима када може, а најдраже успомене везане су за преписивања на часовима астрономије! Са сетом се присетила прве директорке школе, Ружице Николић, њеног стајања у приземљу школе и контролисања имиџа ученика. Проверавала је да ли су ученице обукле кецеље, без којих је тада било незамисливо да приђете школи, да ли се неко усудио да лакира нокте, да ли дечаки носе забрањену дугу хипи косу. Присетила се како је одувек волела плетене ролке, али због обавезних школских крагни није смела да их носи. Лукаво је носила ролке испод крагни, и скидала крагну чим би се указала прилика. Прву велику љубав имала је баш у нашој школи и признаје да је често користила изговоре разредном старешини само због једне шетње иза школе са вољеном особом. Као професорка, а и као директорка, никада није желела да ученици осете страх од ње. Са осмехом препричава како је на последњој екскурзији уживала у грудвању са ученицима, али да је

приметила да нису баш сви смели да је гађају! На моменте је користила ту савршену предност. *Разумем је!*

На време је схватила како је битно да увек постоји међусобна комуникација и отвореност између ученика и професора, а још важније повезаност са директором школе. Зато је њена канцеларија увек отворена за све нас, за наше предлоге и идеје. Чак можемо да позајмимо и маказице, али да их одмах вратимо!

Уредно их враћамо!

"Удисати мирис расцвалих липа, слушати тишину парка-

па тада наједном подићи очи, погледом се срести

и чудити се све до осмеха" (Почетак љубави, Рилке)

... Наша драга Весна је и даље заљубљена. Заљубљени смо сви док слушамо откуцаје њеног срца. Она нам неће говорити о некадашњим школским забранама већ о љубави, стиховима Превера, Лорке, Рилкеа, Тагоре, Десанке, Ракића ...Зашто?

Зато што нико није умео да их тако лепо шапуће као Он. Као што и данас наши заљубљени ђаци, бежећи са часова уз разне изговоре, користе сваку прилику да буду заједно, и они су то једва чекали. И волели су се, не тако јавно у ходницима школе као данашња деца. Можда стидљив додир руку, брз пољубац, поглед. Јер...

"Деца кад се воле љубе се стојећи, по капијама ноћи..." (Деца се воле, Превер)

А били су тек нешто старији од петнаест година...Била је то...

"... Та љубав цела целцата, још толико жива, а сва озарена

то је твоја љубав, то је моја љубав

она која је била, то осећање је увек ново и није се изменило..." (Та љубав, Превер)

И данас њихова љубав је ту. Ни је ни чудно зашто је Веснино сећање на гимназијске дане обележила љубав. Права љубав.

Ко у школи није волео, не зна шћа је љрава љубав!

Пеца се присетио ђачких дана, како је наша школа увек имала посебан мирис наде, нарочито у јесен, када почиње и јуна, када се завршава. Ауторитет професора је било њихово знање и дух, а самим тим се развијао топао и фин однос према ђацима, што је увек красило наше учионице. Све то је Пеци и постало главни мотив када се по први пут нашао за катедром као професор, а остало је легенда!

Професор Зоран Филиповић нам је одржао поучан говор о младалачим данима, игрању малог

фудбала, незаборавним турнирима, освојеним трофејима. Слушајући причу, сви смо макар на трен чули музику Радија-Луксембург и заиграли чувеном Хипи-долином.

Професорка Коса је била ученик школе од 1970-1974. године и са смешком се сећа тог занимљивог времена. Дежурни професор је тада стајао на вратима школе и враћао девојке чија коса није била везана у реп и дечаке који имају патике на ногама. Знате, патике су се се тада носиле само у фискултурној сали! Једини могући начин да уђете тада у школу је да вам друг из одељења баца ципеле кроз прозор, а да патике сакријете и кришом их касније носите. Још једна слатка школска победа увек сложних и оригиналних наших гимназијалаца. Данас Коса мисли, са становишта радника школе, да ученици имају превише слободе у облачењу и да увођење некаквих ограничења уопште не би шкодило!

После ње љриче се у љи љах да можда и не љре ље-рујем са љревише шареним љер љлама. Схв љи љих да је до ље да мудро љу љи љим и не дајем дирек љи љорки неке нове и геје!

Славица Драмићанин се сетила школских дана и заједничког пружања отпора ношењу униформи, као и велике дисциплине и строгаће која је владала у школи, а која није увек пружала добре резултате. Закључила је да тадашњим ученицима није било све доступно, али су ширина и знање били већи, самим тим што су више имали потребе да истражују свет и сопствене могућности.

Од када је почела да ради Даница је схватила да је живела у заблуди мислећи да професори уживају у давању тестова ученицима. Сада зна да је немачка граматика лакша када је учиш, него када је предајеш!

Лејо је би љи љи љак!

Лидија, као и сви ми, пожелела је да поново буде ученик ове школе. Носи само лепе успомене, добре оцене и да може да оцени, нашој школи би дала чисту петицу! *Од љоворно љврдим, ако бисмо сви заједно о љворили љенкала и размас љи љали се, ова Гимназија би увек била чис љи вуковац и љо без икакве љро љекције!*

Сандра математичарка је оправдано поносна што ради у школи коју је завршила раме уз раме са својим професорима, које је одувек поштовала и ценила. Симпатично нас је подсетила да се школа закључавала 5 минута пре почетка првог часа и да се мање каснило. Плаши се да би сада половина ђака остала испред школе, а сигурно и по неки професор!

Осе љи љих се љрозваним!

Путовање око света је и дан-данас неостварени Сашкин сан. Некада је чак желела да ради као туристички водич, а сада ипак више ужива у раду са својим некадашњим професорима, али и драгим ученицима, од којих су неки данас постали и њене колеге. Поверовао сам поново да Деда Мраз постоји и пожелео да Нова година што пре дође слушајући

Сашкину причу о обожавању овог празника, украшавању јелке са децом и неизбежном писању писама Деда Мразу.

Праве мале мудрости о животу нам Александра Китановић говори у једном даху! Не треба журити, већ ићи корак по корак. Постављајмо себи мале циљеве, лакше ћемо их испунити. Не љутимо се толико једни на друге, ослободићемо се тако негативних емоција и дисати пуним плућима, без грча у стомаку, без кнедле у грлу. Складни односи у породици увек ће нам дати снагу да гледамо увек напред и радујемо се сваком дану. Уживам у слушању, а највише у Александрином закључку, да када волимо себе и друге људе, животиње и природу, бавимо се оним стварима које нам пружају задовољство, срећа нас неће заобићи.

Замислих се!

С обзиром да су ми мисли отпутовале негде далеко, ћаскам са једином стручном особом по питању планете Земље, Миленом географичарком. Поред маштања о будућим путовањима, Милена ми говори да највише воли да учи, ради на себи кроз читање, учење језика, али и кроз неизбежна путовања, упознавања нових култура, кухиња, укуса.

Док чекамо да летњи распуст дође, можемо да полетимо и одлетимо кроз нашу ботаничку башту. Морам да признам, Тања је умешала своје веште биологичарске прсте и смисао за облачењем и "обукла" нам баштицу по најновијој моди. Сада опет сија и сам трептај према њој вам даје осећај да сте на другој планети. За незаборавно путовање је ипак пресудан добар поглед.

Увек смо ис љрег гру љи љх!

Наше драге физичарке, Гага и Јелена, су увек пријатно друштво за ћаскање. Јелена нам прича о својим школским данима, са носталгијом се присећа свега и закључује да јој је то био најлепши период у животу.

Гага и ја стално причамо о рок концертима које бисмо волели да посетимо, а са смешком ми одаје тајну да обожава да игра бадминтон! Сигуран сам да постоје неки скривени закони физике који лоптици дају силу и убрзање да тако слободно и поносно лети према небу. Гага ми каже да то није тако компликовано како мислим и да се не би баш нешто прославио као физичар!

Хммм, би љи љи или не би љи љи, леј ље љи љи или би љи љи на зем љи?И да ље разми љљам!

Кроз магију епрувета и спојених судова Маја хемичарка ме подсећа на супстанцу која ђачке дане чини посебним. Пре свега, то је пријатељство, јер сви знају да су најбољи пријатељи они из средње школе, а у Мајином бившем одељењу су скоро сви једни другима кумови. Зато се сваки пут, када прође поред своје некадашње учионице, присети ко је где седео и зачуди да неки нови клинци сада седе на њиховим местима.

Сваки дан ме носи ис љи ља мисао!

Кроз симпатичну буку и спонтан смех сазнајемо

да је још неколико Мишкетових ученика добило награде на светским такмичењима. Таленат, труд, рад, велика посвећеност увек дају резултате, мада сам убеђен да Мишке има неку посебну магију и да ће се нека теорема некада звати по његовом имену.

Поћћисујем!

Дуца ми одаје тајну да жели да изведе на позоришну сцену неприкосновеног Тенеси Вилијамса и комад "Трамвај звани жеља". Планира да окупи талентовану екипу из школе и пружи и њима и нама представу за памћење. Помислих како је то сложен комад који изискује велику организацију и стрпљење. Помислих како јој неће бити лако. После неколико минута размишљања, напослетку схватих да њена оригиналност, енергичност, непресушна свежина и самопоуздање не знају за границе и да ћемо сви следеће године причати само о тој представи и да ћемо се гурати да је видимо још једном.

Без икакве сумње!

Једна од мојих најдражих професорки из периода школске клупе, Мира Немица, одаје ми тајну да је ову Гимназију уписала због јаког језичког смера и да је највише волела да учи енглески језик. Срећом по све нас, заволела је случајно немачки језик и у средњошколским данима била прва на државном такмичењу.

Још једну занимљиву причу ми саопштава Никола информатичар. Наиме, прву годину средње школе није седео у нашим клупама. Нећу вам одати тајну коју школу је напустио због извештаченог понашања ученика, али је још занимљивије то да ни његови родитељи нису знали да се уписао у нашу школу. Учинио је то кришом и не каје се ни данас, јер каже да је овде, код нас, одувек било најбоље образовање и дружење.

Срећом, љраве вредносћи нисмо - нићи ћемо мењайи.

Марија Церовина ми спонтано отвара душу. Као вечити сањар и трагач за миром и тишином, волела би да живи у неком малом приморском месту или планинском селу, без градске буке и динамике, да би могла да се посвети креативном стварању. Воли да слика, пише, уређује ентеријере, припрема јела и посланице, али нема ништа против ни да ленствује уз

добар филм, музику или књигу, као и да бесциљно лута мислима. Волела би да више путује и дуго борави у некој земљи Европе, учи језик и упознаје културу.

Марјанов упис у Гимназију "Светозар Марковић" био је део породичне традиције. Тада је веровао да је то заиста права школа за њега. Данас, када предаје у тој школи, зна да је направио врхунски избор. Његов пример није усамљен. Више од половина садашњих професора Гимназије, седело је некада у њеним клупама.

„Гробарска у срцу!“ — то је оно што нам је заједничко, закључује Марјан.

Најмлађем члану наше породице, Даници I' italiana, и даље је чудно што не мора да персира дојучерашњим професорима. Дојуче је стрепела да ли ће је неко од њих питати, погледати домаћи задатак, дати јој неоправдани. Данас, ужива у дружењу и смеху са колегама до те мере да некада заборави да су јој часови готови и да је у наставничкој канцеларији дуже него што би требало.

Звоно је увек на нашој сћрани. Слайка мука љросвећних радника!

И даље ми одзвањају речи тадашње професорке хемије, а данашње директорке Олге Драгојловић "Смејте се ви колико хоћете сада, али ова школа чува своје ђаке и већина вас ће желети да постане професор баш у овој школи!" Тада сам мислио само како желим да што пре побегнем и заобиђем школу у широком луку, а данас ЗАИСТА осетим исту слободу и спокојство, какво ретко где осетим, сваки пут када кренем у школу и попнем се уз најлепших 7 степеника на целом свету. Школа мирише још лепше него када сам био ђак, укуснија је, питкија, заноснија, шармантнија, креативнија, лепше се облачи, има бољи смисао за хумор, очи јој светле више него икада - сваки пут када изговорим њено гробарско име! Или сам се можда ја фатално заљубио у "чувару душе младе" и помоћи више нема?

Све је било наивно, невино, нетакнуто тог децембарског јутра 2013. године.

Као на рођењу. Као код прве љубави. Као када стекнеш најбољег друга.

Као првог трена у школској клупи. Као првог дана за катедром.

Можда би понеко од нас помислио, а тек можда то и изговорио, да бисмо волели да смо негде другде, негде далеко. Истина је да сви добро знамо и дубоко верујемо у то да је најбоље бити у школи. Бити ђак или професор-свеједно је!

Најбитније је бити ту код ње, у њеном дворишту, у тој прелепој авлији!

С поштовањем и обећањем да ћу ти чешће писати,

Некада ученик IV₆, а данас разредни II,
Пеђа

Осћвариии снове - без месечарења Ђорђе Радичевић, ог Принсћона до Сћенфорга

Један од наших некедашњих ученика, Ђорђе Радичевић, освајач је бројних медаља на олимпијадама. При сваком доласку у Србију он врло радо посети своју бившу школу и своје професоре, па је тако било и ове године. У интервјуу за ТроГл открива нам у чему је тајна његовог успеха, да ли планира повратак у Србију и шта мисли о другим културама и земљама...

За почетак, реците нам нешто о себи, чиме се бавите?

Тренутно сам студент четврте године докторских студија на Универзитету Стенфорд у Америци. (Типично трајање доктората у САД је 5-6 година, укључујући и мастер.) Студирам теоријску физику - највише ме интересују оне најапстрактније и најфундаменталније идеје о простору, времену, и материји. По окончању доктората планирам да останем у академским водама.

Као наш бивши ђак, које је најлепше сећање које сте понели из школе? Како је то бити „специјалац“?

Тешко је (и незахвално) рангирати сећања... или је барем мени увек тако изгледало! Рекао бих да је цело, "гешталт" искуство најбитније, и оно је апсолутно позитивно. На часовима је увек било понечега новог и вредног пажње, током одмора је било дружења и занимљивог ћаскања, и упркос адолесцентским годинама и свим психолошким флукуацијама које иду уз њих, веома се радо сећам тог времена. Бити "специјалац" је заиста било лепо увек је постојао понеки нови радни изазов, и тиме је било могуће избећи упад у "интелектуално мртво море."

Освојили сте бројне награде на такмичењима, као и сребрну медаљу на Олимпијади физичара у Сингапуру. Да ли је било потребно много рада и одрицања? Које Вам је признање најдраже?

Заправо, освојио сам и злато на Олимпијади у Ирану, годину дана након Сингапура :) То ми је вероватно и најдраже признање, иако морам признати да ми са ове дистанце (посебно узевши у обзир мој тренутни положај) сва та признања делују помало небитно. На крају крајева, живећи у Америци и студирајући на добрим универзитетима морате упознати много изузетно паметних људи, и када видите да немају сви олимпијске медаље, схватићете да није све у задацима. Ипак, морам признати да су сва та признања била много смисленија у средњој школи, јер је то био један од начина да се афирмишем на светском нивоу у тренутку када нисам имао идеју колико су паметни људи било где ван граница Србије... тако да дефинитивно не бих желео рећи да се не треба такмичити, само треба имати на уму да такмичења и формална рангирања по интелекту неће увек бити све и свја после школе!

Наравно, било је потребно много рада. Али, да ли је било потребно одрицања? Не бих баш рекао. Радио сам оно што сам волео. Уживао сам у решавању задатака и проваљивању фора. И и даље сам имао времена да радим домаћи (укључујући стотине интеграла у четвртном разреду), проводим пола дана у школи, сатима играм видео игрице, и проводим по месец-два сваке године у Петници. Не знам где бих

утопио слободно време које бих добио да сам престао са радом!

Због чега сте се одлучили да студирате у иностранству, на Принстону?

Делујем маторо кад ово кажем, али чини ми се да "у моје време" још није било толико јасно да је могуће отићи у иностранство на студије. Барем мени није било јасно! Када сам се пријавио на Принстон, нисам аплицирао ни на један други универзитет; прошао сам кроз целу процедуру као у сну, под паролом "зашто да не, шта ме кошта да пробам?" (Коштало је пар стотина евра, тако да није ни то било занемарљиво, али опет је било вредно тога!) У сваком случају, нисам озбиљно рачунао на одлазак на Принстон, и када сам децембра 2007. обавештен да сам примљен, нисам тачно знао шта сад да радим. Чак ни моја породица није била озбиљно припремљена на могућност да ћу бити примљен први коментар моје мајке на писмо са Принстона је било запањено питање: "И сада треба да се преселиш у Америку?" Наравно, када једном имате такву прилику, не треба је пропустити. Принстон је један од најбољих универзитета на свету, тако да једном када сам открио да сам лудом срећом упао, нисам имао намеру да испустим ту шансу.

Да ли је било тешко прилагодити се на тамошњу средину, људе, начин живота?

Не, мени није било тешко. Живећи у Србији, нисам имао појма колико могу бити отворен и заинтересован за друге културе и начине живота; једно од највреднијих открића током мог живота у Америци је да сам заправо веома прилагодљив на нове услове, да волим да учим стране језике, путујем, једем храну за коју нормално не бих ни чуо, итд. Можда је одрастање током рата и санкција утицало на то да не будем превише пробирљив.

Да ли планирате да се вратите у Србију по завршетку докторских студија?

Не, не планирам. Као што сам решио да одем на Принстон зато што је он био један од најбољих универзитета, тако и сада планирам да останем на најбољим могућим светским институцијама на којима могу да нађем посао. Наравно, то не значи да нешто неочекивано не може да искрсне и поремети све планове!

Шта бисте поручили младима који желе да студирају у иностранству, да ли имате неки савет за њих?

Нема универзалног рецепта шта и како треба радити радите оно што вам одговара и што вас чини срећним, али немојте месечарити кроз живот! Будите свесни својих опција, истражите шта иностранство нуди а шта тражи заузврат, борите се за оно што желите да остварите било у Србији, било ван ње.

Кристина Милосављевић, IV₃

Освајање Британије

Живот сваког човека је пун промена. То је део нас. Идемо кроз живот не мислећи о томе како се све може променити, и то у року од 24 сата. 20. августа ове године кренуо сам на, досада, најважнији пут у мом животу. Тај пут ме је довео на Долар академију у Шкотској, једну од десет најбољих школа у Британији. Енглески трговац, John McNabb основао ју је још 1818. године. „Juventutis vehu fortunas“ - је мото моје школе. Иако ми је латински зарђао од прве године гимназије разумео сам да то значи: „Ја сам носилац среће младих“. То ми се веома допало. „HMC Projects“ ми је дао прилику да покажем колико заиста вредим, да одрастем, sazрем и остварим своје снове. Стипендија која ми је додељена пружила ми је прилику да усавршим своје знање из биологије, хемије, математике и многобројних области као што су немачки, енглески, историја и дебатоване.

Нисам ни слутио какве ме авантуре чекају када сам прешао пасошку контролу тога дана. Морам да признам, плашио сам се. Био је то нови почетак и нисам знао шта ме очекује. Међутим, када сам видео сва те насмејана лица у интернату, знао сам да ће Шкотска убрзо постати мој други дом. То се и десило. Нове обавезе су се јављале, па нисам више обраћао пажњу на носталгију, која је помало присутна све време. Био сам спреман за нови период у мом животу и планирао сам да искористим сваки сат сваког дана радећи оно што волим. Први задатак ми је, наравно био да научим да везујем кравату. Други је био да прође цео дан а да се не изгубим у школи која заједно са двориштем заузима простор од седамдесет хектара. После неколико дана све је дошло на своје место. Шкотска ме је научила толико тога за тако кратко време. Нисам ни слутио колико су слични нама Србима. Храбар и поносан народ способан да учини невероватне ствари. „Carpe diem“ - је постао велики део мог живота. Сваки дан је ту да бисмо га максимално искористили, уживали у свакој секунди. Поред прилике да усавршим своје академске способности, Долар академија ми је пружила могућност да учествујем у многобројним ваннаставним активностима. Већ неколико месеци сам активан члан дебатне заједнице, бавим се пливањем и фудбалом а уз то играм ватерполо у школском тиму. Постоје многе ствари које сам по први пут пробао овде и

при томе не мислим само на хагис, шкотско национално јело.

После само месец дана боравка у Долару сам се по први пут окушао у планинарењу. Тога дана сам имао прилику да видим лепоту природе у Шкотској. Цвеће, потоци, водопади и дивљина су ме чекали на сваком кораку током успона, а поглед на цео предео са осамсто метара висине је фантастичан. Да ми је неко рекао да ћу овде заиграти ватерполо а уз то играти за школски тим, не бих им веровао, али ево ме, спремам се за прву утакмицу баш док ово пишем.

Велики део живота у школи је уређени систем, и све је до детаља испланирано. Дан ми углавном почиње у шест ујутру када се спремам за јутарњи тренинг. После тога следи доручак а затим настава која траје од 9:00 до 15:25 сваког дана. После школе имамо мало времена за опуштање али је углавном коришћено за ваннаставне активности тако да смо увек у покрету. Сваког радног дана имамо „преп“ тј. обавезно учење од 18 до 20 часова. Након тога, доступан нам је широки спектар могућности као што су одлазак у теретану, на фудбал или одмарање и дружење у интернату. Бординг кућа је веома лепо уређена. Када немамо обавезе, дружимо се у дневном боравку, играмо стони тенис или гледамо телевизију. Викендом обично имамо журке или у нашем или у интернату у коме су смештене девојке. Ученици Долар академије долазе из свих крајева света. Мој цимер је из Хонг Конга, а има ученика из Немачке, Швајцарске, Кине, са Јамајке, а највише наравно из Британије. Веома брзо смо се спријатељили, без обзира што долазимо из различитих култура. Заиста бих волео да останемо у контакту кад се мој боравак у Британији заврши. Волео бих да моји другови из Ниша упознају моје нове школске другове из Долара. Мислим да бисмо направили луду журку. Иако сам овде само пар месеци, обишао сам велики део Британије. Единбург, Глазгов и Ст. Андрес су само неки градови које сам посетио до сада. Након само једне недеље проведене у школи, отишао сам у тај чувени Кембриџ. Било је лепо дружити се са свим тим људима који су били у истој ситуацији као и ја а највише ми је пријало то што сам утврдио да сам скоро полиглота и да говорим босански, црногорски, хрватски и сасвим добро и

словеначки! Чак смо заједно представили наш регион песмом „Игра рокенрол цела Југославија“. Наступ није био баш најуспешнији, јер нисмо били баш синхронизовани (баш се питам зашто). У сваком случају упознао сам много нових људи, а после пар дана испуњених предавањима у „Fitzwilliam“ колеџу, пантинга на реци Кам и посете неколицини најбољих колеџа у целом свету, био сам спреман за повратак у Шкотску.

Образовни систем у Британији је доста другачији од нашег. На почетку године имамо могућност да изаберемо пет предмета које бисмо ми хтели да учимо. Ово је била пријатна промена али је градиво много обимније и захтева редовно учење. Нисам имао проблема у праћењу наставе на енглеском језику. И дан данас сматрам то као нешто што чини све занимљивијим. Напорно радим и постижем одличне резултате. Једна од већих промена у мом животу је био боравак у интернату са великим бројем правила. Током последњих пар месеци сам стекао дисциплину, осећај за рутину и одговорност. Од самог почетка школске године, професори су нам наметнули темпо, не дозвољавајући нам да се опустимо ни на тренутак.

у музеју воштаних фигура

Тестови, есеји и испити су учинили да дани пролете. Убрзо је било време за октобарски распуст.

За време тог распуста сам коначно добио прилику до остварим свој сан, да посетим Лондон. Да би стигао до свог циља морао сам да прођем кроз бројне препреке. Велика удаљеност Долар академије од престонице није помогла али нисам одустао. Када сам први пут видео Темзу и Биг Бен-а свхатио сам да се шесточасовна вожња возом исплатила. Тешко је описати моје одушевљење које сам осетио у Лондону. Бити испред Бакингемске палате, шетати Охфордском улицом, видети Пикасове слике у Националној галерији за мене представља незаборавне тренутке. Жао ми је што је трајало само недељу дана али сам обећао себи да ћу се вратити тамо једног дана и у потпуности уживати у свему што тај град може да понуди. Посебно задовољство ми је пружио научни музеј где сам провео скоро читав дан проучавајући све везано за медицину а и историјски музеј где сам први пут у животу имао прилику да видим скелет тираносауруса и трицератопса. Лондон је град са богатом историјом али такође нуди и различите врсте забаве као што је мој

одлазак у Мадам Тусад, музеј воштаних фигура. У једном дану сам упознао мноштво историјских, спортских, филмских и музичких звезда а сигуран сам да ће ме две стотине слика складиштених у мом лаптопу подсећати на тај дан још дуги низ година.

Распуст је био веома занимљив. Када сам се вратио у интернат, све је било исто. Осим мене. Био сам храбрији, пун самопоуздања и имао сам осећај да могу да учиним све. Готово је смешно да сам целог живота бежао од промена, штавише сметале су ми. Сада размишљамо другачије. Видео сам пуно тога, путовао, сазрео као особа, имао сва та искуства и има их толико која ме тек чекају. Ја не желим да ствари буду као пре. Пар месеци пре освајања ове стипендије имао сам много тога на уму, питао сам се да ли сам изабрао прави пут и једна особа ми је рекла нешто чега се још увек сећам: „Нико од нас не зна зашто нека коцка мора да се склопи на одређен начин, често да направи место за нешто веће. Неко са нама тетрис игра.“ Те речи су се показале као истините. Никада не знамо шта нас чека, како ће нешто почети или завршити. Овде сам одлучио да никада нећу дати себи прилику да се кајем што нешто нисам покушао. Не желим икада да питам себе „Шта би било да сам...“? То је мој животни пут и ова година ми је помогла да увидим шта је важно. Увек дати све од себе, без обзира на исход. Схватио сам колико сам поносан што сам Србин и из дана у дан покушавам да нас представим у што бољем светлу. Свакоме ко размишља о томе да се окуша у иностранству саветујем да спакује кофере, загрли родитеље и оде да нађе себе и своје снове. Радо бих писао још тога али бих оставио мало места за остале чланке у овом броју. Када будете читали ово ја ћу већ бити у Србији на зимском распусту али сада морам да одем да резервишем килт за божићну забаву.

код Биџ Бен-а

испред Долар академије

Le Tour de France

Мој друг стално пева једну исту песму за вечером: "Like the legend of the phoenix, all ends with beginnings." Иако сви у друштву преврћемо очима када почне да пева, верујем да одговара мом боравку овде. Прошло је 3 месеца откако сам постала део њиховог живота, а и они мог; 3 месеца откако сам добила прилику од Француског културног центра и Владе Француске да, једина и прва из Ниша, трећу годину завршим у иностранству. Налазим се у Безансону, граду који је окружен тврђавом, познат као најзеленији град у Француској. Смештен је у њеном североисточном делу на самој граници са Швајцарском.

Моја школа, „Lycée Pasteur“, налази се у самом центру града на обали реке Ду (Doubs). Како ми је речено, то је раније била нека врста манастира, а затим школа за часне сестре-једна од најстаријих грађевина у граду која је задржала тај готички и помало застрашујући изглед са огромним витражима Богородице на прозорима и непрегледно дугим каменим ходницима. „Lycée Pasteur“ и даље важи за најбољу школу у целом округу „Franche-Compte“. Поред еко-социјалног, научног и књижевног, постоји и одсек за плес, музику, уметност и фудбал.

Први триместер био је тежак, сва та правила у школи и интернату, свакодневно устајање у пола седам, чекање у реду за ручак, заједно са 3000 ученика, обавезно учење од пола осам до девет увече и константно објашњавање како се чита моје име. Свакако, мислила сам да ће најтеже да ми падне проналазак друштва пошто нисам причљива и дружељубива, али сам се изненадила колико су ме лако прихватили и друштво из интерната, и друштво из школе.

Французи су, све у свему, доста другачији од Срба, по начину на који се забављају, мисле, једу.. Систем рада се у потпуности разликује-часови почињу у 8 и завршавају се у 18 сати, с тим што у просеку имам пет часова дневно, а за време пауза се дружимо у „Foyer“-у где играмо билијар, стони тенисили „baby-foot“. Сваке среде школу завршавамо у 12 сати тако да после имам времена за ваннаставне активности као што су „escalade“, класични плес, рагби, хип-хоп... а сваког четвртка у интернату имамо филмско вече; ове недеље ће Французи упознати српски хумор кроз филм „Парада“.

Оно што ми је недостајало у почетку јесте смејање на часовима са друштвом и професорима, јер је овде однос другачији-професори су помало резервисани, са друговима са Запада установила сам да је рад овде константан и ретко када имаш времена за предах. Драго ми је да сам се брзо прилагодила систему рада и да сам већ на крају првог триместра добила понуду од школе да и следећу годину завршим овде.

Преко викенда сам у породици која живи пола сата бусом од школе. Брачни пар, троје мале деце и син који иде са мном у одељење. Заиста ми прија промена-имам прилику да видим како је у интернату, али и какав је живот једне француске породице. Тада возимо бициклу, идемо на куглање, гледамо ТВ, играмо Сони или идемо у шопинг.

Ово је смо укратко о мом досадашњем боравку овде.. Поздрављам вас јер, ево, звони за вечеру, а мене чека место за једним столом са сада већ познатим и драгим лицима. И да, неизоставни део наших obroка, наша мала „химна“: " Like the legend of the Phoenix.. "

Ђурђа Здравковић

Америка у 700 речи

у Јелоустону

Чујеш за такмичење које те може одвести у Америку и пријавиш се без много размишљања... Тако сам се пријавила и ја и пролазила кроз сваки круг без неких реалних очекивања да ћу заправо отићи.

Првог априла добијам позив у коме ми је саопштено како сам ја одабрана да идем у Америку. Мислила сам да је то само првоаприлска шала и чекала да ми неко каже: „Ха-ха. Априлилили!“... Али није било тако.

Сада кад сам прошла кроз цео процес, мислим да нисам уопште знала у шта се упуштам. Безбрижно ми је прошло лето и дошао је август. Спаковала сам се, једва додуше, села на авион и са још 40 клинаца као што сам ја, отишла у Америку.

Моја коначна дестинација- Денвер, Колорадо. Хост породица ме је дочекала на аеродрому и од тог дана се савршено слажемо. Све је превазишло моја очекивања, иако нисам отишла са превеликим очекивањима, али и та која сам имала, била су уцена за реалност. Од како сам дошла овде, пропутовала сам кроз 7 држава, укључујући и Хаваје. Моја највећа жеља је да пропутујем Америку, јер је сасвим једно ново искуство. Морам признати да су ме Хаваји оборили са ногу! Од „Пеарл Харбор“ меморијал центра, до разноразних акваријума, гњурења у отворном Тихом океану, пливања са ражама, хране са неизоставним састојком-ананасом... Хаваји су надмашили све слике које се могу видети на интернету, сваку новост коју можете прочитати о овим острвима. Поред Хаваја, посетила сам Јелоустоун парк који је потпуно очаравајућ. Сви гејзири и чиста пара која испарава из земље поред чинењинце да је -5 степени судовољни да заборавите где сте и како сте ту дошли. Мене је освојило то што је цео национални парк, у ствари, активан супер вулкан који би могао да експлодира сваког тренутка. Поред моја два велика путовања, обишла сам већину Денвера заједно са околним планинама на којима је ски сезона почела. Наравно, ја нисам у Америку дошла да бих само уживала, постоји и одређена доза учења, велика доза учења. Ја сам трећи разред овде у Колораду, и идем у Чери Крик средњу школу. Школа је проглашена за најбољу у целом Колораду и једну од најбољих у читавој Америци. Имам 5 часова сваког дана и морам признати да уопште није лако као што су ми причали. У Америци имате

могућност да направите сами себи распоред и учините своје школовање колико год тешко ви желите, што значи да, ако вас стварно интересују студије на неком бољем универзитету, одабраћете теже предмете и обрнуто. Од мојих часова, најомиљенији су ми физика и инжињерство и тригонометрија, што и није тако чудно онима који ме познају. Поред тих часова, узела сам и предмет Америчка Влада (који је ужасан јер ја лично не волим друштвене науке), немачки „хонорс“ (напреднији курс немачког језика), и енглески. Као одличан ученик у Србији, одлична сам и овде, али у самом почетку није било лако прилагодити се на

у школи

количину домаћих задатака који су обавезни. То и јесте једна од „најтежих“ ствари везаних за школовање овде, али после неколико месеци постаје све лакше јер полако уђете у рутину. Моја школа има 3500 ученика, што је, отприлике, 3,5 пута више него Гробарска, простире се на преко 1,5км², има 4 ресторана са разноразном храном, унутрашњи и спољашњи олимпијски базен, 8 тениских терена, терен за амерички фудбал и бејзбол, библиотеку већу од Народне библиотеке у Нишу, позоришну салу величине Народног позоришта, све оно о чему ми можемо само да сањамо. Школа нуди много курсева и јако је свестрана. Професори су много опуштенији и у пријатељским односима су са ученицима, а и даље не влада општи хаос. Сви су пуни размевања и јако отворени према новим ученицима и туђим мишљењима. Школа такође нуди нешто попут додатних часова и ваннаставних активности. Ја сам учлањена у Интернационални клуб и Немачки клуб, а на пролеће ћу почети да играм тенис за школу.

Ја сам јако задовољна досадашњим искуствима и јако сам узбуђена због свега онога што ме тек чека у наредних 7 месеци. Надам се да ћу имати прилику да сва своја искуства поделим са вама када се вратим. Пуно поздрава вам шаљем из завејаног Денвера!

Дуња Цекић

Како се учи у свету

На иницијативу професорке историје, Наталије Милићевић, а подстакнути стеченим знањем на часовима историје о другим државама, њиховој култури и образовању, ученици II, обавили су истраживање које је обухватило образовни систем земаља не само у региону већ и у Европи, а и свету.

Македонија

Школа: С О У Гимназија "Јосип Броз - Тито" Битола

У Македонији је образовање подељено на основну и средњу школу. Генерација која завршава осомогодишњу школу школске 2013/14 године је последња генерација која има осмогодишњу школу, следеће генерације ће имати исти програм али ће трајати девет година. До сада је постојало такозвано забавиште које су похађала деца пре првог разреда и није било обавезно, сада је обавезно и то се рачуна као први разред, па основна школа траје девет година. Средња школа траје четири године и на крају се полаже матура која се састоји од пројекта (слично нашем семинарском раду) и од још четири предмета која су учена минимум три године (од ове године може и две). Обавезан предмет је македонски, бира се између енглеског и математике. На крају прве године се одабере и неки од изборних предмета, а у оптицају су: информатичка технологија, етика, класични језици (латински језик), писање, причање, елементарна алгебра и аналитичка геометрија. У овој школи учи се и предмет који се зове иновације. Што се тиче додатних активности постоји драмска секција, новонарска секција, литерарна секција, библиотекарство, пливање, планинарство, бициклизам и спортски кулб

Школа у Македонији

где се упражњавају кошарка, рукомет и одбојка. Најчешће се оцењује путем тестова, мада се оцене могу добити и путем активности на часу, изградом презентација, домаћим задацима итд. Школска година траје до 01.09. до 10.06. Постоје две смене прва је од 7:15х до 13:15х, а друга од 13:15х до 19:00х- Смер се бира од прве године. У овој школи постоје језичко А и Б, математичко А и Б и опште А и Б.

На часовима историје ученици почињу учење одређеним историјским периодом где прво обраде светску историју, затим историју Балкана истог тог периода и историју Македоније тог периода. Светска историја чини 60% градива док национална чини 40%. Часове држи професор у кабинету за стране језике или за историју. Професорка неше саговорнице најчешће има презентацију за сваку лекцију. Врло често ученици на часу праве табеле у које уписују шта су научили тог часа и шта би још желели да сазнају у вези са обрађиваном наставном јединицом.

Уједињено Краљевство – Енглеска Челзи академија, Лондон

Деца која похађају ову школу имају седам обавезних предмета и четири факултативна предмета, укупно имају 29,5 сати недељно. Обавезни предмети су: енглески језик (5 сати недељно), математика (4,5 сати недељно), наука (6 сати недељно), часови посвећени религији (пола сата недељно), ПД предмет (1 сат недељно), физичко васпитање (2 сата недељно) и час где деца уче више предмета за који су талентована (1,5 сат недељно). Постоје и факултативни предмети, а то су: уметност и дизајн, часови о бизнису, рачунање, економија, прехранбена технологија, француски језик,

Учионица у Енглеској

географија, историја, медијске студије, музичка култура, плес, драма, физичко васпитање, шпански језик и часови о тексту. Као што је већ напоменуто, ученик мора изабрати четири предмета и сваки предмет има 2 сата недељно. У Енглеској ученици су обавезни да похађају школу до 16. године што је 11. разред и после могу отићи на факултет или завршити и 12. и 13. разред до А нивоа и онда после ићи на

факултет.

Оцене се добијају на различите начине – зависи од предмета. Генерално, на крају 11. разреда ученици имају један или два теста из сваког предмета (оцењују се оценама од А* што је највише до Ф). Постоје и различити задаци које прегледавају и они су најчешће у виду пројеката или есеја (оцењују се на исти начин, али они не морају бити готови до краја курса). Тестови и поменути задаци улазе у завршну оцену. Током целокупног школовања деца се припремају за овај тест и имају различите тестове сличне овом.

Часови историје су факултативни. Највише се учи национална историја, а неке од тема које се обрађују су: болести и њихова лечења од 43. године до данас, западни део Америке 1840-1895, утицај великих ратова на Велику Британију 1918-1950, Немачка 1918-1939

Кувајт

Енглеска школа Куваум

Образовање није подељено на основно и средње (поменута школа ради по Кембрицовом и Едехцеловом програму наставе), већ једна школа има КГ (обданиште) што је слично нашем предшколском образовању и тринаест разреда. Првих шест разреда чини „Junior's Department“ (као прва четири разреда основне школе у нашем образовном систему) где деца имају само једног предавача, али он/она не држи часове науке, француског и арапског већ им то држе други предавачи. Од седмог разреда почиње Сениор'с Департамент или Хигхер Сцхоол и траје до једанаестог разреда. У седмом, осмом и деветом разреду се уче основе свих предмета као што су три природне науке, географија и историја. У десетом и једанаестом разреду ученици бирају шест предмета од којих су два обавезна – енглески језик и математика, али бирају начин на који ће учити поменута два предмета; за математику постоји убрзано учење, учење нормалном брзином и споро учење, за ученике којима математика слабије иде; за енглески постоје три начина: Први јзик или матерњи, Литература – часови где се пише поезија, проза, итд. и други језик. Изборни предмети су физика, хемија, биологија, географија, информациона и комуникациона технологија, рачуноводство, економија, бизнис, француски језик, историја, глума, музичко образовање, техничко образовање и физичко образовање. Деца која долазе из арапских земаља су у обавези да уче арапски језик тако да они имају пет изборних предмета. На крају једанаестог разреда ученици раде тестове који долазе из Кембриџа, затим иду до британског конзула и онда се шаљу школама у Кувајту. У дванаестом разреду ученик бира три или четири предмета која су уско повезана са оним са чим ученик жели да се бави. Након дванаестог и тринаестог

разреда ученици полажу Едхцелове испите који су познатији као “АС ниво”. Након дванаестог разреда ученици могу напустити школу и аплицирати за факултете у Северној Америци или Канади, међутим, за студирање у Уједињеном Краљевству најчешће се тражи и тринаести разред – то зависи од универзитета.

Ученици од седмог до осмог разреда (наши вршњаци) долазе у школу у 7:20, а сваког дана од 7:30 је церемонија подизања заставе. Ученици имају часове

Библиотека у Кувајту

који трају двадесет минута и са наставом завршавају у 14:30, али у међувремену имају два одмора – један од 40 минута и други од 20 минута.

Свако одсуство из школе, кашњење, недолично понашање професори уписују у зајднички програм којем само они имају право приступа. Да би ученик стекао право да полаже ИГЦСЕ испите на крају једанаестог разреда мора имати барем 92,5% присутности на часовима.

Што се тиче домаћег задатка он је јако мали или га уопште нема. Деца исламске религије морају похађати такозване Куран часове и часове о исламу. За то време остала деца могу радити домаћи, причати са другарима и одмарати.

На часовима историје се највише учи интернационална историја, али се највише пажње обраћа на улогу Енглеза. У осмом разреду учи се о

Мултимедијална учионица у Кувајту

грађанском рату у Америци, положају црнаца и белаца, ропству црнаца, Абрахаму Линколну,... У деветом разреду се учи о француској револуцији, Првом светском рату са многим детаљима о Гаврилу Принципу, али се свакако потенцира улога и патње Енглеза. У десетом и једанаестом разреду се учи о Јужној Африци, Америци и СССР-у,....

Што се тиче образовног система у Немачкој сва деца иду у основну школу четири године. Након тога учитељи који су радили са нама дају предлог са којом школом би требало да наставе наредних 5 година. Ту постоје четири опције:

1) Средња школа-која је најлакша и са њом настављају ученици са најлошијим оценама.

2) Гимназија III степена-која је захтевнија од средње школе и након ње може да се настави са похађањем гимназије I степена након положених додатних испита.

3) Гимназија I степена-која је још захтевнија и након ње може такође да се настави школовање у гимназији II степена али без додатног полагања испита.

4) Гимназија I степена- која је најзахтевнија школа и она се похађа 4+5 година и након њеног завршетка ученици имају директну проходност на универзитет који изаберу.

Улаз у Немачку школу

Што се тиче предмета у гимназији II степена, обавезни су: немачки језик, енглески језик, математика, спорт, физика и техника. Изборни предмети су: историја, хемија, француски језик, цртање, музика, филозофија и текстил.

У школу се иде само пре подне од 08:00 до 14:00. Дан у школи обухвата наставу, велики одмор за ручак који траје пола сата и сат времена када ученици заједно са својим наставницима могу да раде домаће задатке. Школа организује доста ваннаставних активности, такмичења у спорту као и у знању. Одсуство од два дана из школе могу оправдати родитељи личним доласком у школу, а вишедневно одсуство се може оправдати само лекарским извештајем о болести.

На часовима историје учимо и националну и интернационалну историју. Највише пажње се посвећује античком периоду, Византији и периоду свет пре, за време и након I и II светског рата.

Гимназија Лерте

Предмети који се уче у овој школи су: немачки језик, енглески језик, француски језик, математика, физика, хемија, географија, историја, музичко и физичко васпитање. Ученици имају и неке изборне предмете.

Оцене су од 1 до 6 где 1 представља највишу оцену. Ученици су у школи од 8:15 до 16:00. Домаће задатке некада завршавају у школи, а некада код куће. Ђаци ове школе немају изостанке. Историја је обавезан предмет и више се изучава национална историја.

Швајцарска
Школа Еферишон

Образовање у Швајцарској је подељено на три дела: основно, средње и високо. Основно образовање траје девет година и након њега ученици се према својим способностима распоређују у три типа школа. А тип (ранг наших гимназија), након ког ученици настављају школовање на универзитетима. Б тип (ранг наших средњих стручних школа) и Ц тип (занатске школе). Након завршеног Б и Ц типа ученици углавном не настављају образовање и одмах траже запослење у својој области.

Од предмета у школи обавезни су: немачки језик, енглески језик, француски језик и италијански језик, алгебра, геометрија, економија, администрација и бизнис. Изборни предмети су: религија, спорт, цртање, музика и познавање права.

Школско двористије у Швајцарској

Оцене су у распону од 6 до 1 (6- највиша оцена, док се све испод 4 сматра недовољним успехом). У школу се иде пре подне и поподне, а смена се мења на сваких месец дана. Преподневна смена почиње у 08:00 а завршава се у 13:00 часова. Поподневна смена почиње у 14:00 а завршава се у 19:00 часова. Домаћи задаци се раде углавном код куће. У школи постоје многе ваннаставне активности које се могу похађати након часова и то су: балет, пливање,

атлетика, одбојка, фудбал, тенис и кошарка. За одсуство из школе се одмах обавештавају родитељи који потврђују да су ученици болесни, а због дужег одсуства се у школу доноси лекарско оправдање.

Часови религије су најприближнији часовима историје и план и програм варирају у зависности од тога ког су етничког и верског опредељења ученици. Највише се обрађују наставне теме Грчке, Рима и I и II светског рата.

Шведска
Школа Пиенсколан

Од првог до треће разреда предмети су: шведски, математика, цртање, музичко, енглески, приордне науке и петком додатни часови за општу културу. Од четвртог до шестог се додаје и кућна економија. Од седмог до деветог разреда се додаје и трећи језик и ту се бира између француског, шпанског и немачког

језика.

Додатни тј. изборни предмети могу да буду: енглески језик, историја, читање књига и још много других креативних предмета.

У просеку у школи проведемо око шест сати дневно у зависности од распореда часова и они трају од 40 минута до сат ипо времена.

Оцене се добијају на основу рада на часу и тестова које дају професори.

За изостанке у школи се обавештавају родитељи који их правдају, а часове које смо изгубили морамо да надокнадимо са професорима након завршетка дневног распореда.

На часовима историје се учи доста о шведској историји и о облицима политичке владавине, али се у то укључује и доста интернационалне историје као на пример о Античкој Грчкој и Старом Риму. Пише се доста есеја и уче се главни подаци који су потребни за свеопште образовање.

Исповест једног беседника

У четвртак, 20.11. одржано је такмичење у беседништву, поводом прославе Дана школе, у Свечаној сали Гимназије „Стеван Сремац“. Иако се бавим глумом, ово ми је био први пут да јавно говорим пред пуно људи оно што мислим. Када ме је професорка Бојана питала да ли сам заинтересована, нећкала сам се, било ме је страх јер сам одувек превише водила рачуна шта причам и пред киме, ваљда да не бих увредила неког. Међутим, када сам размислила, схватила сам да је ово можда јединствена прилика да кажем своје мишљење а да ме нико не осуђује...то сам и написала под ставком „шта те мотивисало да се пријавиш?“ . Мотивисало ме то што су млади цензурисани и други им селекују речи и манипулишу њиховим мислима. У ноћи 15.11. сам послала пријаву, а три дана касније сам сазнала да сам прошла, да смо сви прошли.. Да ли сам знала текст ? Да. Да ли сам имала трему ? Да. Да ли сам знала шта ме чека ? Не. Никако. Било нас је 13, а ја сам била 11. по реду. Како је време пролазило све ми је теже и теже било, да није било Вељка, Бојане, Луке, Јуце и Вукашина, вероватно бих побегла главом без обзира. А онда сам дошла ја на ред.. Волела бих да могу да опишем шта сам осећала и шта ми је пролазило кроз главу док сам беседила али не могу. Сећам се само громогласног аплауза публике и жирија. Само сам села и замислила се, сваки свој покрет, сваку реч сам изнова и изнова понављала у глави, а онда сам чула: „Друго место однела је....Марија Стефановић !“ Да, водитељ Марко поновио је моје име два пута јер први пут нисам одреаговала. Желим да нагласим да сам, када су ме питали коме посвећујем награду, награду посветила другарима и другарицама из одељења и дебатног клуба, као и разредној и професорки Бојани јер су ми пружили неизмерну подршку и помогли ми да ослободим своје мисли. А сада ћу пустити и вас да уживате у беседи којом сам „одувала“ жири и публику.

„Уместо да будете само добри, потрудите се да створите стање које омогућава доброту“

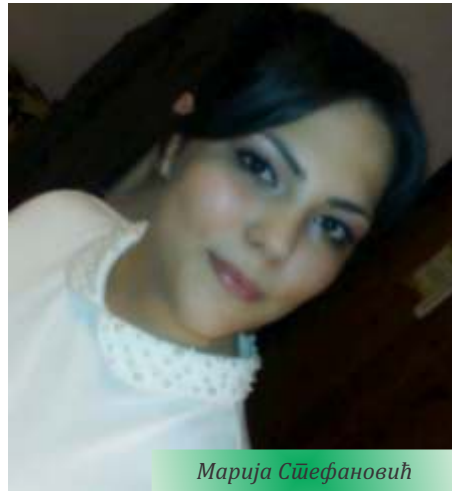
Добар дан, добри људи !

Желела бих да вас упознам. На овом свету нико од нас нема пуно времена. Пролазни смо. Понекад вас посматрам, понашате се као деца, исмевате једни друге, постављате ноге, забијате ножеве у леђа, а на истој грани седите и сличне судбине делите. Причате о животу као да сте га већ три пута проживели. Пуни сте себе, зато су вам душе празне. Љути сте на свет! Плашите се младих који теже промени. Не плашите се нас, плашите се самих себе !

Да, себе. И плашите се шта ће бити сутра и плашите се судбине толико да сте постали оптерећени

„добрим“ делима давања новца просјацима на улици, пуњењем касе фондација разних госпођа којима је новац преко потребан за још неки естетски захват, обасипањем других скупоценим поклонима ;

купујете туђу наклоност у нади да ће вам се вратити. Такво добро се добрим не враћа. То је добро које ствара привремено добро. Сви се праве добри, а играју прљаво. Речи „добар“ недостаје дефиниција. Реч „добар“ изгубила је своје значење као што су људи изгубили морал и достојанство. Субјективна је. Свако је схвата другачије, а многи је, нажалост, схватају погрешно и користе здраво за готово. Добро је највећа етничка вредност. Добро је Бог. Ако је добро Бог, а Бог је све око нас, зашто се онда на доброту гледа као на хуманитарни чин ? На нешто што се мора. Морамо чинити добро... Зашто морате ? Зашто не желите ?! Уместо „Ја морам да будем добар“ реците „Ја желим да будем добар.“ Будите људи ! Јер бити човек значи имати добру душу. Е па очи ! Очи су огледало душе ! Топао поглед који говори више од речи ! Не новчаник, не кредитна картица, не материјално стање. Шта се десило са загрљајем ? Са искреним осмехом и нежним додиром ? Када смо престали да вреднујемо мале ствари које чине живот ? Како смо смели да дозволимо да у борби између добра и зла, масе и ума победи оно горе и то нам замени слободу и духовна богатства која су наши преци крваво стекли ?! Зар смо толико незахвални ?! Пробудити доброту у некоме је попут васкрсења, поновног рођења, просветљења чак. Погледајте се ! Погледајте једни друге у очи ! Вратите наду и ослободите једни друге терета који намеће околина, вратите топлину очима и доброту душама, подарите слободу мислима. Један поглед је довољан.. И не страхујте-доброту не можемо убити, она не може бити изгубљена. Посматрам то овако: Доброта је акција. Свака акција има своју реакцију, то знамо из закона о одржању енергије. Енергију не можемо уништити, можемо је само променити. Сваки пут када ослободимо енергију (доброту) она погађа и мења енергију целине. Доброта мења стање околине. Стање? Шта је стање? Осећање? Цифра на рачуну? Оптимално

Марија Стефановић

стање се назива стањем просветљења. Тада видимо свет онаквим какав јесте. А ми га чинимо таквим својим мислима. Јер мисли нам омогућавају да делујемо, и то са пуно снаге. Али ако делујемо не промишљено, онда долази до оног чега се бојимо. До зла. Зло, кратка реч са дугорочним последицама. Добро, дуга реч која се лако заборавља, а тешко чини. Добри и зли могу бити само људи, не природа, не Бог. Ми! Ми смо ти који уништавамо сами себе. Само од нас зависи ! Када бисмо посматрали свет као врт, а доброту као семе, или, ако вам је драже, свет као касицу прасицу а доброту као ситниш, и сваког дана додајемо колико можемо, ни премало ни превише, али довољно. Зрно по зрно, погача. Камен по камен, палата. Добро дело по добро дело, бољи свет, више могућности и још више простора за доброту. Али бојим се да ће опет постојати они који ће добро чинити због награде јер у нашој земљи од малена деца слушају приче како се зло кажњава а доброта награђује. Али ја знам једну причу за одрасле...

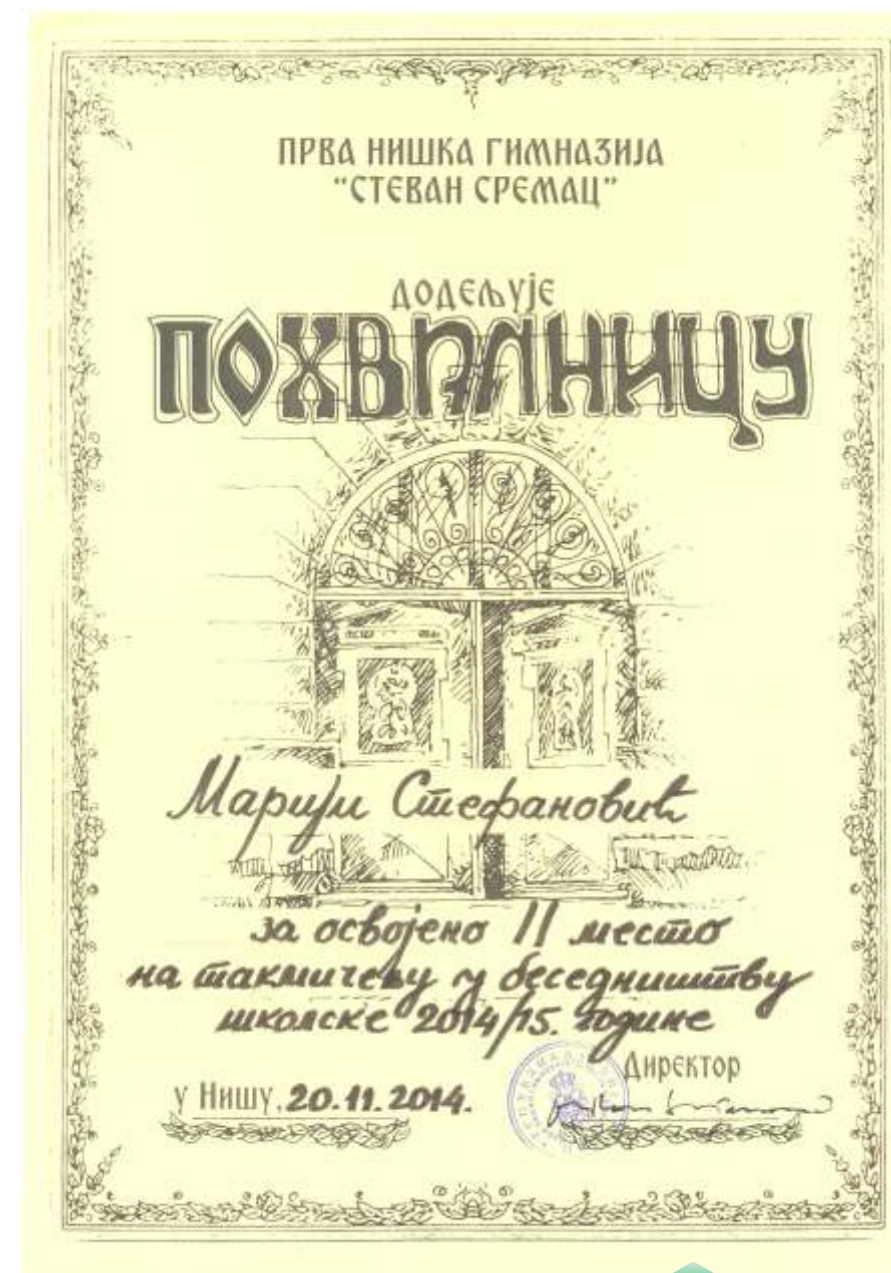
Био једном један неко. Живео је у Добричеву, са мајком Добрилом, оцем Добрицом и братом Добришом. Живели су у свету где нико никога није осуђивао на основу боје коже, националности, статуса, имена, интересовања, религије. Свима њима религија је била доброта. У њиховом свету није било богатих ни сиромашних, на власти није био политичар Н.Н. са лажним идеалима којем је битнија власт од народа и који је крао од сиромашних да би плаћао летовања и зимовања, већ Робин Худ. Живео је у земљи где су се људи поштовали и прихватили такви какви су, где су речи „хвала“, „молим те“ и „извини“ биле амин, где је грех издати и не помоћи ! У идеалном свету, где неког ко је другачији нико не рањава, где због погледа нико никог не убија ! Ја желим да живим у том свету ! Ја желим да сам тај неко ! Желим свет у коме је бити добар привилегија ! Желим слободу ! Шта ви желите ?! Желите ли и ви да живите у таквом свету ?! Или бисте радије остали у овом нашем, изопаченом, етикетираном, ограниченом свету да затворених очију тумарате кроз

тунел живота оковима везани за тло од стране власти ? И кад наиђе невоља, док се ви окренете и отворите очи..БУМ ! Мртви сте! Постали сте још једна рецка на зиду. Нема вас више ! И тако један по један умирате на најсвирепији начин, убијајући сами себе. Без трага и гласа падате у заборав.

И док нас у школама уче српски, енглески, немачки, италијански, а код куће псовке, заборављамо да научимо најважнији језик.. вечни језик доброте ! Језик који животиње разумеју, слепи виде и глуви чују.

Хвала.

Марија Стефановић, III,

Имам ѿеорију - ѿипови гимназијалки

Добар дан, драги читаоче. Дуго се нисмо дружили. Тачније, никада се нисмо дружили. Мислиш да не знам да школски лист узимаш само ради ефекције професора матерњег језика. Па знам ја те класик форе. Док профа пуни дневник, деда пуни пећку овим словима и сви су срећни. Потпуно разумем, дошли су такви дани. Ако сам ти задржао пажњу до овог тренутка, вероватно се сада питаш какве везе има титл са дедином дрвима ? Нема никакве, дедина дрва су дедин посао. Елем, онај један лик који је прочитао моје последње штиво зна договорштине мојих пустоловина по рибарским клубовима и фантазије о оној једној цури која никада неће бити моја. Па ево нас, пар месеци касније, и полако почињем да мислим да је мој живот као периодни систем елемената. Не, не зато што ми маса расте периодично сваког месеца. Већ зато што после неког времена приметиш да се неке ствари понављају, што изазива потребу да се оне класификују и сврстају у неки редослед. Као и сваки члан природно математичке бригаде, мој контакт са припадницама нежнијег пола се своди на онај пут када ме је масирала кева (дуга прича) и низ фантазија о девојци у коју сам заљубљен већ четврту годину за редом.

У нади да пробијем монотонију суботње вечери када сви ортаци, осим мене, воде девојке у елитне клубове типа Плежр, одлучих да нађем девојку. Последњи пут када сам вребао по друштвеним мрежама и пустим улицама, максерице су још биле у моди и најадекватнији приступ беше „па шта ти радиш“? Времена се мењају. Пријатељи долазе и одлазе, максерице постају старке, али гимназијалке увек остају исте. Шансе су да је иста харпија која је сломила твој матором срце и претворила га у окорелог боема иста она која ће и тебе послати на дно исте чаше. После пролонгираног интра, представљам вам типове

гимназијалки.

1. „Језичарке“

Сви их волимо, зар не ? Сви смо ми ипак у души простаки који се крију испод чаршава мушког поноса. Али продали би све за једну ноћ са њима. „Језичарке“ су као сирене гимназије. Зову те својом песмом (иронично, јер углавном лепо певају) и маме те обећањима која ретко кад испуне. Какав год Одисеј био у срцу, ретко ко може да им одоли. Препознају се по великим дозама сарказма. Јаким убеђењем да знају шта раде, иако углавном не знају. Не вреди се свађати јер је крајњи исход углавном твоје лудило. Збуњено ћеш посматрати (виа Инстаграм) како она путује Европом, Азијом, Америком и другим деловима планете док ти исте одговараш из географије у нади да извучеш тројку на стакленим ногама. Шетње по дивним јесењим ноћима, тако да унапред планирај буџет од неколико црвених (по изласку). После вишемесечног труда, највише што можеш да добијеш је турнеја по френдзоуну. Али ја се не бих надао превише.

2. „Математичарке“

Зар сте сумњали шта следи ? Могу се посматрати као далеки род „Језичарки“. Разлике су очигледне и евидентне, но ипак не може да се сакрије срж. Критиковаће твоје поступке изнова, и изнова, и изнова. Прави проблем се јавља у тренуцима када се постављају питања везана за геометрију, филозофију, органску, а Бога ми и неорганску хемију, теорије

квантне механике и слично. У шоку ће те посматрати када види да не знаш двеста педесет и шесту децималу броја Пи, као ни решење Шредингерове једначине. Ипак су то неке основе. Са друге стране, и она се бори за тројку из географије. Тип за дуге везе дефинитивно, јер ретко путује ван државе, или града, или куће. Евентуално Петница. Можда те она воли, али никада не заборави да онај постер Марије Кири на њеном зиду је ту са разлогом. Увек ће

3. „Она која ти је суђена“

Ти то знаш, она то зна, а зна и њен дечко. Она је та. Како би рекли наши пријатељи преко океана „да ван“. Има све што тражиш у једној девојци. Дуга плава коса, светле плаве очи, усне које те прогоне у сновима. Можеш да је слушаш данима о томе како је лечила своју мачку од неуросифилиса и неће ти бити досадно. Као со на рану, воли да слуша Ацу и види поетику његових балада и схвата да је „Чивас“ у ствари песма о неузвраћеној љубави. На тренутак делује као да је све савршено; упознате се код Бобана на слави, понудиш јој рефил пића, али док се вратиш, већ је под своју руку узео Леми. Лик је увек знао шта и како. Говориш себи да је ок, да је Леми неозбиљна швалерчина, биће то нешто кратко, неки флинг. И онда једног дана схватиш да је прошло четири године, а ти и даље гледаш у њену профилну слику и слушаш „Слике у оку“. Кривићеш своју јетру за то што је више нема, а и чашу вина по коју си отишао када те је напустила. Казнићеш хиљаде и хиљаде невиних чаша у кафани, а и своју јетру. Али једног дана ћеш да схватиш. Можда је она теби суђена, али ти ниси њој.

4. „Другарица из одељења“

Као ни прошли тип, ова врста се не мора конкретно срести у гимназији, али то ти је, што ти је. Упознали сте се првог дана школе ? Фино. Причате често и о свему ? Супер. Убеђен си да је, када се напила код Бобана на слави, рекла како би била са тобом ? То је то матори. Елем, немој да трчиш пред руду. Везе са особом коју виђаш толико често никада нису паметна идеја. Да, у почетку је занимљиво, мало ово- оно на рођенданима ? Класика. Али никада не допусти да буде више од тога. Мислим, пробај нешто, али ако те одбије, одмах даље. Мислим, и други пут ако мислиш

да имаш форе, али то је то. Ако те опет одбије, немој да губиш наду, сети се да има других риба у океану. Или пробај опет. Трећа срећа и плус, ко може да одбије таквог шмекера, набаци осмех и кидај мачко. Добро, одбила те је и четврти пут. Некад је боље воleti и изгубити него уопште не воleti. Или пробај пети пут. По петом путу се разликују губитници од правих победника.

5. „Она са којом завршиш“

Ћале ми је једном приликом испричао мит. Био је на рођендану са ортаком када су приметили девојку која седи сама. Ортак је погледао мог оца и рекао му „она ће ми бити жена“. И заиста, касније су се узели. Мислим, развели су се следећег јутра, јер брак на једну ноћ никада није решење, али то није поента. Постоји тренутак у нашем животима када реченица „живот је кратак“ и не звучи толико банално. Средња школа која се ближи крају је за мене прошла брже него што сам желео. За само четири године сакупио сам довољно прича да препричавам читавог живота. У тим мојим авантурама често сам са другарима, али има још неког ту. Једна девојка која није увек у центру мојих прича. Чешће је на периферији и смешка се мојим будалаштинама. Вероватно не зна ко је, и овим темпом никада неће сазнати. Ипак, назив последњег типа је такав са разлогом.

Михаило Светозаревић IV₄

Радна бригада Гимназије „Светозар Марковић“, вредни ученици наше школе

Поплаве које су биле у Подрињу и југоисточној Србији оживеле су сећања на добровољни омладински рад који је био доста популаран 50-тих, 60-тих, 70-тих година прошлог века. Ми смо слушали од наших родитеља о радним акцијама на којима су, градећи земљу и помажући становништву, давали свој допринос њеном развоју и унапређивању. При томе су се и лепо дружили и забављали.

Идеја да у нашој школи формирамо једну чету-бригаду потекла је од професора историје Зорана Филиповића. Одмах је прихваћена са одушевљењем и наишла на велики одзив ученика. Пошло се са идејом да је чине ученици првог, другог и трећег разреда. Требало би да се ангажује у уређењу школског дворишта и простора, али и да понуди своје ангажовање општини Палилула на пословима где буде потребно (нпр. чишћење снега). Она би могла да помогне (за узврат), у опремању наше Радне бригаде потребним алатом и опремом.

Функционисање и организација Радне бригаде замишљена је као штаб са командантом, замеником, 3 командира, ПИ-аром и медицинским радником. Акције ће се организовати углавном суботом и недељом. У току конституисања оформиће се лични картони за сваког члана и сачинити списак најнеопходнијих средстава за рад, пронаћи простор у коме ће се одржавати састанци и чувати опрема.

Направићемо заставу са нашим именом „Светозар Марковић“, амблем и химну.

Поред тога, планирамо и да имамо посебне униформе. Ово ће бити прва школска бригада у нашем граду. За средства која су нам потребна планирамо да се обратимо општини, а надамо се да ће и од ђачког динара бити неке помоћи. Наша активност ће кренути са првим снегом, а учествоваћемо и на сајму науке „Наук није баук“ и бићемо главна физичка подршка.

У разговору са ПИ-аром новоформиране бригаде, Марином Радосављевић, добили смо следеће одговоре:

Колико чланова има Радна бригада ?

-За сада имамо око 50 пријава, али да би група била ефикаснија, мораћемо тај број да смањимо на око 30 чланова.

Који су били њихови мотиви да се пријавиш?

-Пре свега, желела сам да се укључим у неку акцију и тако помогнем школи, а ту је наравно и дружење.

Шта очекујеш од Радне бригаде?

- Очекујем доста корисног рада, да ова екипа има неку сврху и да то стварно функционише.

Да ли је бригада на волонтерској бази?

- Да, бригада је на волонтерској бази и немамо никакве материјалне користи од тога. Учествоваћемо и на Сајму науке и бићемо главна физичка подршка.

Алекса Цветановић, III₆

Бирам да волонтирам

„Данице, видиш ли их?“

Истог тренутка смо се погледале и насмешиле једна другој. Са искрама у очима од адреналина те тренутне еуфорије, ухватиле смо се за руке и полетеле низ степенице трибина Нишвила. Тачно иза главне бине, место радости. Док је „Процес“ свирао „Рио“, волонтерке из мог сектора су тамо играле. Шириле су једно осећање испуњености и припадања, привлачећи људе да им се придруже. Дуго сам се питала какав би био крај. Нашла сам се у кругу веселих девојака, загрљених у љубави, све делећи исту идеју о залагању, помагању овој заједници, све уз песму и весеље. А „Рио“ је тако весела и брза песма. Као да наговештава брзи и нежељени, али очекивани крај овог дружења. А и није тако, јер говори и о томе како ће време брзо проћи, и следећи Нишвил ће ускоро доћи.

А „Рио“ је тако весела и брза песма. Моја омиљена. Волим да играм уз брз ритам.

Ујединиле смо се и препустиле музици. Скакале смо и вртеле се као мала деца. Више ми није било хладно иако сам у 3 ујутро имала на себи само волонтерску мајицу са кратким рукавима и шортс. Све бриге нам више нису биле толико страшне. Подивљали смо. Круг људи се ширио, а осећала сам као да нисмо ту и тада, као део нечег већег, моћнијег и лепшег од нас самих. Болели су ме мишићи на образима, као да су ми се урезале боре код очију од непрестаног смејања. Штипали су ме погледи задовољства и зависти. Јер смо били младост. Нисам желела да станем, јер би то било то. А била сам толико срећна. И да, то јесте деловало као идеалан крај, као савршен одговор на питање које ме је тиштило тад.

Волонтирам због дружења, јер тако, заједно са другима, доприносим забави, заједници, тиме стичем

радну навику, много искустава, феноменалних сећања, и доста другара. А и није лоше богатити се с времена на време.

Дуго сам сабирала утиске са волонтирања. Пред очима су ми се приказивале слике. Оне су најлепше. Јер су жуте. Обасјане Сунцем, има пуно траве и ужурбане деце са акредитацијама и насмејаним лицима. Бар их се ја тако сећам. А има и мене ту негде. Видим себе како жмури на наступу „Моп моп-а“. Поново проживљавај тај осећај неухватљивости. Нико те не посматра, као да си сам са собом на овом свету, слободан и нестишљив. И би крај.

Ношена идејом о волонтирању, би и Јапанниш. То је фестивал јапанске културе, који је као новорођенче у нашем граду. Новорођенче које већ зна јапански језик, аикидо, кендо, да црта мангу, да анимира, пева и свира. Због њега сам се заинтересовала за традиционалну јапанску вештину, кендо. Оно што је од посебне важности за мене јесте што сам упознала прегршт људи (волонтера) са истим интересовањима као ја. Захваљујући нама волонтерима, ово новорођенче ће следеће године напунити три године, и већ ће се више људи с њим упознати.

Плашим се старости. Не желим да будем на оној страни, на столицама. Желим заувек да будем млада. Ценим живот што нам даје младост. Али она превише брзо пролази. Знам, духом увек могу бити млада, али шта ће ми старо тело које не може да испрати дух? Похлепна сам. Плашим се свог заборава. Волела бих да се увек сећам свих успомена.

„Запремина тела ипак није довољна!“

Даница Спасић, II₇

Живот и прикљученија Јане Јанковић

Није живот књига. Не можеш да прескачеш стране, да видиш резиме, нити да пре времена прочиташ крај. Не можеш да престанеш кад пожелиш, направиш паузу, а онда наставиш када теби одговара. Листове окреће неко други. Чак можда ни слова не исписујеш сам. Нешто зависи од тебе, некада си везаних руку. Али те научи. Чешће искористи своју грешку, али не увек. Иако некада желиш да престанеш, да исцепаш све стране до корице и запалиш их, настављаш да читаш. Битно је да се удубиш и сваком поглављу посветиш максимум пажње. А када ишчиташ епилог, ту је крај, не можеш узети да читаш нешто друго.

Свако од нас жели да проживи свој живот најбоље и најисправније могуће, осети слободу, открије свет. Можда, али само можда не морамо то да радимо. Можда смо ми тај свет. Ја. Ти. Они. Свако од нас као свет за себе. И вероватно није довољно знати и упознати само себе, али је свакако добар почетак. Не знам много ни о свом, а ни о туђим световима. То је нормално, јер сам до пре шеснаест година била тек танушна мисао и могућност међу хрпом мисли и жеља својих родитеља. Ипак, дајем себи слободу да кажем да знам понешто о животу, а пре све о главном утицају на њега – људима.

Најупечатљивија и најдосаднија, најбоља и најгора бића која сам упознала до сада су људи. Срећа, туга, сузе, смех, живот, смрт, све долази од нас. И сви смо ми чуда природе. Најмудрије и најбесмисленије речи, најпапетнији и најнепромишљенији потези, за све добро и лоше смо сами заслужни, али и одговорни. Волимо се, али повређујемо једни друге. Колико ти мене, толико ја тебе, и обрнуто. Случајно или намерно, није нам битно. Претпостављам да нико од нас није могао да се роди као оваква или онаква особа, већ да су наши поступци довели до поделе „Када ћеш да схватиш да се људи не деле на добре и лоше?“, питала ме је скоро другарица која је некада бесконачно веровала у промену људског карактера. Или бар ја тако мислим. Ех, ми људи! Пуни доброг, а лоши, пуни лошег, а добри. Саграђени од преклапања и различитости. Од контрадикције.

А онда, са друге стране, колико год нам било тешко заједно, колико год међусобно компликујемо односе и загорчавамо једни другима и то мало времена што имамо, још теже нам је када смо раздвојени. Потребни смо једни другима. Не свако свакоме и не увек, али свакоме од нас, ма колико способан и самосталан био, треба неко да се на њега ослони и верује му. И то с поверењем, као и са потребом и љубављу, чудно функционише. Дамо некоме део себе и заузврат не добијемо ништа, или, пак, тражимо нечије поверење, док га сами немамо. Свесно или несвесно забијамо ножеве у леђа, док ране у својим више и не бројимо. Много очекујемо, а мало пружамо неким, док од других мало очекујемо, а много им пружамо. Своје врлине истичемо, туђе занемарујемо, док њихове мане преувеличавамо, своје кријемо. Правимо се да смо хладни и јаки, а најкраћи погледи и најједноставније речи нам преиспитују савест, муте разум и изазивају реке суза. Једног јутра смо насмејани и весели, док већ следећег презиремо цело човечанство и било чије присуство сматрамо сувишним. Чудни смо, кажем. Тако велики, а тако ситни, толико јаки, а толико беспомоћни. Добри и лоши истовремено, јер су то релативни појмови. Конкретни, а недефинисани. Људи.

Сунце се изнова рађа сваког дана, увежбало је већ да уради све како треба и разлије боје градацијски без грешке. Мало другачије је са нама, ретко нам се дају друге прилике, ретко дајемо друге прилике. Ретко нам се даје време да увежбамо да живимо.

Јана Јанковић, II,

Пред једним уметничким делом

Корак по корак, пролазим галеријом, застајкујући пред сваком сликом тек по који секунд, покушавам да одгонетнем ту тајну коју крију у себи. Зелени пејзажи, портрети у загонетном полумраку, неспретне варијације. Многе су имале исту идеју коју су представљале. Али онда сам је угледала. Налет емоција оставио ме је без даха. Таква лепота и симболичност крила се у тој, наизглед бесмисленој игри боја и линија, сваки потез четкицом могао је да се разбере из лома. Изгледало је као да ју је сликар хтео осакатити, сваким узмахом јој је оставио по један ожиљак на чистом лицу, али је она поново била прекрасна. Њене тужне очи причале су ми причу, водиле ме у неки нови, наизглед нестваран свет. Осликавала ми је нову слику својим емоцијама...

Била је из добростојеће старе српске фамилије. Њена коса, тамносмеђа, прошарана модроплавим и ружичастим одсјајем, уредно је била скупљена на темену. Црвених усана, тамних очију и светлог лица, рељефасто осликаних на платну, неправилно и немарно, у грубом загрљају са осталим бојама, које су као жилет дубоко заривале у њену нежну кожу, остављајући шарен траг за собом. Међутим, боја је поново бунтовнички преовлађавала савршену симетрију и ишла преко граница. Смерна, лепа и мирна, била је понос своје породице. Али у себи, њена немирна, уметничка душа желела је да се искобеља из те лажне љуштуре, обичне замке за очи туђине и покаже свету, онаква каква јесте. Када би узела оловку у руке и пустила срце да је води, стварала би магију. Сваки покрет грациозан и пун страсти у исто време, остављао је траг сирових емоција. Те емоције, нажалост, нису допирале до свачије душе. За једну будућу богату госпођу чија је судбина још одавно одређена није било места за такве незреле маштарије. Но, она није била дрска, већ је послушно ућуткивала свој уметнички нагон и тек понекад, у тајности, у тами своје собе, сладила ваздух тешким мирисом уљаних боја и кичицом чинила најдивније облике на платну, које је у тим тренуцима изгледало безгранично. Чинећи мрачне ноће светлим, а дане обичним, повремено поноћно сликање постало је као неки ритуал. Увек у жудњи за још једном сликом, још једним откуцајем срца чији је део даровала сваком делу. То их је у њеним очима чинило тако посебним. Међутим, једна ноћ за другом, у њеном ормару било је све мање места за платна, иза полица и кревета вирила је по нека шарена идеја. Ваздух, загушљив и тежак није хтео да напусти собу кроз отворене прозоре, ионако ће са месецом поново бити ту.

Тог дана, девојка се кући из града вратила нешто пре вечере, изморена, и једва је чекала да галаму коју су облици, боје и само ишчекивање правила у њеној глави претвори у још један пејзаж из маште. Како се приближавала соби осетила је јак мирис који долази из ње. Ипак то није она јако добро позната арома свеже фарбе, не, ово је било јаче, црње, као кафа коју би са рингле склањала који минут касније да би у џезви посматрала црне и сасушене облике. „Ватра“ прошла јој је кроз главу, а сама помисао јој је у грудима задала разарајући бол. Потрчала је ка соби, отворила врата нагло и само пала на колена, без речи, очима изгубљеним у пламену. Њен отац, са шибицама у руци, које је палио и бацао на гомилу погледао је хладно, озбиљно, без зрнца сажаљења и затим изашао из собе, залупивши тешким вратима, не осврнувши се да погледа уплакану лице своје непослушне кћери. Она је само гледала како се делови њеног срца у некој дивљој игри црвено-жутих људи претварају у сиви пепео. Све те боје, осећања и лепе, светле мисли сада су постале таман прах, нестала сећања и пригушено куцање. Као задњу наду, претражила је сваки кутак собе, нашавши само још једно празно платно и четкице у кантама густе фарбе. Гушећи се у сопственим сузама и тамном диму, одлучила је да последњи део свог срца поклони овој слици, спасиоцу. Не марећи за боје које је узимала, цртала је лице, тужно, као и своје. Али не, тај одраз као да јој се подсмехује! „Престани!“, хтела је да каже, али гласа није било. Само јецај јој се отегао. Бесно је узела четкицу и преко тог злог осмеха задала је шамар. Па још један. И још један. То лице није више било тако ведро. Дубоких посекотина разних боја било је свуда, али је осмех остао, ако је уопште и постојао. Све око девојке било је тамније, попут пламена њених слика, нестајући са њима.

И онда сам га чула. Њен глас: тиши од истине, гласнији од лажи, (да ли је уопште и постојао?) звао ме је да се вратим. Будећи се из тог трансa, у галерији, испред слике у коју сам гледала све ово време, спустила сам поглед на пар речи које су биле написане испод:

Аутопортрет-непознати аутор.

Катарина Тотев Јовић, I,

„Ко птица слободна је младост, ко може љубав још да спута?“

I	II	III
Сва та равница Безбрижних птица лет По своду светлом Што чини свет	На своду за двоје Стоји име твоје; моје И први сан Под светлом месечином	Светлост - води ме сада Низ пут од трња Кроз густе шуме Што их знамо
Дозволи ми да се винем Право је, сада, и твоје Устани са земље Буди што ти је воља	Надљубавна љубав; Анђели завидни; Лет две птице; Много дана; Много лета;	Али времена има Не жури се нигде Много тога чека Макар ту тајне нема
Соко мирно вреба Сада свој плен Нестајем ја; Нестајеш ти;	Ти ми кажеш: „Љубави моја једина!“ Ја дајем се у лет Не желим границе	У мени је живот Ја сам, једино, Онај који јесам
Песми равнице дошао је крај На твом своду ограђеном На своду за двоје	Моја је љубав Агапе Волим све; Јесам све; Светлост - води ме сада	Први корак начињен је Испред мене сада стоји Сва та равница
		Алекса Бошковић, II ₈

Љубав пешака

Јела носи хаљиницу, хаљиница бела дохватила столичицу, па је на њу села и сва се узбудила, крај ње момак млади машта јој се пробудила, шта ће сад да ради.	А Јелена постиђена одговара узбуђена: Ој момчино прве класе мој одговор одмах зна се.
Младић виде лепу Јелу, па јој приђе ближе па кад виде цуру врелу, на ноге се диже шетали су они пуно, по зеленој гори младић ју је прво цуно, па онда прозбори:	Речима ме ти освајаш, збориш лепо, бујно а погледом ме опијаш, као вино рујно зато кажем чврстог гласа, потпуно те схватам момка тако финог стаса, понуду прихватам.
Ој Јелено моја мила ти се мене узбудила имаш поглед златан, мио ја бих тебе оженио.	Младић беше збуњен прво, али онда схвати мудар ко храстово дрво, за руку јехвати и пођосе негде далеко, под месеца млада да л' се икад пито неко, где су они сада?
И зато те сада молим, дођи Јело мојој кући нећу моћи да преболим, и тебе ће савест тући не бил' мене прихватила не бил' мене усрећила.	Павле Миљковић, I ₄

Рекао бих ти нешто, Анђеле брате

Док корачам овим мрачним ходником, о зидовима ти ви висе крила и ореол. Као за дику, као да се њима неко дичи. Јер и тебе је створио неки бог... Али ма колико леп ти био, заробљен си у овом ходнику, чини се проклет. Заборав је твоја казна за грех који ниси починио. Рекао бих ти нешто, Анђеле брате, али ових дана тај твој инат лепи висе и са обода мојих усана. Немам права.	Ти си дело, ти си створен. Ти си доказ достојанства, јаког духа и поред своје браће ти ниси сам. Ипак заједно, приковани сте за ове зидове времена, да вам се диве, да вам се ругају, да вас вину у небеса, да вас не разумеју исто колико и руку која вас је створила. Руку која чини се, сада одавно спава док ви висите заувек, замрзнуте на паровима, платна, хартије... у ушима. Рекао бих ти нешто... али нећем.
Смејте се, патите, али људе није брига, немају они времена, сулудо је кривити их. Ваш торац имао је страшну визију и платио је цену стварао је. Створио је вас. Створио је вас својим блатом, својим срцем, а ни ви сами не знате зашто... Није ваше ни да знате.	И болите, као дан нам није довољно. Зашто умиремо, зашто волимо? —Никада нисте дали одговор. Само пржите мој ум, улупавате груди, док ми се шаке стишћу по страни и свадјају се као на оном проклетом аутобусу. Рекао бих ти нешто, али нећу, не желим... Зашто бих?
Ви сте сви моји Анђели, у ствари у спомен вашем креатору, само подсетник да смо и ми крхки, да ни ми не знамо и да су наши животи често сулуди у свом постојању јер... Ми не знамо време, ми га не познајемо. Ми га траћимо. Али тебе није брига за то што је мени сада у глави, овде, у овој клупи. Ти не видиш шта је у мојим очима као што ја знам шта је у твојим... И ти не знаш шта звони у мојим ушима. Јер ти си, Анђеле, мој брате, само дело просуто испред мене, на парчету папира... зуриш у празно својим пуним зеницама, док те помно посматрам... И рекао бих ти нешто, али не могу.	Казалка на часовнику рекла је своје и ја напуштам овај ходник.
	Алекса Здравковић, IV ₆

Искрено о себи

Врло је незахвално причати о себи јер се ту често могу јавити патетичне ствари, а ја стварно не волим када је неко патетичан. Зато ћу се потрудити да не будем таква.	Као и сви, имам и врлине и мане. Моје мане су тврдоглавост, понекад сам стварно тврдоглава, то ме излуђује и трудим се да то поправим. Затим врло брзо се изнервирам око глупости, зато сам некада мрзовољна и ако кажем нешто што не мислим, после се увек извиним. Врло сам неодлучна и понекад не знам шта хоћу. Можда то и није нека мана, али, верујте ми, треба ми читава вечност да изаберем било шта, дакле, не идите са мном у куповину. Оно што ме још нервира је то што за поједине ствари чекам последњи тренутак да их урадим. Знам да многи мисле да ја то не радим, али у ствари радим и то углавном када треба да урадим нешто што не волим, мада се увек трудим да све своје обавезе завршавам на време. То су моје мане за које ја мислим да су најстрашније.
	Што се тиче врлина нећу бити патетична или лажно скромна. Мислим да нисам себична и засигурно нисам љубоморна ни на кога, јер све што неко други може или уме, то може само захваљујући својим радом и трудом. Волим и стварно ми није тешко да помогнем било коме, али мислим да није у реду када неко не жели ништа да уради, а очекује помоћ. Трудим се да увек будем што хуманија и много поштујем хумане људе. Када одрастем, трудићу се да помогнем свима онима којима је то потребно. Мрзим неправду, а у последње време то виђам врло често, а што је најгоре не могу, ни ја нити ико други, било шта против тога.
	Сви мисле да сам врло озбиљна, али сам и ја некада детињаста. За неке ствари ни сама не знам зашто сам их урадила. Вероватно ни сама себе не знам довољно.
	То би било све што могу искрено о себи да кажем. Претпостављам да се неки не слажу са овим па бих хтела да чујем друга мишљења, али искрена, наравно, јер другачије не вреди ни причати ни размишљати.

Само анђели имају крила

Само анђели имају крила
Само они моћ лепоте
Само анђели ходају изнад мртвих
У загрљају духова топлоте

Само си један дан блиставе љубави далеко
Само једном у тишини заиста се ћути
Некад глас мне представи звук
Некад само су облаци високи краљевски врт

Само један лет лептира
Само један часак од убода руже
Само један живот далеко од смрти
Толико близу да скоро и дишемо мртви

Онда и постоји онај магичан пад
Онда је страдање лако
Сав бол дозивиш тад
Свако неиспијено вино стане у једну часу
И сваки је корак вличанствен грех

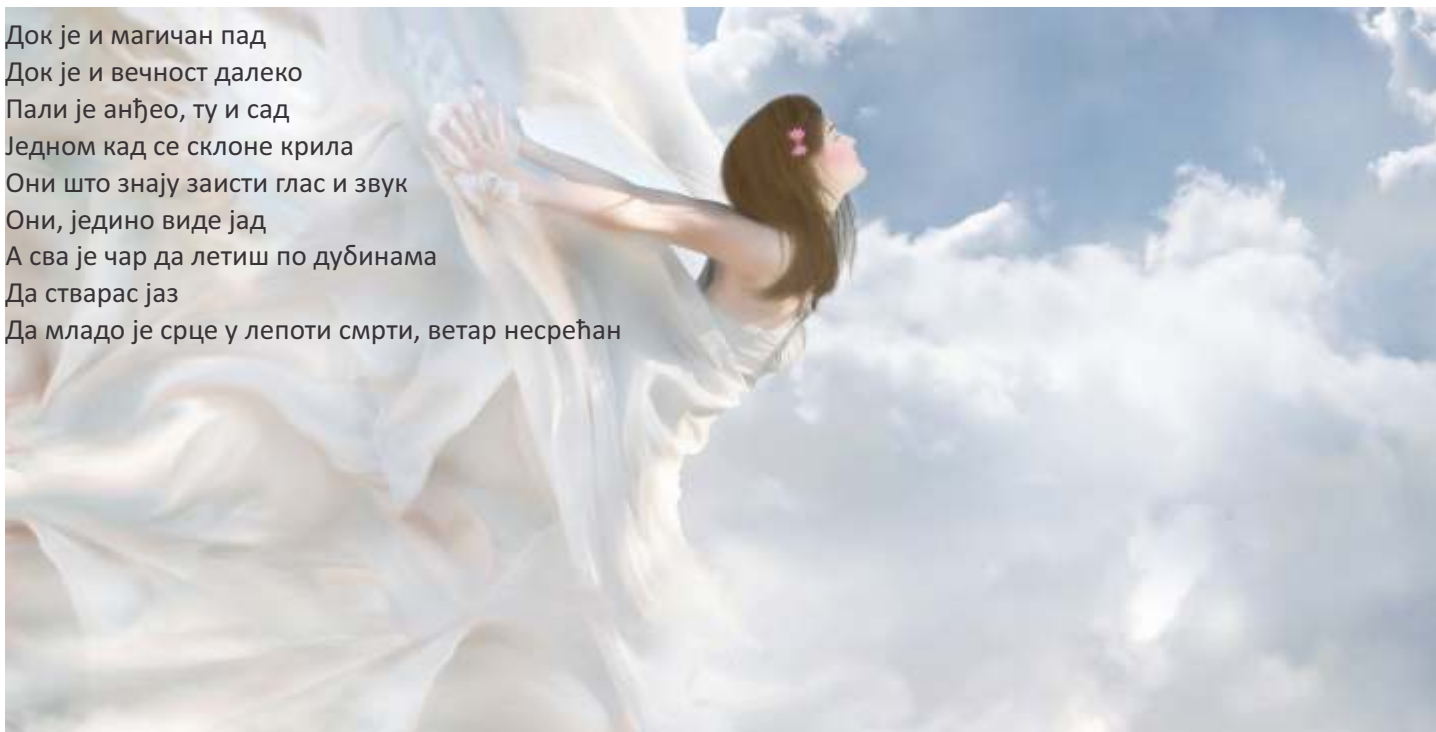
У очима смртника сија само лаж
Сваки је траг избрисан ветром
Изнад свега остаје само пуста саз
Ходаш, и даље у коморама живота
Ходаш, и даље вучеш своје ноге посуте, слабе,
изгребане грехоте
И само су анђеоска крила твоја лепота
Други да виде

Док је и магичан пад
Док је и вечност далеко
Пали је анђеос, ту и сад
Једном кад се склоне крила
Они што знају заисти глас и звук
Они, једино виде јад
А сва је чар да летиш по дубинама
Да стварас јаз
Да младо је срце у лепоти смрти, ветар несрећан

Ал некад
Само некад у прабини злато заблиста
И потрено је мало магије и ватре оног за ког је то
искра
Винска чаша одавно је расута
Суши се по устима гордих
Што везани су само за лепоту крила
И туђи пад

Сва је чар док без гласа вриштиш
Док неко ти чује јад
Само анђели имају крила
Само су живи оми што још горе лете
И поглед је сваки упрет ка сунцу
И сваки пун похлепе

Сва лепота лежи у дубинама твојим
И кад очима вриштиш
Кад покрет је звук
Само анђели имају крила
Крила су њихова, њихова смрт

Лука Кандић III₄

Спорти (не)успеси наших ученика

Стони тенис

Ове године се наша школа прославила у још једној дисциплини-стоном тенису. Чланови екипе чији је вођа Снежана Дејановски су Јулијана Ринчић, Ана Ранчић и Ивана Ђокић. На школском такмичењу тимова у финалу су победиле Гимназију „9. Мај“ и тиме се пласирале на државно такмичење. На том такмичењу су, представљајући своју школу и клуб, заузеле четврто место. Значајну подршку пружио им је њихов тренер Мартин Марковић. У појединачној конкуренцији прва два места припала су, такође, Гимназији „Светозар Марковић“, Ана Ранчић прво, а Јулијани Ринчић друго место. На државном такмичењу је Ана Ранчић испала у трећем колу.

Ана Ранчић, III₆

Ана Ранчић и Јулијана Ринчић на државном јувенилу у Трстенику

Школско такмичење у кошарци 2014

Школско такмичење у кошарци почело је крајем октобра. На челу школске екипе била је Снежана Дејановски, док је капитен екипе био талентовани Душан Ринчић. На самом почетку, школске екипе су биле подељене у четири групе од по четири учесника, од којих су две најбоље пласиране пролазиле даље. Наша школа је била у групи са Гимназијом „Бора Станковић“, Правно-пословном школом и Електротехничком школом „Никола Тесла“. Након убедљиве победе над Електротехничком школом дошло је до опуштања и пораза од Гимназије „Бора Станковић“. У одлучујући меч, наша екипа је ушла спремна и мотивисана, остваривши победу са недовољном кош разликом. Због тога се победа није славила. Надамо се да ће наша гимназија следеће године остварити бољи пласман и оправдати наша очекивања.

Лазар Кепић, III₆

Кошаркашка екипа

ФИБА Светско првенство у кошарци 2014 Пут славе наших кошаркаша

Тек неколико недеља по завршетку невероватног Светског првенства у фудбалу, уследило је СП у кошарци. Двадесет четири екипе, подељене у четири групе, одмериле су снаге у шест највећих градова Шпаније. Као и остале репрезентације, и наша је своје учешће обезбедила на ЕП у Словенији 2013. године на коме је заузела слабо седмо место. Ипак, инспирисани верним навијачима и предвођени новим тренером, Сашом Ђорђевићем који је био део златне генерације из Индијанополиса 2002. године, кренули су.

Од почетка припрема екипа је имала проблема са повредама, па је тако популарни „Сале“ држао навијаче у недоумици до самог почетка такмичења. Коначни списак био је мање-више очекиван, тим је предводио искусни дуо из ЦСКА из Москве, Милош Теодосић и Ненад Крстић, дугогодишњи капитен, коме је ово било и последње такмичење у дресу репрезентације. Доста се очекивало и од новорођене звезде, Богдана Богдановића, који је током такмичења дефинитивно и показао зашто је заслужио национални дрес. Поред њих, допринос екипи дали су и Мирослав Радуљица и Немања Бјелица, као и Никола Калинић својим маестралним закуцавањима против Бразила и САД-а. Битно је да напоменемо да је ово први пут у историји да се у националном кошаркашком тиму налази и један Нишлија, Стефан Јовић, који је иако млад, добро поднео притисак играња на великом такмичењу и постигао неколико кључних поена за разигравање нашег тима.

На жребању одржаном 3. Фебруара 2014. године у Барселони, Србија се нашла у групи А заједно са тимовима Шпаније, Француске, Бразила, Ирана и Египта. Пут репрезентативаца кроз ову групу није био нимало лак. Након релативно лаког меча са Египтом, дочекали су нас Французи, који су нас добили у одлучујућим секундама меча са само пола коша разлике. У наставку групне фазе уследила је несигурна игра кошаркаша, али је победа над Ираном у трећем колу групне фазе, и поред пораза од Бразила и Шпаније, била довољна за пролазак у нокаут фазу такмичења.

Након бројних критика медија и фанова на игру тима, у осмини финала дочекана је екипа екипа Грчке. На изненађење свих, препоруђени репрезентативци Србије од старта су створили предност, и бацили Грке у очај већ пред крај првог полувремена. У наставку игре, уследиле су невероватне тројке младог Богдановића који је тако одвео екипу у четврфинале и дуел са Бразилцима, а Американце и остатак света научио пар речи српског језика.

Суочени са екипом која их је претходно

порозила, Салетови момци били су више него одлучни да покажу народу прави однос снага. Поред сјајне игре Богдановића и Теодосића, биће упамћени и часови закуцавања које су Калинић и Радуљица одржали беспомоћним асовима НБА лиге, Варежау и Сплитеру. Пар добрих акција изабране су за најатрактивније на целом турниру и уједно дигле морал екипи која је потпуно понизила Бразилце са 30+ кошева разлике и тако се спремила за дуел са Французима.

Французи, као што су нам пар дана раније показали, налазе се у самом врху светске кошарке. Вишеструки су прваци Европе, а предвођени Диаом, Батумом и Ловерњом сматрани су за једне од фаворита за освајање првенства. Тај меч довео је Србе до лудила. Након доброг старта, Батум је вратио Французе у борбу за финале, и умало казнио лежерност са којом су наши играчи ушли у друго полувреме игре.

Након крваве борбе, у последњој четвртини, уследио је хаос на улицама. СРБИЈА ЈЕ У ФИНАЛУ СВЕТСКОГ ПРВЕНСТВА ПО ПРВИ ПУТ ОД РАСПАДА ЈУГОСЛАВИЈЕ. СРБИЈА ИГРА ФИНАЛЕ ПОСЛЕ 12 ГОДИНА И МНОГО НЕУСПЕХА. ЕКИПА ОД КОЈЕ НИКО НИШТА НИЈЕ ОЧЕКИВАО НАШЛА СЕ НА КРОВУ СВЕТА И БИЛА НА КОРАК ОД ЗВЕЗДА!

Али све то је значило да се после 12 година поново сусрећемо са америчким дрим-тимом, тимом који је освојио све што се освојити може, и играчима увежбаним до савршенства. Нисмо могли много тога против њих. Лепо смо кренули, повели пар кошева разлике, деловали самоуверено, и стварно помислили да имамо шансу да поновимо чудо из Индијанополиса. Ипак, страх је учинио своје. Један за другим, играчи дрим-тима давали су поене, и динамичном играм преузели вођство већ пред крај прве четвртине. Из минута у минут наш тим играо је све горе и горе. Изгледали смо као папирнати бродич насупрот велике америчке крстарице. Коначно, у последњем делу игре, играчи су се ослободили страха, и имали смо прилику да видимо пар минута атрактивне егзибиционе кошарке светске класе.

Упркос убедљивом поразу у финалу, доказали смо да битку не бије оружје већ срце, да ништа није немогуће и да увек треба следити свој циљ, своје снове, да смо без подршке уствари нико и ништа, и да само вера у себе и своје способности доводи до успеха.

Димитрије Ристић, III₆

Светско првенство у фудбалу Бразил 2014

У петак, 12. јуна 2014. године почело је дуго ишчекивано Светско првенство у Бразилу. Тридесет две екипе из пет конфедерација одмериле су своје снаге на дванаест стадиона широм Бразила. Формат такмичења остао је исти као и претходних година: 8 група, по 4 екипе у свакој, а само водећа два места у групи воде даље у нокаут фазу и борбу за медаљу. Губитници у полуфиналу имаће прилику да се боре за 3. место у конкуренцији најбољих светских екипа.

Уведене су и неке новине попут „Goal line“ технологије или популарног „Нестајајућег спреја“ како би такмичење било што регуларније. Официјална лопта турнира била је „Adidas Brazuca“.

Уводни меч између репрезентација Хрватске и домаћина Бразила одиграо се у Арени „Сао Паоло“ у Сао Паолу, одмах након свечаног отварања, и завршена је резултатом 3-1 у корист домаће екипе. Ова утакмица уједно је била и једна од најконтроверзнијих утакмица турнира услед низа лоших одлука Јапанског арбитра Јуичи Нишимуре.

У групној фази укупно је одиграно 48 мечева и постигнуто 136 погодака, а први нерешени меч био је тек тринаести по реду, што се последњи пут догодило још давне 1930. године.

Као и увек, изненађења су неизбежна. Фаворит и актуелни првак света и Европе, репрезентација Шпаније, елиминисана је у групној фази, а на својој уводној утакмици на турниру, страховито су поражени од стране Ван Галових Холанђана резултатом 5:1.

Неочекиван је био и пролазак Костариканаца кроз „Групу смрти“ и то без пораза. Екипа која је својом храбром играм освојила срца свих фанова фудбала, несрећно је испала из такмичења у четврфиналу, у тешкој утакмици са Холандијом, где су победника одлучили пенали.

Још једно изненађење, а уједно и рекорд, била је полуфинална победа Немачке над Бразилом резултатом 7:1 пред више од 50 000 гледалаца. Ово је био највећи пораз Бразила у историји, а гол Мирослава Клосеа био је његов 16. погодак на светским првенствима, и тако је прстигао рекорд од 15 голова, који је претходно држао један од најбољих играча у историји, Луис Назарио де Лима, или популарно названи „Дебели“ Роналдо.

У другом полуфиналном мечу репрезентација Аргентине је након пенал серије избацила репрезентацију Холандије, и тако изборила пласман у финале.

У финалу, Немачка је након продужетака, голом Гецеа, победила Аргентину резултатом 1:0, и тако након двадесетчетворогодишњег поста поново освојила „Златну Богињу“.

У борби за 3. место, домаћин, Бразил, је поражен резултатом 0:3 од стране Холандије.

Сада, када је све ово готово, остаје нам да чекамо још четири године до наредног Светског првенства које ће се 2018. одиграти у Москви.

Димитрије Ристић, III₆

Вести из клуба љубитеља падежа

„Знате ли шта се увек може наћи на нашим кафанским јеловницима?

„Пасуљ“–облизивао се ученик.

„Не увек. Увек се могу наћи само правописне грешке“.

Милован Витезовић

Последња вест из Клуба љубитеља падежа гласи: ПРЕКАРДАШИЛИ СМО. Толико смо се навикли да више нико и нигде не брине о правилности и лепоти говора да нам готово запара уши кад чујемо лепо сложене и правилно изговорене речи.

О писаном језику не треба ни говорити пошто се ту појављује још проблем правописа.Данас се углавном пише по СМС правопису, а некад чак ни те принципе не уважавамо.

Више нам и не изгледа необично и страшно када на стубовима аутобуских стајалишта, или у улазима стамбених зграда, видимо незграпно склопљене огласе типа:

Пажња!

Користи те XI или XIII спрат лифт.

На XII спрату. Врата не раде.

ХФАЛА

Продајем киос, опремњен за роштињ, сендвич и палачинке.

Издајесе трафика- (Трошарина)

Чак некад зажмуримо и пред обавештењем на огласној табли у школи :

ли сте били у Халу?

Ту се придружују колеге из Нишке телевизије који такође питају да ли смо били на Сајам књига, и кажу и „да ће на неку манифестацију доћи доста ПОСЕТИОЦА“.

Новинарка програма „Између редова „ каже нам да У ПРВОМ ПЛАНУ иде контрола гаса.

Није ни на другим странама много боље. Учлањујемо у клуб и директора Основне школе „Бранко Миљковић“. Заслуге су му те што у програму једне од телевизије 18.11. 2014. рече да ученици треба да БУДУ У ШКОЛУ од 9 до 15 и да се ИДЕ НА ТОМЕ.

Јавно, на ТВ Белами, 28.11, рекламирајући комедиографску представу „Увоз-извоз“, глумац по имену Александар рече мирно да је важна жеља да се изађе ПРЕД ПУБЛИКОМ. Рече и не трепну. Глумац, не развијач кора за питу. Зато га учлањујемо као једног од виђенијих чланова.

Организатор студентске хуманитарне акције за помоћ деци из свратишта саопшти нам да ће све трајати од десет до два ЧАСОВА. Дивно! Одмах је учлањујемо.

Која нас тек мука чека ако одемо у Народну библиотеку на неку промоцију. Тамо списатељка Мирјана Марковић, причајући о древним артефактима, каже да је јунакиња ПАЛА НА КОЛЕНИМА (и још штошта), а водитељка програма на то ни да трепне. Није ни приметила. Обе испуњавају све услове за учлањење у Клуб љубитеља падежа.

Децу учимо да није важно да ли правилно пишу или говоре. Тако је пред телевизијско гледалиште изашао младић из Лесковца награђен Доситејевом наградом за литерарно стваралаштво и поносно изјавио:

ПРВО ПИШЕМ СЛОБОДНОМ РУКОМ, А КАСНИЈЕ ПРЕНЕСЕМ НА КОМПЈУТЕРУ.

Одмах потом је додао: „Читам све што ми ДОЂЕ ПРИ РУЦИ.“ Граматика му очигледно није ДОШЛА ПРИ РУЦИ, а на њу га нико није ни упозорио.

Ипак, као врхунац незаинтересованости послужиће нам пример са најзваничнијег места. Шестог новембра ове године, један службеник Градске управе, званично је Гимназији проследио захтев:

„Хитно до 13 :00 доставити податке да ли сте у БЛОКАДУ који износ и од кога сте блокирани. попунити табелу и вратити на мејл.“ Браво, господо, баш сте се потрудили. А није да вас нема довољно у тим вашим службама. Знам и да не стојите баш најбоље са школским знањем, али задужите неког да сваког дана провери језичку правилност онога што шаљете поданицима. Знамо и то да ви уопште не мислите да је питање језика у вашим дописима од неке нарочите важности. Ипак, размислите о томе са каквог места шаљете поруке. Ви сте Градска управа. Било како било, учлањујемо вас свечано у Клуб љубитеља падежа.

Примера има толико да већ постаје неукусно за набрајање. Зато ћемо данашњу причу о језику завршити и то примером са огласне табле наше наставничке зборнице. Весело, у духу Нове године, објављен је мени за свечану новогодишњу вечеру. Ту пише овако:

Према Правопису српског језика, скраћеница св. користи се са значењем СВЕТИ или СВЕСКА. Како се Њено величанство печеница тешко може повезати са нашом свеском, закључујемо да је ипак реч о светој печеници, што није далеко од памети ако имамо у виду наше нарави.

Дакле, срећна вам Нова година, са светом или неком другом печеницом, и обратите бар мало пажње на лепоту матерњег језика. Није он баш тако неважан.

Невенка Божовић, професор српског језика и књижевности

ПОТРЕБАН РАДНИК
СА ИСКУСТВОМ
У ПРОИЗВОДЊИ
КОРА ЗА ПИТУ.

СУПЕРМЕН – ПРОФЕСОР ПО МЕРИ ЂАКА

Сматрали смо занимљивим да делове неких истраживања до којих смо дошли на тему **ИДЕАЛАН ПРОФЕСОР – ИДЕАЛАН УЧЕНИК** пренесемо и читаоцима ГРОГИЈА.

У тексту *Разигравање знања на часовима књижевности* објављеног у часопису Школски час 3,4,5 из 2014, ауторка Мирјана М. Стакић Савићевић каже „Када су ученици дошли у гимназију, спровела сам анкету о томе колико воле да читају, каквог професора књижевности желе, какав је савремени ученик који треба да савлада књижевност прописану школским планом и програмом. (...) Посебно занимљивим ми се учинио одговор на питање КО ЈЕ И КАКАВ ЈЕ ДОБАР ПРОФЕСОР КЊИЖЕВНОСТИ.

Не бисте веровали. **ТАКАВ ЧОВЕК ТРЕБА ДА ЗНА: СВЕ О СВОМ ПРЕДМЕТУ, СВЕ О СВАКОМ ЂАКУ, ДА НАРОЧИТО ИМА РАЗУМЕВАЊА ЗА ЛОШЕ ЂАКЕ И СКЛОНОСТИ ДА УВАЖИ ЊИХОВА МИШЉЕЊА, ДА НЕ ДАЈЕ ПРЕДНОСТ ИСТИМ УЧЕНИЦИМА (КОЈИ, ИСТИНИ ЗА ВОЉУ, ЈЕДИНИ КОНТИНУИРАНО РАДЕ)...ПОДРАЗУМЕВА СЕ ДА ОН УВЕК МОРА ДА БУДЕ ЗАНИМЉИВ, ДУХОВИТ, ШАРМАНТАН, САРАДЉИВ, ОШТРОУМАН, ПРАВЕДАН, ПРЕЦИЗАН И НАЈВАЖНИЈЕ-НЕДОСАДАН.** У ствари, добар професор књижевности био би један ЗАБАВНИК који не радећи скоро ништа и не тражећи ама баш ништа, својим магичним моћима на духовит начин, подразумевајуће, успева (а та потреба се јавља отприлике два месеца пред пријемни испит) да своје нагло заинтересоване ученике научи свему потребном- како би они без проблема „упали на буџет“ и то, наравно, жељене студијске групе. Дакле, следећег глумца за улогу Супермена неизоставно би требало потражити у некој од српских зборница.

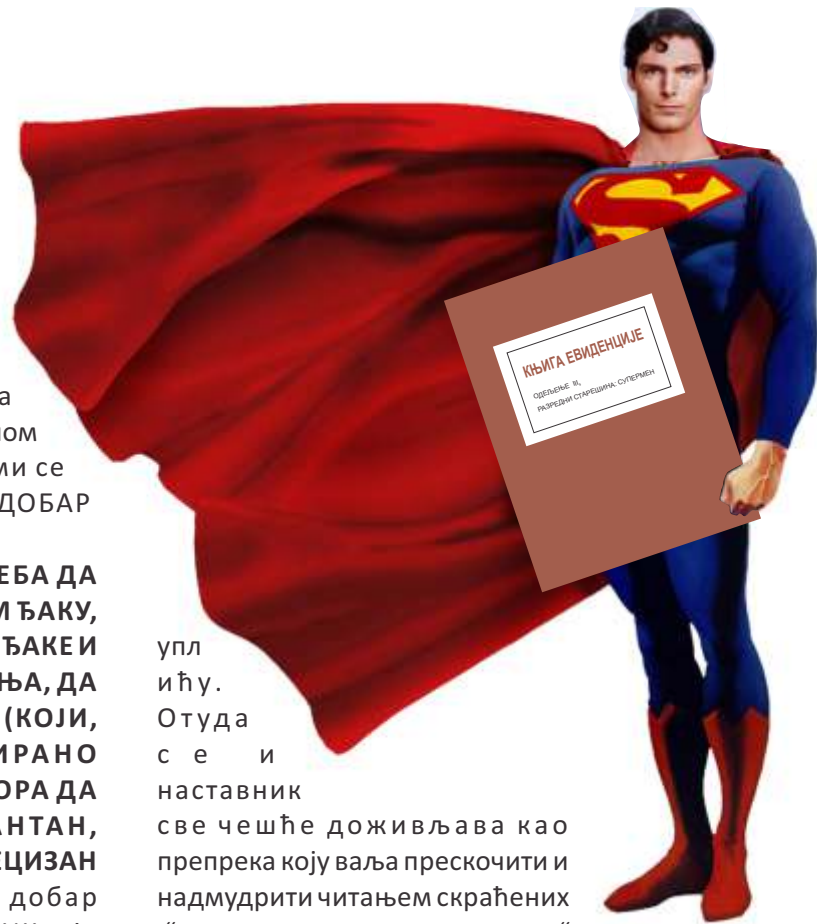
Са друге стране, још су занимљивији били одговори на питање: КАКАВ ЈЕ ДАНАШЊИ УЧЕНИК КОЈЕГ ТРЕБА ЗАИНТЕРЕСОВАТИ ЗА ЧИТАЊЕ И СА КОЈИМ ВАЉА САВЛАДАВАТИ ГРАДИВО? Издвојено је мишљење анкетираниог ученика Јована који каже: **„Данашњи ђак је углавном сморен. Књижевност схвата као нешто што се захтева, а не нешто што је занимљиво. Од дебелих књига сви беже јер се из генерације у генерацију преноси да је свака књига преко 300 страна смрт“.**

(...) Ученици у школи, пре свега, траже забаву и емотивну провокацију, која би им „уштедела време“ и не би стајала на путу њиховим стварним интересовањима која се, све више померају ка технолошким мрежама у које се, како искуство рада са њима сведочи, ипак прерано, превише некритички

упл ићу. Отуда с е и наставник све чешће доживљава као препрека коју ваља прескочити и надмудрити читањем скраћених „на интернету препричаних“ верзија текстова, а уколико је такав план у непосредном раду неостварив, наставник постаје КРИВАЦ, човек који „не уме да их заинтересује за читање“. А постоји ли занимљив, недосадан разговор у којем један говори, а други гледа у сат, чекајући да „звони“, јер не разуме и не занима га о чему његов саговорник прича? (...)

Портрет данашњег (просечног) ђака, могла бих да предочим као једног уморног и, како сами кажу, **смореног посматрача** који, оптерећен сопствним правима и очекивањима, ретко помишља да би у животу требало доследно да се обрачунава и са неким својим обавезама. А управо ту- где се испуњена обавеза ученика удружује са оствареним очекивањима спрам професора- учионица престаје да „гуши“ и постаје свет бољи од овог уобичајеног који углавном критикује, протестује, гунђа и – не читајући животари. Верујем да творац таквог света не може бити само професор. За магичне и недаосадне часове потребни су му и недосадни ђаци.“

Као додаток овоме наводимо и резултате анкете спроведене у нашој Гимназији на предлог Ученичког парламента. У анонимној анкети, ђаци су одговарали на питање **какав треба да буде професор „по њиховој мери“**. Ево шта је сумарни резултат тог истраживања.

Од професора „по њиховој мери“ ученици наше Гимназије очекују углавном : ЈАСНА ПРЕДАВАЊА, ИНТЕРЕСАНТНА ПРЕДАВАЊА, КОНТИНУИРАНО ОЦЕЊИВАЊЕ-ЧЕШЋЕ, КРОЗ РАЗЛИЧИТЕ ВИДОВЕ ОЦЕЊИВАЊА, ОБЈЕКТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ, ОБРАЗЛОЖЕНУ ОЦЕНУ, ЈАВНО ОЦЕЊИВАЊЕ, ДОБРУ КОМУНИКАЦИЈУ СА УЧЕНИЦИМА, ПРИСУТНО ДОБРО РАСПОЛОЖЕЊЕ, ПРИМЕНУ ПРИКЛАДНОГ ХУМОРА (ДУХОВИТОСТ). При томе, он треба и ДА

ПОШТУЈЕ ЛИЧНОСТ УЧЕНИКА, ОХРАБРУЈЕ ГА У ТОКУ РАДА, УВАЖАВА УЧЕНИКОВЕ ПРОБЛЕМЕ, ПЛАНИРА РАЗЛИЧИТЕ АКТИВНОСТИ, НЕ КАСНИ НА ПРЕДАВАЊА И ДРЖИ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ, ДОПУНСКУ, И ДОДАТНУ НАСТАВУ.

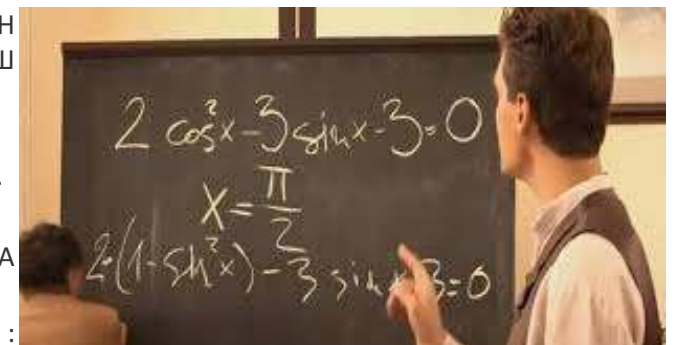
Приредила Јасмина Живковић, проф. српског језика и књижевности

ПРОСЕЧАН УЧЕНИК

-ТРЕБА ДА ОДГОВАРА. КАЖЕ: „МОГУ ЛИ СЛЕДЕЋЕГ ЧАСА? НИСАМ НАУЧИО“. НИ СЛЕДЕЋИ НЕ НАУЧИ.
-ТРЕБА ДА РАДИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК-НЕМА ВЕЖБАНКУ.
-УРАДИ ТЕСТ- НЕ ПОТПИШЕ СЕ.
- ТРЕБА ДА ИМА ТЕСТ – ПОБЕГНЕ. ПРОФЕСОР ОДЛОЖИ ЗА СЛЕДЕЋИ ЧАС.
-ПИТА ГА ПРОФЕСОР: „ЈЕСИ ЛИ УЧИО“? КАЖЕ:“ПА ЧИТАО САМ НЕШТО МАЛО“. ДОБИЈЕ ЈЕДИНИЦУ.
-ДОБИЈЕ ЈЕДИНИЦУ, КОД КУЋЕ КАЖЕ: „НИСАМ САМО ЈА, БИЛО 15 КЕЧЕВА“.
-ЈАВЉА СЕ ДА ПОПРАВИ ЈЕДИНИЦУ – ДОБИЈЕ ЈОШ ЈЕДНУ.
-ПИТА ДА ИДЕ У WC, ПРОФЕСОР ГА ПУСТИ- НЕ ДОЂЕ ЦЕО ЧАС.
-НЕ ПРОЧИТА ЛЕКТИРУ. КАЖЕ. „ПРОЧИТАО САМ АЛИ НИСАМ РАЗУМЕО“.
-УЗЕО КЊИГУ ИЗ БИБЛИОТЕКЕ, ВРАТИО ПОСЛЕ 15 ДАНА – НИЈЕ ЈЕ ОТВОРИО.
-ЗА ПЕТ ПРЕДМЕТА КОРИСТИ ЈЕДНУ СВЕСКУ.
-РАДИ ДОМАЋИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ НА ЛИКОВНОМ.
-ПРОФЕСОР МУ ПОКЛОНИ ДВОЈКУ НА ПОЛУГОДИШТУ- ОН МОЛИ ЗА ТРОЈКУ.
-НЕМА ДОМАЋИ. КАЖЕ: „УРАДИО САМ АЛИ САМ ЗАБОРАВИО СВЕСКУ“.

ПРОСЕЧАН ПРОФЕСОР

-КАЖЕ: „КО НЕ УРАДИ ДОМАЋИ ЗА СЛЕДЕЋИ ЧАС, ДОБИЈА ЈЕДИНИЦУ“. ЗАБОРАВИ ДА ПРЕГЛЕДА ДОМАЋИ.
-НЕ ЗНА ДА ЗАВРШИ ЗАДАТАК КАЖЕ: „ОВО УРАДИТЕ ЗА ДОМАЋИ“.
-УЧЕНИК ОДГОВАРА, СВЕ ЗНА, ПИТА ШТА ЈЕ ДОБИО, ОН КАЖЕ: „СИНКО, ЕВО ТИ ЈЕДНА ЧЕТВОРКА ДА СЕ НЕ ОПУСТИШТИ МЕНИ ПРЕВИШЕ“.
-КАЖЕ: „У ЧЕТВРТАК ИМАТЕ НЕНАЈАВЉЕНИ ТЕСТ“.
-КАЖЕШ ДА НИСИ РАЗУМЕО. ОН ТИ КАЖЕ: „ТВОЈ ПРОБЛЕМ“.
-ПИТАШ ГА ШТА СИ ДОБИО. ОН КАЖЕ: „ОЦЕНУ“.
-ЗА КОНТРОЛНИ КАЖЕ: „БИЋЕ ТРИ ЛЕКЦИЈЕ“. ДА ПОЛА КЊИГЕ.
-ПИТА ДА ЛИ ЈЕ СВЕ ЈАСНО А КАД НЕКО КАЖЕ ДА НИЈЕ, ОН : „ШТО НИСИ СЛУШАО“?
-ПИТА ДА ПОЗАЈМИ ОЛОВКУ ДА УПИШЕ ЧАС- НИКАД ЈЕ НЕ ВРАТИ.
-КАЖЕ: „ДЕЦО, ДОЛАЗИТЕ НА ДОПУНСКУ КАДА ВАМ НЕШТО НИЈЕ ЈАСНО“. ПИТАТЕ ГА КАДА ЈЕ ДОПУНСКА А ОН ОДГОВОРИ: „У АВГУСТУ“.

Преузето са Фејсбук странице „Дневна доза просечног професора“ и „Дневна доза просечног ученика“.

Догела наїраге Сїеван Сремац - Нишки шефїелија

Поводом уручивања књижевне награде „Стеван Сремац“, 11.2014., у простору Нишког културног центра, приређен је програм. Осим уобичајених приступних беседа и казивања одломака из Сремчевих дела, чули смо и текст исказан дијалекатским говором и тај нам се текст учинио и пригодним и симпатичним. То је писмо покојног Ивка Јорганџије „Од онај свет“ својој браћи из садашњег света.

Браћо Нишлије!

Има у рај једна голема шефтелија. Е, туј под њума се збирамо ми Нишлије. Седимо си у ладовину, праимо си лаф муабет, мезимо рајско једење амброзију и пијемо светену воду аџијазму. Оно, неје к'ко у Маргер кафану, нема ги цигани, нема ги чобеки, а и овој мезе неје к'ко она кебапчики с'с пљунку ваљани па да рипкају по синију к'ко да су живи. Око нас зелена ливада пуна с'с цвеће а по њума рипкају јагањчики, лету лептирчики и рајске тиче. Убавиња и лепотиња!

Има ни од турли-турли сорте. Професори, практиканти, писари, официери, па овија наши еснафлије: кујунџије, кубеџије, мутавџије, абаџије, терџије, кондурџије и кој ће ги знаје од к'кви све еснафи. С'ите браћо Нишлије, ово неје за верување у рај га нема нијед'н политичар.

Јед'н д'н питујем ја ангела Гаврила: „А бре Гаврило, што је тој и како је тој с овија политичари?“

А он ће ми вика: „Ивко бре, ти умре а памет недоби. Што би било с нас и овуј нашу лепотињу и убавињу да ги пуштамо у рај. Тарапану би напрајили“.

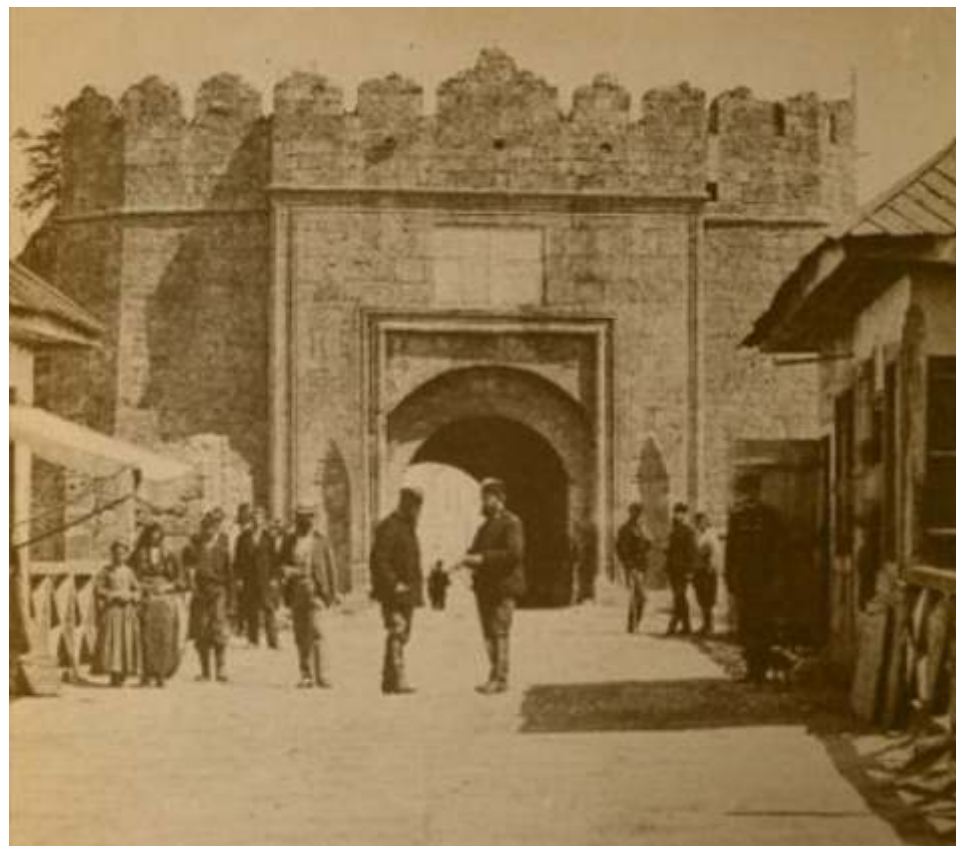
„Господо ми смо ангели овија други несу“. Викају овија, бајгим леви.

„Ми, од Бога дадена крила имамо а њихова су л'жовна“, викају овија, бајгим десни.

„Ми варкамо овија наши јагањчики а они ги кришом на Луцифера продавају“. Викају овија, што су нит леви нит десни.

„Неје Ева натерала Адама да изеде јабуку, они су га натерали, тија с'с л'жовна крила“. Е тој викају овија лево-десни.

„И такој би се, газда Ивко, они терали док ни неби зашунтавели и натерали да бегамо, али на друго небо али код Луцифера у комшил'к“.

„Е та тој, Ивко брате, нека си ги код Луцифера, там нек си очи ваду и главу трљају“.

За тој браћо нишки политичари да знајете, уживајте док се доле по земљу мајете.

Ваш Ивко Јорганџија од онај свет

Нишки шефтелија
аутор Петко Нишевац
Кошаркашки тренер у пензији

Забавна сїрана

1. У којој бици је умро Наполеон?

У својој последњој бици.

2. Где је потписана Декларација о независности?

На дну странице.

3. Који је главни разлог за развод?

Брак.

4. Шта никада не можеш појести за доручак?

Ручак и вечеру.

5. На шта личи пола јабуке?

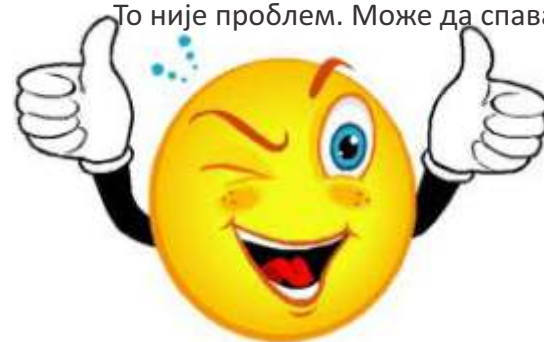
Друга половина.

6. Шта ће се десити ако баците црвени камен у плаво море?

Постаће мокар.

7. Како човек може издржати осам дана без сна?

То није проблем. Може да спава ноћу.

8. Како можеш да дигнеш слона са једном руком?

Не постоји слон са једном руком.

9. Шта имаш ако ти у левој руци стоје три јабуке и четири поморанџе, а у десној четири јабуке и три поморанџе?

Имаш много велике руке.

10. Ако је осморици људи требало десет сати да саграде зид, колико треба четворици да га саграде?

Не треба им уопште време јер је зид већ саграђен.

11. Како да испустите јаје на бетон, а да се не поломи?

Како год хоћете. Бетон је врло чврст и не пуца тако лако.

Веровали или не

Ово можете прочитати

Нсиам вреовао да запвraо мгоу рзмауети оно што читаим. Заављхуујћи нобниechoј мћои лјудскуог мгзоа, пемра иртажсиавњима нучаионк са Кмбреиџа, нјие вжано кјoим рoедслдoем нпиаснаа сивoа у рчеи, јдиено је бтино да се пврo и пслдеоње совло нлаазе на совм мстеу. Отасла солва мгоу бтии у птпонуом нердеу и без озбира на ову на ову олокност, ткест мжеоте читиати без побрелма. Ово је ззобг тгоа што љдукси мзоак не чита савко слвоо пнаооосб, већ рчеи псмраота као цлениу. Овај преoмећај је шљиавo нззаван типгликемија.

Задућујчјуе, зар не?

А увек сте мсилили да је правпроис вжаан?

IN MEMORIAM

Соња Стевановић

1965-2014.

Била је наша годинама. То је и остала. Захвални смо јој што је умела да нађе најлепше у својим ученицима и колегама. Памтићемо је.

Ученици и колектив Гимназије "Светозар Марковић"

Гимназија "Светозар Марковић", Жича

Годиш број 19, децембар 2014.

Календар вечности

година од рођења Вилијама Шекспира, једног од највећих писаца света	450	
	400	година од смрти Ел Грека, великог сликара, вајара и архитекте шпанске ренесансе
година од рођења Јосифа Панчића, српског лекара, ботаничара и првог председника Српске краљевске академије	200	
	100	година Церске битке
година од убиства краља Александра I Карађорђевића	80	
	45	година од како је човек први пут крочио на Месец
година од смрти Бранка Ћопића, југословенског романописца, приповедача и песника за децу	30	
	30	година од смрти Душка Радовића, песника, писца, новинара, афористичара и тв уредника
година од рушења Берлинског зида.	25	

